

GS CPA, INC.
 ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਸਭ ਅਕਾਊਂਟਿੰਗ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲੋੜਾਂ ਲਈ
Gurpreet Singh, CPA, MBA
 Certified Public Accountant
 5450 Lafayette Road, Suite#3,
 Indianapolis, IN 46254
Ph:317-248-4802
 Fax: 317-800-7947
 e-mail: info@gscpainc.com Website: www.gscpainc.com

10 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪਸੰਦ
AMANTEL.COM
 \$25 'ਚ 2600 ਮਿੰਟ (43.5 ਘੰਟੇ)
 ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਸੈਲ ਫੋਨ ਲਈ ਇਕੋ ਰੇਟ
 24/7 Customer Service ਟੌਲ ਫਰੀ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ
 ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋਗੇ ਉਨੇ ਹੀ ਮਿੰਟ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ
 1-888-652-6268, 732-983-4332/4333

Jaspal Randhawa
 Office: 734-459-4700 x 1593
 Cell: 734-325-0883
 JR@SoldBuyJR.com
 www.SoldBuyJR.com
 ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ
 ਜਸਪਾਲ ਰੰਧਾਵਾ
 734-325-0883

 40600 Ann Arbor Rd., Ste. 100,
 Plymouth, MI 48170

Fourteenth Year of Publication ਮਿਡਵੈਸਟ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢ Email:punjabtimes1@sbcglobal.net
 ਸ਼ਿਕਾਗੋ, ਸੈਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਅਤੇ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ www.punjabtimesusa.com
ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼
 Punjab Times, Vol 14, Issue 29, July 20th, 2013 20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074 Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਮੋਦੀ ਨੇ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਕਸੂਤੇ ਫਸਾਇਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (ਭਾਜਪਾ) ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਉਭਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 'ਅਗਨ ਬਾਣ' ਦਾ ਸੇਕ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਨੂੰ ਵੀ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਖਬਰ ਏਜੰਸੀ 'ਰਾਇਟਰਜ਼' ਨਾਲ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਰਾਸ਼ਟਰਵਾਦੀ ਹਿੰਦੂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਗੋਧਰਾ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕੀਤਾ, ਉਸ ਵਿਚ



ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਨੂੰ ਜਦੋਂ 2002 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਪਛਤਾਵੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਕਤੂਰਾ ਵੀ ਕਾਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਮਨ ਉਦਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮੋਦੀ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ ਹੋਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਔਖੀ ਹਾਲਤ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਦੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਦੀ ਬਣੀ। ਕਾਂਗਰਸ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ, ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ., ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮੋਦੀ

ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ 'ਕਤੂਰਾ' ਕਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲਈ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ। ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਘੇਰਦਿਆਂ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਉਹ ਹਿੰਦੂਵਾਦੀ ਨਰੇਂਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਾਲੀ ਸੋਚ 'ਤੇ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਲੋਂ ਦੋਹਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਅਪਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਮੌਕਾ ਮਿਲਦੇ ਹੀ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਖਾਤਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਖਿਲਾਫ ਭੜਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ; ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ 'ਤੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹਿੰਦੂਤਵ ਏਜੰਡੇ ਤੋਂ ਖਫਾ ਹੋ ਕੇ ਕੌਮੀ ਜਮਹੂਰੀ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਕਈ ਭਾਈਵਾਲ ਲਾਭੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਅਜੇ ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਜਨਤਾ ਦਲ (ਯੂ) ਨੇ ਤੋੜ ਵਿਛੋੜਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਜੇ ਵੀ ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਡਟ ਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਨਾਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਤਕੜਾ ਭਾਈਵਾਲ ਨਹੀਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਸਫਬੰਦੀ

ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਇਕੋ ਰਾਹ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਧੜੇ ਏਕਤਾ ਲਈ ਅਹੁਲੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਨ ਲਈ ਸਿਆਸੀ ਜੋੜ-ਤੋੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਦਿਆਂ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਬਗਾਵਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈ ਰਹੇ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ (ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ.) ਨੂੰ ਨੇੜੇ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਘੇਰਨ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਸਣੇ ਹੋਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਇਕ ਮੰਚ 'ਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੀਡੀਆ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਾਲੇ ਚੋਣ ਸਮਝੌਤਾ ਤਕਰੀਬਨ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਮੁਖੀ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਬਾਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਤੇ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਦੋ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟਾਂ ਛੱਡੇ ਜਾਣ ਬਾਰੇ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਦਕਿ ਫਰੀਦਕੋਟ ਲੋਕ



ਸਭਾ ਸੀਟ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਛੱਡਣ ਬਾਰੇ ਗੱਲਬਾਤ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਅਜੇ ਇਹ ਤੈਅ ਹੋਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ ਕਿ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਤੰਗ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨਗੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਪੰਜੇ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਪਤੰਗ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ 28 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕਰਨ ਜਾਣਗੇ ਜਿਥੇ ਉਹ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਸਿਆਸੀ ਹਾਲਾਤ ਤੋਂ ਜਾਣ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਤੋਂ ਸਮਝੌਤੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਹੁਣ ਸਾਂਝੇ ਮੋਰਚੇ ਵਿਚ ਸਾਂਝੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉੱਜ, ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖੱਬੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਮਜ਼ਬੂਰੀਵੱਸ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਤੁਰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹਰਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੀ.ਪੀ.ਪੀ. ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 6 'ਤੇ)

Dhade & Associates, PC Immigration Lawyers
WE FIGHT FOR YOUR RIGHTS!
 ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਵਕੀਲ
 *ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਵੀਜ਼ੇ (ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਆਦਿ)
 *ਗਰੀਨ ਕਾਰਡ *ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ *ਅਡਜਸਟਮੈਂਟ ਆਫ ਸਟੇਟਸ
 *ਡੀਪੈਰਟੇਸ਼ਨ *ਰਿਫਿਊਜ਼ੀ ਕੇਸ *ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਭੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
 *ਅਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ 6 ਤੋਂ 12 ਮਹੀਨੇ 'ਚ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
Ph:248-254-3441
 Fax:(248) 254-3443 www.eagle.pro, Email: herman@eagle.pro
 Herman Singh Dhade Immigration Lawyer
 7071 Orchard Lake Rd, Suite 320, W. Bloomfield, MI 48322

World Wide Travel
 www.fly2world.com
 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ \$1025*
 ਦਿੱਲੀ \$825*
 ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ \$995*
 DETROIT 734 838 9998
 CHICAGO 312 224 8800
 *ਰੇਟ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੋਂ ਰਾਉਡ ਟ੍ਰਿਪ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਸਮੇਤ ਹਨ। ਸਫਰ ਦਾ ਸਮਾਂ 10 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ 10 ਮਾਰਚ 2014 ਦਾ ਹੈ
 *ਰੇਟ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਵਾਪਸ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕਈ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਫੋਨ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰੋ।

ਪੰਜਾਬੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਪੀ ਸੀ ਓ) ਮਿਲਵਾਕੀ

ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ

20 ਜੁਲਾਈ 2013, ਸਨਿਚਰਵਾਰ

ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ

@ Cedar Hill Elementary School

2225 W. Sycamore Ave., Oak Creek, WI 53154



ਓਪਨ ਕਬੱਡੀ

ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 5100 ਡਾਲਰ
ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ 3100 ਡਾਲਰ

ਵਾਲੀਬਾਲ

ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ 3100 ਡਾਲਰ
ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ 2100 ਡਾਲਰ



ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ
ਡਾ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ
(ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ
ਬਰੁਕਫੀਲਡ)



ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ
ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ
(ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀ ਸੀ ਓ, ਮਿਲਵਾਕੀ)



ਵਾਲੀਬਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਇਨਾਮ
ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ,
ਮਿਲਵਾਕੀ

ਵਾਲੀਬਾਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਇਨਾਮ ਗੈਸ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰ, ਮਿਲਵਾਕੀ

ਸਮੂਹ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਪੀ ਸੀ ਓ ਮਿਲਵਾਕੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨਾਲ ਇਕ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ 20 ਜੁਲਾਈ 2013, ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਿਡਵੈਸਟ ਦੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਫਸਵੇਂ ਮੈਚ ਹੋਣਗੇ।



ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਕੁਮੈਂਟਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਹਕੀਮਪੁਰ ਕਰਨਗੇ

ਸਮੂਹ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਦਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ ਹੈ

PCO Members Contact:
 Kulwant Singh Dhillon, Ph: 414-248-2992
 Pawanjit Singh Hothi, Ph: 414-333-2902
 Lally Sidhu, Ph: 414-788-9813
 Satwinder Singh Pumpy, Ph: 414-406-9016
 Bretty Gill, Ph: 414-334-0047

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਬਰੈਟੀ ਗਿੱਲ, ਫੋਨ 414-334-0047
 ਲਾਲੀ ਸਿੱਧੂ, ਫੋਨ 414-788-9813, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਹੈਪੀ, ਫੋਨ 414-377-7723

Punjabi Cultural Organization (PCO) Milwaukee, WI



ੴ ਸਤਿਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ॥



ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਓਕ ਕਰੀਕ

5 ਅਗਸਤ 2012 ਦੇ ਸਾਕੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ



5 ਅਗਸਤ 2012 ਉਹ ਅਭਾਗਾ ਦਿਨ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਕ ਸਿਰ ਫਿਰੇ ਜਨੂੰਨੀ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖ ਟੈਂਪਲ ਆਫ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਓਕ ਕਰੀਕ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਚਲਾ ਕੇ ਛੇ ਬੇਕਸੂਰ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਕ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਸਮੇਤ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਖਮੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਮੰਦਭਾਗੀ ਘਟਨਾ ਦੀ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ 2 ਤੋਂ 5 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਓ, ਸਾਰੇ ਰਲ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰੀਏ।

ਗੁਰੂ ਕਾ ਲੰਗਰ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਚਾਰੇ ਦਿਨ ਅਤੁੱਟ ਵਰਤੇਗਾ।

SCHEDULE OF EVENTS

FRI - AUG 2

10:30 am AKHAND PAATH

48 non-stop hour recitation of the Shri Guru Granth Sahib, the Sikh Holy book, will begin @ THE SIKH TEMPLE OF WISCONSIN

1:30 - 3:00 pm REMEMBRANCE

of the Six Departed Souls at the U.S. Federal Court House 517 Wisconsin Ave. Milwaukee Hosted by U.S. Attorney James Santelle



SAT - AUG 3

AKHAND PAATH continues

@ THE SIKH TEMPLE OF WISCONSIN

8:30 am

CHARDHI KALA 6K MEMORIAL RUN/WALK

at Oak Creek High School 340 E. Puetz Rd., Oak Creek Register: 8:30 - 10 am Run Starts: 10 am Event Ends: 3pm Register @ www.chardhikala6k.org chardhikala6k@gmail.com



SUN - AUG 4

10:30 am AKHAND PAATH

concludes @ THE SIKH TEMPLE OF WISCONSIN

11:00 am - 1:30 pm KIRTAN

Hymns sung during meditation

1:30 - 3:00 pm TRIBUTES TO DEPARTED SOULS

Words are offered from guests dignitaries, and well wishers.



MON - AUG 5

6:00 pm - 8:00 pm SIMRAN

Contemplative Meditation during light music @ THE SIKH TEMPLE OF WISCONSIN

8:00 pm CANDLE LIGHT VIGIL

@ THE SIKH TEMPLE OF WISCONSIN PARKING LOT



ਇਸ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਿਛੜੀਆਂ ਰੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੀ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਤੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖਮਾਂ ਉਤੇ ਮੱਲ੍ਹਮ ਵਾਂਗ ਹੋਵੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਇਹ ਇਕੱਲਾ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੀ ਦੁਖਾਂਤ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਦੁਖਾਂਤ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਸਹਿਤ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਜਨੂੰਨੀ ਹਿੰਸਾ ਵਿਰੁਧ ਡਟਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

Sikh Temple of Wisconsin, 7512 S. Howell Ave. Oak Creek, WI 53154

sikhtempleofwi@gmail.com www.sikhtempleofwisconsin.org

ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਥ ਸਾਕਰ ਟੀਮ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਨਿਯੁਕਤ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਬਿਊਰੋ): ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਥ ਸਾਕਰ ਟੀਮ ਦੇ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਅਗਸਤ ਮਹੀਨੇ ਹੋ ਰਹੇ ਯੂਥ ਸਾਕਰ ਕੱਪ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਕਰ ਟੀਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ 17 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਕਰ ਟੀਮਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੀਆਂ। ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕ ਯਾਨਿ ਹੱਡੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਡਾਕਟਰੀ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨਗੇ। ਅਮਰੀਕੀ ਦੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਥ ਸਾਕਰ ਟੀਮ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਦੌਰਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਖੇ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਸਰਾਨ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਹਨ। ਡਾ. ਬਸਰਾਨ ਪੇਸ਼ੇ ਵਜੋਂ ਵੈਟਰਨਰੀ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਸਤਿਕਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਹਨ।

ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਹੱਡੀਆਂ ਦੇ ਮਾਹਰ ਡਾਕਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਾਰਨੈਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਖੇਡਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੋਬਾਈਲ, ਗੋਡਿਆਂ, ਗਿੱਟਿਆਂ ਅਤੇ ਪੈਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੱਟਾਂ-ਫੋਟਾਂ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ

ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਬੋਰਡ ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਆਰਥੋਪੈਡਿਕ ਸਰਜਨ ਹਨ।



ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਬੜੇ ਮਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪੰਜਾਬੀ ਡਾਕਟਰ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਤੇ ਖੇਡ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਹੈਰੀਟੇਜ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਮੈਰਿਕਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਅਤੇ ਸ਼ੇਰੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਨੇ ਡਾ. ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ ਸਬੰਧੀ ਸਮਾਗਮ 21 ਨੂੰ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਬਿਊਰੋ): ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਨੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਵਿੱਤਰ ਦਿਹਾੜੇ ਮੀਰੀ ਪੀਰੀ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਇਕ ਗੁਰਮਤਿ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਆਈਲੈਂਡ ਲੇਕ ਵਿਖੇ ਆਉਂਦੀ 21 ਜੁਲਾਈ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਤੋਂ 2 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋਧਪੁਰੀ, ਭਾਈ ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਜ਼ੂਰੀ ਰਾਗੀ ਭਾਈ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਜਥੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਦੀਵਾਨ ਐਵਨਿਊ ਅਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਓਕ ਕਰੀਕ-ਮਿਲਵਾਕੀ ਵੀ ਗੁਰ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਾਲ ਕਰਨਗੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਗੁਰਜੋਤਿ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਖਤ ਸ੍ਰੀ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ ਗਿਆਨੀ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਪਹੁੰਚ ਚੁਕੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ ਤਾਰ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਪਿਛਲੇ 160 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਰ ਦਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਜੋੜਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਸੇਵਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਬੰਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ ਭਾਰਤ ਸੰਚਾਰ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਡ (ਬੀ.ਐਸ.ਐਨ.ਐਲ) ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟੈਲੀਗ੍ਰਾਮ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਰਾਹੀਂ ਆਖਰੀ ਤਾਰ 15 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇਗਾ।

ਹੁਣ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਇਤਿਹਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨਿਆਂ ਤੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਤਾਰ ਸੇਵਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਬੰਦ ਹੋਈ ਹੈ ਜਦ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਇੰਟਰਨੈਟ ਵਰਗੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਉਥੇ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜੇ ਵੀ ਕੁਝ ਦੂਰ ਦਰਾਡੇ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਇਸ ਸੇਵਾ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਬੀ.ਐਸ.ਐਨ.ਐਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤਾਰ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਸਾਲਾਨਾ 300 ਤੋਂ 400 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤਾਰ ਸੇਵਾ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੁਰਾਣਾ ਸੰਚਾਰ ਜ਼ਰੀਆ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਤਾਰ 5 ਨਵੰਬਰ, 1850 ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਕਲਕੱਤਾ ਤੋਂ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਡਾਇਮੰਡ ਹਾਰਬਰ ਵਿਚਕਾਰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਆਮ ਜਨਤਾ ਲਈ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

‘ਪੰਜਾਬੀ ਚੋਰ ਤੇ ਚੌਕੀਦਾਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲੇ’

ਸ਼ਾਹਕੋਟ: ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਹੁਣ ‘ਚੋਰ ਤੇ ਚੌਕੀਦਾਰ’ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹਨ। ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸੱਤਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲੀ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ 34 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਅਤੇ 7 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਰਗੜਾ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਉਲਾਂਭਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਚੰਗੇ ਵਾਰਸ ਵੀ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ 66 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਚੰਗਾ ਜੀਵਨ ਜਿਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇ।

Individual & Business Taxes, Accounting, Payroll & Financial Consulting Services.

ਆਪਣੇ ਟੈਕਸ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਦਾਇਰ ਕਰੋ

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ। ਟੈਕਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮੁਫਤ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਪਾਸ 10 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ।

ਟੈਕਸ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

Ph:248-982-2036

Fax:616-855-5575

Office Location 38969 Cheshire Drive, Northville, MI, 48167



Mohan Singh M.COM, MBA (Finance), ACA Master in Taxation. IRS Enrolled agent, Notary Public

Email : jhand_mohan@yahoo.com; or info@SinghTaxServices.com For More Detail check our web site at :www.SinghTaxServices.com

AK Photographers & Videographers

ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ, ਮਹਿੰਦੀ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਹਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਨੂੰ ਵੀਡੀਉਗ੍ਰਾਫੀ/ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਭਾਲਣ ਦੇ ਮਾਹਿਰ।

ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦੇ ਕੇ ਦੇਖੋ।

- Live Show of Wedding & Ongoing Party with Projector
- Multi Cameras Shooting
- Family Posters, Couple Posters, Wall Posters & more items
- Online Client Access Room for our Valued Customers to view world wide
- Professional HD Photo & Cinematography.
- We also provide DJ & Dholi.

Call : 414-544-5328, 414-349-7437

www.akphotographers.com

OKKJI Transfer LLC.

15238 Radiance Dr., Noblesville, IN, 46060

ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ

*ਲੋਕਲ ਤੇ ਲੌਂਗ ਰੂਟ
*ਡਰਾਈ ਅਤੇ ਰੀਫਰ ਲੋਡ
ਕਾਗਜ਼ ਦਿਓ ਤੇ ਪੈਸੇ ਲਓ

ਟਰੱਕ ਪਾਰਕਿੰਗ ਮਾਸਿਕ ਰੈਂਟ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:

Toll Free: 1-855-966-5554

Manny Sandhu: 317-603-1000, Sam Bhullar: 732-486-9045
Fax: 317-774-9665

MTSBS, LLC Merchant Solutions

Independent Gas Stations and Convenience Stores

Say goodbye to Slow credit card terminals
Poor support
Confusing statements
Higher costs

Say hello to Superior support
High speed processing
Better customer service
Higher profits, lower expenses, peace of mind

ਵਧੀਆ ਸਰਵਿਸ ਬਹੁਤ ਵਾਜਬ ਰੇਟ

1-800-871-6610

PAY AT THE PUMP VISA MasterCard DEBIT VOYAGER Fuelman

EXCLUSIVE OFFER

Credit Card Processing Program
• Wireless • Retail Internet
• Mail Order • Dial Pay
Multiple Processors - FIRST DATA, Global, Chase Paymentech etc

Wholesale rates go as low as

.05%*

Example: Processing \$10,000 = \$5 in fee !!

Process Credit Cards with your Smart Phone & Tablet

Free Terminal, EMV/Smart chips available.
Free Wireless Terminal

Free Placement, Credit Card Terminal
No Set up Fees, Free paper
Wireless/Land Line/High Speed/Dial-up
ATM, Check Service, Gift Cards available
No Collateral CASH ADVANCE

ENROLL NOW

SAGAR
Your true partner

888-950-VISA or 773.935.VISA (8472)
www.InternationalCardSystems.com

*Rg Debit tier pricing, call for details.

ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਦਾ 19ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ 27 ਨੂੰ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ (ਬਿਊਰੋ): ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾ ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ (ਪੀ ਸੀ ਐਸ) ਵਲੋਂ ਆਪਣਾ 19ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਖੇਡ ਮੇਲਾ ਆਉਂਦੀ 27 ਜੁਲਾਈ, ਸਨਿਚਰਵਾਰ ਨੂੰ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਦੇ ਫਾਲਕਨ ਰਿਕਰੀਏਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ (2195 ਨਾਰਥ ਹਿਕਸ ਰੋਡ) ਵਿਚ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੈਂਟਰ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਵਿਚ ਰੈਂਡ ਅਤੇ ਹਿਕਸ ਰੋਡ ਦੇ ਕੋਨੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਇਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਏਅਰਕੰਡੀਸ਼ਨ ਹਾਲ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂਕਿ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਦੌੜਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੌਜ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਬਾਹਰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਥਾਂ ਫਾਲਕਨ ਪਾਰਕ ਵਿਚ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੱਕ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਖਲਾ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਣਾ ਮੁਫਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਫਤ ਪਾਰਕਿੰਗ ਦਾ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਖੇਡਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਵਲੋਂ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ

ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ 10 ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਅਤੇ 8 ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੀਮਾਂ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਸਕਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਓ, ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਓ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਟੀਮਾਂ ਲਈਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਬਾਸਕਿਟਬਾਲ ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਲਈ ਕੱਪ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਹਿਲਾ 1100 ਅਤੇ ਦੂਜਾ 500 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਟਰਾਫੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਦੌੜਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਤੇ ਤੋਹਫੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਟੀਮਾਂ 21 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਪ੍ਰਤੀ ਟੀਮ 50 ਡਾਲਰ ਦੇ ਕੇ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਵੈਬ ਸਾਈਟ <http://www.peschicago.org/> 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂ ਪੀ ਸੀ ਐਸ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੰਘਾ 847-532-0610, ਪ੍ਰਦੀਪ ਦਿਓਲ 630-346-7245, ਵਿਕ ਸਿੰਘ 847-508-5184, ਗੁਰਮੀਤ ਵਿੱਲੋ 847-814-6566, ਸੰਨੀ ਕੁਲਾਰ 312-318-4428 ਜਾਂ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਗੋ 630-440-7730 ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

84: ਸੱਜਣ ਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਤਲਬ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਚੁਰਾਸੀ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬਰੀ ਕਰਨ ਖਿਲਾਫ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਾਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਜਵਾਬ ਤਲਬ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਤੇ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ 27 ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਪੀੜਤਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਹਿਮ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ-ਪਰੋਖੇ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਬਰੀ ਹੋ ਗਿਆ।

ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਬੀਬੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਤੇ ਬੀਬੀ ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਪਾਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ

ਮਗਰੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਏ ਦੰਗਿਆਂ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਸਾਲ 30 ਅਪਰੈਲ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੀੜਤਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਖਾਮੀਆਂ ਭਰਪੂਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਹਿਮ ਸਬੂਤਾਂ ਵੱਲ ਦੇਖਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਗਿਆ।

ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੀਬੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਤੇ ਬੀਬੀ ਨਿਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਬਿਆਨ

ਨੂੰ ਅਣਸੁਣਿਆ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੇ 2 ਨਵੰਬਰ 84 ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਖਿਲਾਫ ਭਤਕਾਊ ਭਾਸ਼ਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਤੇ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ 2005 'ਚ ਜਸਟਿਸ ਨਾਨਾਵਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਵਰੀ 2010 ਵਿਚ ਸੁਣਵਾਈ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਪੰਜ ਹੋਰਾਂ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 302, 395, 427, 153-ਏ, 120ਬੀ ਸਣੇ ਹੋਰ ਕਈ ਧਾਰਾਵਾਂ ਹੇਠ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤੇ ਸਨ।

ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਝਟਕਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਜਗਦੀਸ਼ ਟਾਈਟਲਰ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਟਾਈਟਲਰ ਨੇ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਹੋਰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਪੀ ਸਦਾਸ਼ਿਵਮ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜ਼ੋਰੇ ਗੋਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਇਸ ਉੱਤੇ 18 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿਚ ਦਖਲ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਰੌਅ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਟਾਈਟਲਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਗਏ ਜਿਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ।

SUPER TRAVEL

847-676-9090, 773-465-5566
E-mail: supertravel2003@yahoo.com
Lowest Fares With Excellent Service

United Airlines
British Airways

For Emergency Call anytime at 847-673-3825

EARLY BIRD SALE!!!!

Jet Airways, Air India, KLM, Lufthansa, Delta, Qatar Airlines.

Domestic fares available

Freeway Travel Inc

ਸਸਤੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ, ਖਰਾ ਸੌਦਾ, ਬਿਹਤਰ ਸਰਵਿਸ
Call Raju
Tel: 773-973-0200
Fax: 773-973-0557
2542 W Devon Ave. Chicago IL 60659

Travel Mart International

We offer lowest fares to India, Pakistan, Africa, Middle East & worldwide.
Best rates available with confirmed seats.
You tried the rest now try the best
Ph: 773-764-3700
Fax # 773 751 5531 e-mail: travelmartintl@gmail.com
2600 W. Peterson Ave., Suite 103, Chicago IL 60659

ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ

ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਡੀਪੋਰਟ ਹੋ ਰਹੇ ਹੋ?
ਜਾਂ ਤੁਹਾਡਾ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕੇਸ ਬੰਦ ਹੈ?

ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂੰ
ਅਟਾਰਨੀ ਐਟ ਲਾਅ

ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਅਟਾਰਨੀ ਪੰਨੂੰ

ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਡਿਫੈਂਸ

- ◆ ਬੋਰਡ ਆਫ ਇੰਮੀਗ੍ਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲਜ਼
- ◆ 9th & 2nd ਸਰਕਿਟ ਅਪੀਲਜ਼
- ◆ ਕੈਨਸੇਲੇਸ਼ਨ ਆਫ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ (10 ਸਾਲਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਕੇਸ)
- ◆ ਡੀਪੋਰਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕੇਸ ਖੋਲ੍ਹਣ ਲਈ ਮੋਸ਼ਨ ਮੁਫਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ

NEW YORK
T 718.672.8000
75-20 ASTORIA BLVD, SUITE 170
JACKSON HEIGHTS, NEW YORK 11370

CALIFORNIA
T 510.796.9000
39180 LIBERTY STREET, SUITE 118
FREEMONT, CA 94538

* ADMITTED IN THE STATE OF NEW YORK ONLY

ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ

ਘਰਾਂ/ਦਫਤਰਾਂ ਅਤੇ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਕਾਨਾਂ ਵਿਚ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਸਸਤੇ ਭਾਅ ਪੁਆਉ

ਦੀਵਾਨ ਐਵਨਿਊ, ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿਚ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਟੋਰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੁਸੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਹੋ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਰੱਗ ਹਰ ਇਕ ਕਵਾਲਿਟੀ ਵਿਚ, ਕੀਮਤਾਂ ਇਨੀਆਂ ਘੱਟ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਸੌਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ! ਆਓ! ਦੇਖੋ ਅਮਰ ਕਾਰਪੈਟਸ ਦਾ ਨਵਾਂ ਤੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਚੋਣ ਭਰਪੂਰ ਨਵਾਂ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਸ਼ੋਅਰੂਮ

ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਫਲੋਰ, ਕਿਚਨ ਕੈਬਨਿਟ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਲੋਰ ਉਪਲਬਧ

ਫਰੀ ਐਸਟੀਮੇਟ, ਆਰਡਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਦਿਨ ਕਾਰਪੈਟ ਪਾਵਾਂਗੇ

Same day service in Chicago and suburbs

Amar Carpets Inc

ਵੈਸਟਰਨ ਅਵੈਨਿਊ ਤੋਂ ਅਧਾ ਬਲਾਕ ਵੈਸਟ, 2423 W Devon Ave. Chicago IL 60659

ਕਾਲ ਕਰੋ : ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

Ph: 773-508-5253, 773-507-8043, Fax: 773-508-5249

ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ

ਅਲਵਿਦਾ ਪ੍ਰਾਣ

ਮੁੰਬਈ: ਸਦਾਬਹਾਰ ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰ ਪ੍ਰਾਣ ਦਾ 93 ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿਚ ਦੇਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਣ ਦਾ ਲੀਲਾਵਤੀ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਇਲਾਜ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਪ੍ਰਾਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਨਾਂ ਪ੍ਰਾਣ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿਕੰਦ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਨਮ 12 ਫਰਵਰੀ, 1920 ਨੂੰ



ਪ੍ਰਾਣ ਆਪਣੇ ਬੁਢਾਪੇ ਵੇਲੇ

ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਕੋਨਕੜ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਉਹ ਇਕ ਅਮੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਹੋਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿਕੰਦ ਸਿਵਲ ਇੰਜਨੀਅਰ ਸਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਪੂਰਥਲਾ, ਮੇਰਠ, ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਤੇ ਰਾਮਪੁਰ ਵਿਚ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕ ਰਜ਼ਾ ਹਾਈ ਸਕੂਲ, ਰਾਮਗੜ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰਾਣ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਇਕ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਪਰ ਕਿਸਮਤ ਨੂੰ ਕੁਝ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਸੀ। ਫਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਨਾਲ ਇਕ ਅਚਨਚੇਤ ਮੁਲਾਕਾਤ ਨਾਲ ਹੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਫਿਲਮੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ 1940 ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ 'ਯਮਲਾ ਜੱਟ' ਵਿਚ ਰੋਲ ਮਿਲਿਆ।

ਪ੍ਰਾਣ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1942-46 ਤੱਕ 22 ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 18 ਫਿਲਮਾਂ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈਆਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1941 ਵਿਚ 'ਚੌਧਰੀ', 1942 ਵਿਚ 'ਖਾਨਦਾਨ', 1945 ਵਿਚ 'ਕੈਸੇ ਕਹੂੰ' ਤੇ 1946 ਵਿਚ 'ਬਦਨਾਮੀ' ਫਿਲਮ 'ਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਣ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਸੁਕਲਾ ਤੇ ਪੁੱਤਰ ਅਰਵਿੰਦ ਤੇ ਸੁਨੀਲ ਨਾਲ ਮੁੰਬਈ ਆ ਗਏ। ਇਥੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆ ਕੇ ਕਈ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

1948 ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਨੂੰ ਬੰਬੇ ਟਾਕੀਜ਼ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਜਿੰਦੀ' ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵ ਆਨੰਦ ਤੇ ਅਦਾਕਾਰਾ ਕਾਮਿਨੀ ਕੌਸ਼ਲ ਵਰਗੇ ਫਨਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਣ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਣ ਨੇ 1969 ਤੋਂ 1982 ਤੱਕ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਖਲਨਾਇਕ ਵਜੋਂ ਕਈ ਯਾਦਗਾਰ ਰੋਲ ਕੀਤੇ ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਮਧੂਮਤੀ', 'ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਮੇਂ ਗੰਗਾ ਬਹਿਤੀ ਹੈ', 'ਰਾਮ ਔਰ ਸ਼ਾਮ' ਤੇ 'ਦੇਵਦਾਸ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਖਲਨਾਇਕ ਦੇ ਰੋਲ ਦਾ ਦਰਸ਼ਕਾਂ 'ਤੇ ਇੰਨਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਨਾਂ 'ਪ੍ਰਾਣ' ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਕੰਨੀ ਕਤਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ। ਖਲਨਾਇਕ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ 'ਉਪਕਾਰ' ਫਿਲਮ ਵਿਚ 'ਮੰਗਲ ਚਾਚਾ', ਜ਼ਿੰਜੀਰ ਫਿਲਮ ਵਿਚ 'ਸ਼ੇਰ ਖਾਨ' ਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਪਰਿਚੇ' ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਾਦੇ ਦੀ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਕੋਣ ਭੁਲਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਾਣ ਛੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ 'ਤੇ ਛਾਏ ਰਹੇ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਬੰਗਲਾ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ 400 ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ।

ਭਰੋਵਾਲ ਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ...

ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ: ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੀ ਗੋਦੀ ਵਿਚ ਵੱਸਿਆ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪਿੰਡ ਭਰੋਵਾਲ ਉਦਾਸ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਪਿੰਡ ਦੇ ਦਾਦਾ ਸਾਹਿਬ ਫਾਲਕੇ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਤ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਉੱਘੇ ਅਦਾਕਾਰ ਪ੍ਰਾਣ ਉਰਫ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿਕੰਦ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਛੱਡ ਕੇ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ। ਮੌਤ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਬੀਤੀ ਰਾਤ ਜਦੋਂ ਪਿੰਡ ਪੁੱਜੀ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਰਾਜਨੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਦੋਵੇਂ ਪੱਟਾਂ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਰੋਣ ਲੱਗ ਪਏ।

ਅਖ਼ਬਾਰਾਂ ਤੇ ਟੀਵੀ ਚੈਨਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਚਲਾਣੇ ਦੀਆਂ ਖ਼ਬਰਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਪਿੰਡ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨੇ ਇਸ ਮਹਾਨ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਕਸਬਾ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਪਿੰਡ ਭਰੋਵਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰਾਜਨੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਬਚਪਨ ਗੁਜ਼ਾਰਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਦਿੱਲੀ ਰਹਿਣ ਲੱਗੇ ਤੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪਿੰਡ ਭਰੋਵਾਲ ਆ ਵੱਸਿਆ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਤਕਰੀਬਨ 70 ਕਿੱਲੋ ਜ਼ਮੀਨ ਸੀ ਪਰ ਜਦ ਪ੍ਰਾਣ ਦੀ ਹਿੰਦੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਤੂਤੀ ਬੋਲਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਇਕ ਇਕ ਕਰਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਮੁੰਬਈ ਰਹਿਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਦਾ ਜਨਮ ਫਰਵਰੀ 1920 ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਕੇਵਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੀ ਵਧੀਆ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਸੁਭਾਅ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ।

ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਦੋਸਤ ਰਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਨੰਬਰਦਾਰ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਪਿੰਡ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਆਇਆ ਪਰ ਉਹ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਬਿਤਾਉਣ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਪਿੰਡ ਆਉਂਦੇ ਸਨ। ਜਦ ਉਹ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਨਾਮਵਰ

ਅਦਾਕਾਰ ਬਣ ਗਏ ਤਾਂ ਦਿੱਲੀ ਰਹਿੰਦੇ ਉਸ ਦੇ ਚਾਚੇ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲੜਕਿਆਂ ਨੇ ਪਿੰਡ ਆ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜੱਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੇਚ ਦਿੱਤੀ। ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਖਾਸ ਦੋਸਤ ਰਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਾਣ ਦਾ ਚਾਚਾ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਭਰੋਵਾਲ ਦਾ ਕਈ ਸਾਲ ਸਰਪੰਚ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ।

ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ 1974 ਵਿਚ ਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹੋਰ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਗਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਾਣ ਵੱਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੂਬ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਭਤੀਜੇ ਕਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਲਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਪ੍ਰਾਣ ਉਸ ਵਕਤ ਫਿਲਮ 'ਲਾਖੇ ਮੇਂ ਏਕ' ਦੀ ਸ਼ੂਟਿੰਗ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਤੀਜੇ ਨੇ ਉਸ ਵਕਤ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਦਿੱਤਾ ਤੇ 30 ਤੋਂ 40 ਲੱਖ ਰੁਪਿਆ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੇਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ। ਪ੍ਰਾਣ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਦੀ ਸਰਪੰਚੀ ਕੀਤੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸੁੰਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਸਨ ਪਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਮਸਰੂਫ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੰਡ ਆਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ।

ਵਿਲੇਨ ਆਫ ਦਿ ਮਿਲੇਨੀਅਮ

ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਖਲਨਾਇਕ ਹੁੰਦਿਆ ਹੋਏ ਵੀ ਪ੍ਰਾਣ ਨਾਇਕ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਭਿਨੈ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਇਕ ਦੇ ਅਭਿਨੈ ਨੂੰ ਵੀ ਫਿੱਕਾ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਣ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਖਲਨਾਇਕਾਂ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਤੇ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮਨਵਾਇਆ।

ਫਿਲਮ ਗੁੰਮਨਾਮ, ਕਟੀ ਪਤੰਗ, ਰਾਮ ਔਰ ਸ਼ਾਮ, ਹੀਰ ਰਾਂਝਾ, ਮਧੂਮਤੀ, ਡਾਨ ਵਿਚ ਖਲਨਾਇਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਾਦਗਾਰ ਅਭਿਨੈ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਾਫੀ ਸਮਾਂ ਖਲਨਾਇਕ ਰਹਿਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਪਣੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦੀ ਪਾਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲਦਿਆ ਪ੍ਰਾਣ ਨੇ ਜ਼ਿੰਜੀਰ ਤੇ ਉਪਕਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਅਭਿਨੈ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕੀਤਾ।

'ਵਿਲੇਨ ਆਫ ਦਿ ਮਿਲੇਨੀਅਮ' ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਪ੍ਰਾਣ ਨੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ ਆਪਣੇ ਫਿਲਮੀ ਸਹਿ-ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖੂਬ ਯਾਰੀ ਨਿਭਾਈ।

ਪ੍ਰਾਣ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ

ਪ੍ਰਾਣ ਨੂੰ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਅਨੇਕਾਂ ਸਨਮਾਨ ਵੀ ਮਿਲੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 1967, 1969 ਤੇ 1972 ਵਿਚ 'ਫਿਲਮਫੇਅਰ ਸਰਬੋਤਮ ਸਹਿ ਅਦਾਕਾਰ' ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ। ਸਾਲ 1997 ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਲਈ ਫਿਲਮਫੇਅਰ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਾਲ 2000 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਵਿਲੇਨ ਆਫ ਦਿ ਮਿਲੇਨੀਅਮ ਐਵਾਰਡ' (ਸਦੀ ਦੇ ਸਰਬੋਤਮ ਖਲਨਾਇਕ ਐਵਾਰਡ) ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2001 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਦਮ ਭੂਸ਼ਣ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਸੀ.ਐਨ.ਐਨ ਨੇ ਸਾਲ 2010 ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਣ ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ 25 ਮਹਾਨ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2013 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਰਬੋਤਮ ਫਿਲਮ ਐਵਾਰਡ 'ਦਾਦਾ ਸਾਹਿਬ ਫਾਲਕੇ ਐਵਾਰਡ' ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ। ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸਨਮਾਨ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕੇ ਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਸੂਚਨਾ ਤੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮੰਤਰੀ ਮੁਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ ਭੇਟ ਕੀਤਾ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

National Truck Driving School

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ

ਓਨਰ ਅਪਰੇਟਰ ਅਤੇ ਡਰਾਈਵਰ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ
ਕੰਪਨੀ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ 35 ਸੈਂਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ

- *ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ
- *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਕੰਮ/ਜੌਬ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ
- *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਅਤੇ ਏਅਰਪੋਰਟ ਤੋਂ ਚੁੱਕਣ ਤੇ ਛੱਡਣ ਦਾ ਖਾਸ ਪ੍ਰਬੰਧ
- *2-3 ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਬਣੋ



Call For Special Price

Kashmir S. Thandi
Office: (866) 933-3038
Balhar S. Ranu Cell:916-502-7733
Yuba City Ph:530-419-5058

1816 Main Ave., Sacramento CA, 95838

Kenmax Express Inc.

Wanted Owner Operators & Drivers

ਇੰਡੀਅਨਐਪੋਲਿਸ ਦੀ ਟਰੱਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵੀ ਸੀ ਡੀ ਐਲ ਕਲਾਸ ਏ ਕੰਪਨੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਅਤੇ ਓਨਰ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਲਈ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ ਟਰੱਕ
ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਤੀ ਟ੍ਰਿਪ 650 ਡਾਲਰ ਅਤੇ 40 ਸੈਂਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਲ



ਫਿਊਲ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਹਰ ਹਫਤੇ ਸੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਬਹੁਤੇ ਗੇੜੇ ਇੰਡੀਆਨਾ ਤੋਂ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਕੈਨਟਕੀ ਤੋਂ ਨਿਊ ਜਰਸੀ, ਟੈਕਸਸ ਤੋਂ ਨਿਊ ਜਰਸੀ-ਹਰ ਵੀਕਐਂਡ 'ਤੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਓਨਰ ਆਪਰੇਟਰਾਂ ਪਾਸ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸੁਥਰੇ ਟਰੱਕ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਕੇ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ: ਸਰਬ ਗਿੱਲ

ਫੋਨ: 317-529-2644

E-mail: gill@kenmaxxpress.com

ਗੁਰੂ ਕੀ ਨਗਰੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦਿੱਖ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮਾਰਕੀਟ, ਹਾਲ ਗੇਟ, ਗੋਲ ਬਾਗ, ਭੰਡਾਰੀ ਪੁਲ ਤੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸਬਜ਼ੀ ਮੰਡੀ ਆਦਿ ਥਾਵਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ।

ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਹਾਲ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਦੀ ਬਾਹਰੀ ਦਿੱਖ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਵਿਰਾਸਤੀ ਦਿੱਖ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਸਿਟੀ ਬੱਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਠਹਿਰਾਅ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾਨਕਸ਼ਾਹੀ ਇੱਟਾਂ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਰਸਤਿਆਂ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਟੈਲੀਫੋਨ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨਦੋਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਹਿਮ ਚੌਕਾਂ ਵਿਚ ਮਾਝੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਬੁੱਤ ਲਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਵੇ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁੜ ਬੁੱਤ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣਗੇ। ਰੌਸ਼ਨੀ ਤੇ ਆਵਾਜ਼ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਟਾਰੀ ਸਰਹੱਦ ਤੋਂ ਸੈਲਾਨੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣਗੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਤੱਕ ਸੜਕ ਚੌੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇਮਾਰਤਾਂ ਢਾਹੀਆਂ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ: ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਦਿਆਂ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰਸਟ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵੱਲੋਂ ਘਿਉ ਮੰਡੀ ਤੋਂ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਸੜਕ ਨੂੰ 40 ਫੁੱਟ ਚੌੜਾ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮੰਤਵ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ 140 ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੜਕ ਦੇ ਚੌੜੇ ਹੋ ਜਾਣ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲਾ ਬਾਗ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਰਾਹ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਏਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਮਾਰਤਾਂ ਢਾਹਣ ਦੀ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਦੂਜੀ ਵੱਡੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਗਲਿਆਰਾ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਸੈਂਕੜੇ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਢਾਹ-ਢੇਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਟਰਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸੰਦੀਪ ਰਿਸ਼ੀ ਮੁਤਾਬਕ ਭੂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਟਰਸਟ ਨੇ ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਹੁਣ 40 ਫੁੱਟ ਚੌੜੀ ਸੜਕ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਹ ਸੜਕ ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੜਕ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਸੜਕ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ 700 ਮੀਟਰ ਲੰਮੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਇਮਾਰਤ ਵਿਰਾਸਤੀ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਟਰਸਟ ਨੇ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ 1998 ਵਿਚ ਬਣਾਈ



ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਯਾਤਰੂਆਂ ਨੂੰ ਇਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਸਤਾ ਮੁਹਈਆ ਕਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ 8.98 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਇਹ ਕਾਰਜ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਰੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਅਦਾਲਤੀ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸੜਕ ਨੂੰ ਚੌੜਾ ਕਰਨ ਲਈ 140 ਇਮਾਰਤਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 35 ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਢਾਹ ਢੇਰੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਦਕਿ 16 ਦੁਕਾਨਾਂ ਛੋਟੀਆਂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਛੇੜ-ਛਾੜ ਗਲਤ-ਚਾਵਲਾ:

ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਲਕਸ਼ਮੀ ਕਾਂਤਾ ਚਾਵਲਾ ਨੇ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੜਕਾਂ ਨੂੰ ਇੰਝ ਹੀ ਚੌੜਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀਆਂ ਇਮਾਰਤਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਾਲਾ ਪੰਨਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਲੋਕ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਵਸਾਇਆ ਸੀ, ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਹੀ ਸੰਭਾਲਿਆ ਜਾਵੇ ਨਾ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਬਾਦਲ ਤੱਕ ਸੰਮਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੇ ਫਿਰ ਯਤਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ: ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਮਨ ਭਿਜਵਾਉਣ ਲਈ ਹੇਗ ਸਰਵਿਸ ਸੰਧੀ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਏਗੀ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਵੱਲੋਂ ਬਾਦਲ 'ਤੇ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਚੇਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਹੇਗ ਸੰਧੀ ਉਤੇ ਭਾਰਤ ਨੇ ਵੀ ਸਹੀ ਪਾਈ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਸੰਧੀ ਰਾਹੀਂ ਬਿਨਾਂ ਸਫ਼ਾਰਤੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਮੁਲਕ, ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਜ ਇਧਰ-ਉਧਰ ਪੁੱਜਦੇ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਅ) ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਦਲ ਵਿਰੁੱਧ ਮਾਨਵੀ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੇਸ ਪਾਇਆ ਸੀ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ 'ਚ ਬਾਦਲਾਂ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ 'ਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਮਗਰੋਂ ਹੋਈ ਸੰਧੀ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਕੰਮ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਗੁਰਪਤਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਗ ਸਰਵਿਸ

ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਬਕਾਇਆ ਪਏ ਫੈਡਰਲ ਸੰਮਨ ਭਾਰਤ 'ਚ ਬਾਦਲ ਤਕ ਪੁੱਜਦੇ ਕਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਫੈਡਰਲ ਕੋਰਟ 'ਚ ਜੁਆਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

Matrimonials

ਕੰਨਿਆ ਦੀ ਲੋੜ

ਜੱਟ ਸਿੱਖ ਕਲੀਨਸ਼ੇਵ, 30 ਸਾਲ, 6', ਬੀ ਐਸ ਸੀ ਨਰਸਿੰਗ, 10 ਸਾਲ ਦੇ ਵੀਜੇ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਆਏ ਲੜਕੇ ਲਈ ਅਮਰੀਕੀ ਸਿਟੀਜ਼ਨ ਲੜਕੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਲੜਕੇ ਦੀ ਲੁਪਿਆਣਾ ਨੇੜੇ 20 ਕਿਲੋ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜ਼ਮੀਨ, ਭੈਣ ਤੇ ਮਾਧੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ। ਫੋਟੋ ਤੇ ਵੇਰਵਾ ਭੇਜੋ। ਈਮੇਲ: gurjeet9587@aol.com

ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ

Wanted suitable US Citizen match for Jatt Sikh girl, 28, 5'-6", diploma in Aviation Management, working with Indigo Airline in New Delhi. Contact with details at e-mail: prince84india@yahoo.com

ਅਮਰੀਕਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨ, ਕਸ਼ਯਪ ਰਾਜਪੂਤ, ਉਮਰ 28 ਸਾਲ, ਕੱਦ 5'-4", ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਬ ਕਰਦੀ ਲੜਕੀ ਲਈ ਯੋਗ ਵਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ 'ਤੇ ਆਏ ਲੜਕੇ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੋਟੋ ਅਤੇ ਬਾਇਓਡਾਟਾ ਈਮੇਲ ਕਰੋ: preetny1@yahoo.com

punjabtimesusa.com

45 ਹਿੰਦੂ ਕੈਦੀਆਂ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖਿਆ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ:

ਕੌਮੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਿੱਲੀ ਸਥਿਤ ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ 45 ਹਿੰਦੂ ਕੈਦੀ 1800 ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਕੈਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ 11 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 45 ਕੈਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ 1800 ਮੁਸਲਮਾਨ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲ ਰੋਜ਼ਾ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਤਿਹਾੜ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਛੇ ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਸ ਸਮੇਂ 13 ਹਜ਼ਾਰ ਕੈਦੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 3500 ਕੈਦੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹਨ।

Desi Bazar

916 E. Main Street #118, Greenwood, IN, 46143
Tel: 317-888-2040, Fax: 317-887-6116

We specialize in all kind of Indian Groceries and Sweets

- FRESH VEGETABLES EVERY THURSDAY
- FRESH GOAT MEAT

10% off on all Gurudwara supplies and Religious programs!!

We Are Open 7 Days a Week

ਖੁਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਸਟੋਰ, ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਮਾਣ ਦੇਸੀ ਬਾਜ਼ਾਰ

RKtravel 999 N. Main Street, #206
Glen Ellyn, IL 60137

assuring you the best

Discounted fares to India on: Qatar Airways, Emirates, Air India, Etihad Airways, Lufthansa, and more

Ph: 630-858-7200

Sistar Mortgage

Minimizing Cost, Maximizing Investment
www.SistarMortgage.com

Balbir (Bill) Grewal, Loan Officer

Residential & Commercial Loans

(734) 330-8859 Mobile
(586) 802-7385 Fax
Balbir.Grewal@SistarMortgage.com

*Refinance up to 125% value of the house.

Loans Available In Most States!

>100% FHA Financing >Residential (Purchase & *Refinance) >Self Employed >Cash Out Refinance >Investment Property Loans >Jumbo Loans >Commercial Property With Business or Business Only

House Prices are moving up!

Did you buy your Dream Home yet?

One of 10 Top Producers in 2011 and 2012 at the Prudential Office!

Interest Rates are moving up!

Buy A Home anywhere in Metro NOW !!

A Broker who can work with you from Beginning to End, Call Now!

Madan Khatri: 847-530-1550

Prudential at 25 Turner Ave, Elk Grove Village, IL

ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਚਾਰ ਥੰਮ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਚੁੱਪ

ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨੇ 1980ਵਿਆਂ ਅਤੇ 1990ਵਿਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਖਾਤਮਕ ਲਹਿਰ ਅਤੇ ਪੁਲਿਸ ਤਸ਼ੱਦਦ ਦੀ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਠੋਸ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 83 ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤੋੜੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ। ਉਸ ਨੇ ਆਪ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ



ਦਲਜੀਤ ਅਮੀ
ਫੋਨ: 91-97811-21873

ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਵੀ ਮਾਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੇਕਸੂਰ ਵੀ ਮਾਰੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੋੜੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਅਤੇ ਲਾਵਾਰਸ ਲਾਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਅਣਸੁਲਝਿਆ ਪਿਆ ਹੈ। ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਇਹ ਦੋਸ਼ੀ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਅਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿਚ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ। ਜੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਅਹਿਮੀਅਤ ਹੈ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰਾਜ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਥੰਮ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਇਨਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦਿਖਾਈ ਦੇਵੇ, ਤੇ ਜਿਸ ਦਾ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਵੇ। ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਰਥ ਸਿਆਸੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਤੋਰਨ ਲਈ ਮੁੱਦੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਢਾਦ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੁੜਿਆ ਹੋ ਵੀ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਸੁਆਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਮੁੱਕਰ ਜਾਣ ਜਾਂ ਚੁੱਪ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਂ ਖਰੀਦੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਣੇ।

‘ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼’ ਦੇ 13 ਜੁਲਾਈ ਵਾਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਤੋੜੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਸੱਚ ਫਰੋਲਦਾ ਲੇਖ ‘ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਸੱਚ! ਸਿਆਸੀ ਸੂਤਰਧਾਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੱਲ ਉਂਗਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ?’ ਛਾਪਿਆ ਸੀ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਤੋੜੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸੇ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਸੰਜੀਦਾ ਸ਼ਖਸ ਨੂੰ ਇਸ ਸੱਚ ਦਾ ਹੋਕਾ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਜੂਝਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਇਸ ਜ਼ਬਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਰਹੇ ਇਸ ਸ਼ਖਸ ਨੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਉਂਜ, ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਲਲੂਕ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਧਿਰਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸਤ ਮੁਤਾਬਕ ਵਰਤਣ ਲਈ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਕਾਲਮਨਵੀਸ ਦਲਜੀਤ ਅਮੀ ਨੇ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਫਰੋਲੀਆਂ ਹਨ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮਿਸਾਲਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਸ਼ਰਤ ਜਹਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੀ ਜਵਾਬਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੂਰੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ‘ਮੁਕਾਬਲਾ ਮਾਹਿਰ’ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਵਡਿਆਏ ਗਏ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਹੋਰ ਹੋਰਾਫੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ‘ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੈੱਲ’ ਦਾ ‘ਮੁਕਾਬਲਾ ਮਾਹਿਰ’ ਰਾਜਬੀਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਪਸਤੌਲ ਦੀ ਗੋਲੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨੇ ਚਲਾਇਆ। ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 13 ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਹਿਰਾਸਤੀਆਂ (ਚਾਹੇ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ) ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੀਆਂ ਬੇਨਾਮ ਕਬਰਾਂ ਸਨਾਖਤ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲੜਾ ਵਾਂਗ ਹੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦਾ ਮਨੁੱਖੀ ਹਕੂਕ ਘੁਲਾਟੀਆ ਜਲੀਲ ਅੰਬਰਾਬੀ 1996 ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਫੌਜ ਨੂੰ ਮੇਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਈ ਤੋੜੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮੁਲਜ਼ਮ ਸੀ। ਮੇਜਰ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਕੇ ਜੂਨ 2012 ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੂਬੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਕਾਰਨ ਖਬਰਾਂ ਵਿਚ ਆਇਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਪਤਨੀ ਨੇ ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕਰ ਕੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਲਈ। ‘ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਵਾਚ’ ਨਾਮ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਰੇ ਦੀ ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੀਨਾਕਸ਼ੀ ਗਾਂਗੁਲੀ ਨੇ ‘ਦਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਟਾਈਮਜ਼’ ਵਿਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, “ਮੇਜਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਹਕੂਕ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਕਦੇ ਤਲਬ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਗੋਂ ਸੰਗੀਨ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕ ਜਾ ਕੇ ਵਸਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।”

ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਅਤੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਮਤੇ ਪਾ ਕੇ ਮੁਲਵਾਸੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀਆਂ ਮੰਗੀਆਂ ਹਨ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਨੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਤੋਂ ਜੰਗੀ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਕੋਰੀਆਈ ਔਰਤਾਂ ਦੂਜੀ ਆਲਮੀ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਲਈ ਜਾਪਾਨ ਖਿਲਾਫ ਹੁਣ ਵੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੋਸਨੀਆ-ਹਰਜੇਗੋਵਿਨਾ ਦੀਆਂ ਕਬਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਲੋਕ ਆਪਣਿਆਂ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਲਈ ਜੀਅ-ਜਾਨ ਲਗਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਵਾਲ-ਸਵਾਦ

ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨਾ ਦਾ ਹੁਨਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਰਿਆਇਤਾਂ ਅਤੇ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਹੁਨਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਜਮਾਜੋੜ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦਵਾਉਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਮਸਲੇ ਜਾਂ ਕੁਝ ਬੇਹੁਦਰੀਆਂ ਤਾਂ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਾਂ ਅਫਸਰੀ ਰੋਅਬ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਮਸਲਾ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਲਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਿਖਰਲੇ ਅਫਸਰ ਤੱਕ ਕਹੀ-ਅਣਕਹੀ ਸੁਰ ਸਾਂਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਇਸੇ ਦਰਜੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਤੋੜੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ‘ਸੱਚੇ’ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਫ਼ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕਸੂਰਵਾਰ ਵੀ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਬੇਕਸੂਰ ਵੀ। ਕਸੂਰਵਾਰ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ‘ਸੱਚੇ’ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਖਾਤਮ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਬੰਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦੂਜਿਆਂ ਵਿਚ ਆਮ ਬੰਦੇ ਸਨ ਜੋ ਸੱਚ ਜਾਂ ਰੰਜਿਸ਼ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਚਾਰਨ ਵਾਲਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਪਾਹੀ ਤੋਂ ਬਾਣਦਾਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਸਬ-ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਆਪ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਮੈਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਇਹ ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਜਾਂ ਗਿੱਲ ਜਾਣਦਾ।” ਉਸ ਵੇਲੇ ਇੱਕ ਗਿੱਲ ਉਸ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 13 'ਤੇ)

ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਸਬੰਧੀ ਚੱਲ ਰਹੀ ਗਹਿ-ਗੱਚ ਚਰਚਾ ਜਿੱਥੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਜ਼ਰੂਰਤਮੰਦਾਂ ਦੇ ਖਾਣਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਅਦਾਇਗੀ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸੈਪਲ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ 66ਵੇਂ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਧਿਆਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਆਏ ਤਿੰਨ ਤੱਥਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਧ ਰਹੇ ਆਰਥਿਕ ਪਾੜੇ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਲਈ ਅੰਨ



ਕੁਲਦੀਪ ਕੌਰ
ਫੋਨ: 91-98554-04330

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਇਕਲੌਤਾ ਜ਼ਰੀਆ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ ਦੀ ਬੇਬੇਬੀ ਤੇ ਬੇਬੇਬੀ ਦਰ ਨੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਪੇਂਡੂ ਗਰੀਬ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਅੰਨ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਦਲਦਲ ਵਿਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਕੁਪੋਸ਼ਣ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀ ਤੀਹਰੀ ਚੱਕੀ ਵਿਚ ਪਿਸ ਰਹੀ ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਘਟਣ ਦੀ ਬਿਜਾਇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਸਲਨ, ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਥੇ ਸਾਲ 2004-2005 ਦੌਰਾਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ 11 ਫੀਸਦ ਲੋਕ ਹੀ ਕਣਕ ਲਈ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਥੇ ਸਾਲ 2009-10 ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਵਧ ਕੇ 27.6 ਫੀਸਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਇੰਦਾਂ ਹੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ 2004-05 ਦੌਰਾਨ ਜਿਥੇ 5.8 ਫੀਸਦ ਲੋਕ ਹੀ ਕਣਕ ਲਈ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਸਨ, ਉਥੇ 2009-10 ਵਿਚ ਇਹ ਅੰਕੜਾ ਵਧ ਕੇ 17.6 ਫੀਸਦ ਹੋ ਗਿਆ। ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ

ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਿੱਲ ਤੇ ਜਨਤਕ ਵੰਡ-ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਤੀਜਾ ਗੰਭੀਰ ਤੱਥ ਇਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਭੋਜਨ ਵਿਚੋਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦਾਲਾਂ ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਘਟ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਅੰਕੜਾ ਜਿਹੜਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਵੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਇਸ਼ਾਰਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਧਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਆਮਦਨ ਦਾ 57 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸਾ ਸਿਰਫ਼ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ‘ਤੇ ਖਰਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖੇਤੀ ਆਧਾਰਤ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸਬਜ਼ੀ ਖਰੀਦਣਾ ਤੱਕ ‘ਖਾਸ ਭੋਜਨ’ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪੱਖ ਹਨ- ਪਹਿਲਾ, ਪਿੰਡਾਂ ਦੀ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥ ਨਿਰਭਰਤਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਇਸ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੇ ਖਾਤੇ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਝੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਲਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉੱਤੇ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧਣ ਦੇ ਕਈ ਕਾਰਨ ਹਨ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀ ਸੈਕਟਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੋਕ ਮਾਰੂ ਸਰਕਾਰੀ ਨੀਤੀਆਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਨੀਂਹ ਜਿਥੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਲਮੀਕਰਨ, ਉਦਾਰਵਾਦ ਅਤੇ ਖੁੱਲੀ ਮੰਡੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਸ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤਕ ਖਾਸਾ ਕਿਸਾਨਾਂ/ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁੱਖਮਾਰੀ ਅਤੇ ਤਿੱਲ-ਤਿੱਲ ਕਰ ਕੇ ਮਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਇਸ ਵਰਤਾਰੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਭਾਰਤ ਤੱਕ ਮਹਿੰਦੂਦ ਕਰ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖਿੱਤੇ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਮਸਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਰਗਰਮ ਸੰਸਥਾ ‘ਹਮਾਲ’ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉੱਤੇ ਪਈ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਭੁੱਖਮਾਰੀ, ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਵਿਚ ਧੱਕਣ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਆਲਮੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ

ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਹੈਤੀ 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਤੱਕ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਆਬਾਦੀ ਪੱਖੋਂ ਛੋਟਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਪਣੀਆਂ ਰੋਜ਼ਮੇਰਾ ਦੀਆਂ ਖਾਧ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਲਈ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਸੀ। 1986 ਤੱਕ ਆਉਂਦਿਆਂ ਆਲਮੀ ਮੁਦਰਾ ਕੌਸ਼ (ਆਈ.ਐਮ.ਐਫ.) ਅਤੇ ਆਲਮੀ ਬੈਂਕ (ਡਬਲਊ.ਬੀ.) ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ ਵਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਰਤੂ ਆ ਗਿਆ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ ਹੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਘਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਛੱਡ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਰੁਖ਼ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਚੌਲ ਦਾ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨ ਠੱਪ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ। 2008 ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਾਟਕੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਚੌਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈਆਂ ਜਿਸ ਨੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੱਖਾਂ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਮੱਕੜਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹੀ ਵਰਤਾਰਾ ਫਿਲਪੀਨਜ਼ ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਹਿੰਜ ਦਸ ਸਾਲਾਂ (1980 ਤੋਂ 1990) ਦੇ ਵਕਫ਼ੇ ਵਿਚ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦੇਸ਼ ਦਰਾਮਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਉਤਸਵਾ ਪਟਨਾਇਕ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਦੀ ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਹੰਗਰ’ ਵਿਚ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1970 ਤੋਂ 1980 ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਸ਼, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਅਫਰੀਕੀ ਖਿੱਤੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਉਪਜਾਊ ਤੇ ਸਮਰੱਥ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਨੂੰ ਕੋਲਾ, ਗੁਲਾਬ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਖਪਤਕਾਰੀ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਜਿਹੜੀ ਯੂਰਪੀਨ ਮੰਡੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਉਗਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਉਤਪਾਦਨਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਰਕਬਾ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਇਨ੍ਹਾਂ

ਮਾਤੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਲਮੀ ਮੰਡੀ ਵਿਚੋਂ, ਆਲਮੀ ਕੀਮਤਾਂ ‘ਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਅੱਗੇ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣ। ਇਸ ਜੁਗਤੀ ਨਿਰਭਰਤਾ ਲਈ ਵੀ ਤਾਂ ਕੋਈ ਸਿਆਸੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਅੱਜ ਅਨੇਕਾਂ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਤਾਰ ਭੁੱਖਮਾਰੀ ਤੇ ਸਦੀਵੀ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਕਾਇਮੀ ਪਿੱਛੇ ਲੰਮਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਪਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਸਿਆਸੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਜਿੱਤਣ ਜਿੰਨਾ ਹੀ ਮਾਣਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਰਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੀ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੋਕੇ ਤੇ ਅਕਾਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਗਰੀਬ ਤਬਕਿਆਂ ਲਈ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਬਣੀ ਰਹੀ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਅਮਲ ਲਈ ਲੋਕਾਈ ਦੇ ਜ਼ਿਹਨ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਸਨਮਾਨ ਦਾ ਦਰਜਾ ਵੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਬਹੁ-ਪੱਧਰੀ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਧਿਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਧਿਰ ਅਨੁਸਾਰ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ (ਆਬਾਦੀ ਜੋ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗਰੀਬੀ ਤੇ ਭੁੱਖਮਾਰੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਲਗਾਤਾਰ ਬਹਾਲ ਰੱਖਦੀ ਹੈ) ਲਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਤੇ ਵੰਡ, ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਰਾਜਤੰਤਰ ਦਾ ਆਪਣੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਸਵੈ-ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਜਮਹੂਰੀ ਸਰਕਾਰ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਢਿੱਡ ਭਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੱਕ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਨਹੀਂ ਭਰ ਸਕਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਬਾਦੀ ਦੀਆਂ ਬਾਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਚਾਰਾਜ਼ੋਈ ਲਈ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਕਿਵੇਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ? ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਇਹ ਤੱਥ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਕਿ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰੀ ਜਾ ਰਹੀ 8 ਜਾਂ 9 ਫੀਸਦ ਵਿਕਾਸ ਦਰ, ਅਸਲ ਵਿਚ

ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ 8 ਫੀਸਦ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਹੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਹੈ। ਦੂਜੇ, ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੁਪੋਸ਼ਣ ਅਤੇ ਭੁੱਖਮਾਰੀ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਸਰੀਰਕ ਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਖੁੰਝਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਅਸਿੱਧੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲੋਕਾਈ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਹਾਸ਼ੀਏ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਸੁੱਟਦੀ ਹੈ।

ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਦੂਜੀ ਆਲੋਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ, ਲੋਕਾਈ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਾਹ ਸਿਰਫ਼ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਤੇ ਉਦਾਰਵਾਦ ਵਿਚੋਂ ਹੋ ਕੇ ਲੰਘਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਪੁਖਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਹੀ 23 ਲੱਖ ਕਰੋੜ ਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ‘ਤੇ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਾਟਣਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਖੇਤੀ ਉੱਤੇ ਮਿਲਦੀ ਸਬਸਿਡੀ ਨੂੰ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਉੱਤੇ ਵਾਧੂ ਦਾ ਬੋਝ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੈਟਰੋਲ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਜਿਵੇਂ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ, ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ, ਚੌਗਿਰਦੇ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਬਜਟ ਲਗਾਤਾਰ ਹਰ ਵਰ੍ਹੇ ਘਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦਰ 9 ਫੀਸਦ ਹੋਣ ਦੀ ਦੁਹਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਹ ਅਤਾਉਣੀ ਹੱਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ, ਸਾਲ 2011-12 ਦੀ ਤੀਜੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਡਿੱਗਕੇ 6.8 ਫੀਸਦ ਹੋਈ ਤਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੀ ਦਰ ਵੀ ਕਿਉਂ ਘਟਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ? ਜਾਂ ਫਿਰ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਚੱਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵਿਚੋਲਿਆਂ, ਦਲਾਲਾਂ ਤੇ ਘੁਟਾਲਿਆਂ ਦੇ ਇਸ ਦੌਰ ਵਿਚ ਇਹ ‘ਮਹਾਨ’ ਦੇਸ਼ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੈਨਾਪਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਹਾਰੀ ਹੋਈ ਜੰਗ ਲੜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦਿਹਾੜੇ ਲੋਕਾਈ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਭੁੱਖਮਾਰੀ, ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਜਾਂ ਮਾੜੇ ਜ਼ਿਉਣ ਹਾਲਤ ਨਾਲ ਨੰਗੇ ਧੜ ਮੱਥਾ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਅਣਿਆਈ ਮੌਤ ਮਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰੰਕ ਭੁੱਲਿਆਂ ਲਹੂ ਆਖਿਰ ਆਪਣਾ ਹਿਸਾਬ ਜ਼ਰੂਰ ਮੰਗਦਾ ਹੈ!

ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਆਪਣੇ ਅਕਸ ਦਾ ਵੀ ਖਿਆਲ ਰੱਖੇ

ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਪਿੜ



ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ
ਫੋਨ: 91-98140-68455

ਬੀਤਿਆ ਹਫਤਾ ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੇ ਦਾਗਾਂ ਉਤੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਾਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤੇ ਖੁਦ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਅੰਦਰਲੇ ਦਾਗਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਜਾਹਰ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੀ। ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਉਹ ਇੱਕ ਗੱਲ ਇਹ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਸਾਨੂੰ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉਪਰ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ।' ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਇਥੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉਤੇ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਹੈ, ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਰਤ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ।' ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਹਫਤੇ ਆਏ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ, ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਕਸ ਬਾਰੇ ਜਿਹੜੀਆਂ ਕੁਝ ਮਾਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅੱਖੋਂ ਪਰੇਖੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਤਾ ਭੁਗਤਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣਾ ਕੇਸ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜਿਆ ਨਹੀਂ, ਉਹ ਆਪ ਇਸ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੁਕਾਉਣ ਲਈ ਉਥੋਂ ਆ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮੁਕਾ ਰਹੀ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਜਦੋਂ ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਦੌਰਾ ਰੱਖਿਆ ਤਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਬੰਦ ਬੰਦਿਆਂ ਤੋਂ ਦੁੱਖ-ਤਕਲੀਫ ਪੁੱਛੀ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਸਾਡੇ ਉਸ ਪਰਵਾਸੀ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਹੈ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਉਹ ਬੰਦਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ-ਮੁੜ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਮਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਦੀ ਫਾਈਲ ਵਿਚ ਟੰਗਿਆ ਪਿਆ ਹੈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਕੋਲ ਖੜੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਦੰਦ ਜੁੜ ਗਏ। ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਉਤੇ ਉਸ ਪਰਵਾਸੀ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਬਾਇਬਲ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਇੱਕ ਹੈ, ਪਰ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਇੱਕ ਜੱਜ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸੱਠ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਸੁਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ, ਪਰ ਲਿਖੇ ਨਹੀਂ ਸਨ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਬਰਖਾਸਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਲਿਖ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਨਵਾਂ ਜੱਜ ਆ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਲਿਖੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਉਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਗਲ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਾ ਸਕਦਾ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਭਰਿਆ, ਇਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਜੱਜ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਕੇ ਵੀ ਸੋਦੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਝਾਕ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਹਫਤਿਆਂ ਬੰਬੀ ਰੋਕੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੀ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਇਹ ਹਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿਖਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਬਹੁਤਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ। ਜਦੋਂ ਸਾਰਾ ਦੇਸ਼ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਨੇ ਬੇਈਮਾਨ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧੀ ਬਿਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਦੇ ਕੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਚਿੱਠੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਜੱਜ ਬਣਨ ਲਈ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਉਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਦੀ ਭੈਣ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਜੱਜ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਉਹ ਬਣ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਹੁਣ ਆ ਕੇ ਕੱਢਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਬੀਬੀ ਨੂੰ ਜੱਜ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਹੁਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਨੇ ਉਦੋਂ ਇਸ ਲਈ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬੀਬੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ 88 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਲਿਖੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਕਿ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਆਮਦਨ 7 ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਵੱਧ ਸੀ, ਜਦ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਚਪਤਾਸੀ ਵੀ 15 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਤਨਖਾਹ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਪੌਣੇ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਸ ਵਕੀਲ ਬੀਬੀ ਦੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ

ਦੁੱਗਣੀ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਦੱਸ ਕੇ ਟੈਕਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਹਿਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ ਉਹ ਬੀਬੀ ਜੱਜ ਬਣਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਮਹਿਕਮੇ ਕੋਲ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਝੂਠ ਬੋਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਬੀਬੀ ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਟਲ ਵਾਲੇ ਤੋਂ ਪੰਦਰਾਂ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੰਗਵਾਏ ਤੇ ਨਾਂ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ ਦੀ ਥਾਂ ਬੀਬੀ ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਣ



ਭਾਰਤੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ

ਕਾਰਨ ਪੁਆਤਾ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਜਸਟਿਸ ਨਿਰਮਲ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੀ ਜੱਜ ਵਜੋਂ ਜਿੰਨੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਹ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਸੱਕੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ।

ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਮਿਸਾਲਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉਤੇ 'ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਦਾ ਆਮ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਘਰਾਟ-ਰਾਗ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਗਾ ਸਕਦੇ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਕੋਈ ਕਿਰਨ ਦਿਖਾਈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ, ਉਦੋਂ ਜੇ ਕਿਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਤੋਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।

ਰਹਿ ਗਈ ਗੱਲ ਇਸ ਹਫਤੇ ਦੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਆਗੂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰੀ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਖਤਮ ਮੰਨੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਹਲੇ ਹੋਣ ਉਸ ਨੂੰ 'ਮਾਣਯੋਗ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ' ਨਹੀਂ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤੇ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਅਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਰੈਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਏਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਵੰਡ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਲੈਣ ਦਾ ਚਸਕਾ ਪੈ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਚਸਕਾ ਪਟਿਆਲੇ ਦਾ ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹੁਣ 'ਜੱਟ ਮਹਾਂ ਸਭਾ' ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣ ਤੱਕ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਚਾਰ ਘੋੜਿਆਂ ਵਾਲੇ ਰੱਬ ਉਤੇ ਸਵਾਰ ਕਰ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਤਾਲਕੋਟੇਰਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ, ਰੱਬ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹਾਥੀ ਝੂਲਦੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਸ ਮੌਕੇ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਈ ਆਗੂ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੀਲਾ ਦੀਕਸ਼ਤ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੰਡਾ ਵੀ ਸਨ। ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਚੰਗੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਈਪਾਸ ਨਿਕਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਰਾਹ ਕੱਢ ਲੈਣਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗਾ ਹੈ, ਤੇ ਜੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਇਸ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਵੱਲ ਨਾ ਤੁਰ ਪਈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਮਲ ਵਿਚ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਮੈਂਬਰੀ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਭਾਰਤ ਦੀ 542 ਮੈਂਬਰਾਂ

ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਸ ਵਕਤ 153 ਮੈਂਬਰ ਉਹ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਤਲ, ਡਾਕਾ, ਧੱਖਾਧੜੀ ਤੇ ਬਲਾਤਕਾਰ ਤੱਕ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸੰਗੀਨ ਤੋਂ ਸੰਗੀਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਜੇਲ੍ਹ ਦੀਆਂ ਸੀਖਾਂ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਾਲੀ ਮੈਂਬਰੀ ਉਪਰਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਕਰ ਦੇਣ ਨਾਲ

ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਛੱਡਣੀ ਪਈ। ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 'ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ' ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਸਕੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ 'ਮਾਣਯੋਗ ਵਿਧਾਇਕ' ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਾਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇੰਦਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਕਈ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਤੀਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੱਕ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਜਦੋਂ ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚੋਂ ਗੱਡੀ ਕੱਢਣ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸਵਾਲ ਉਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ 65 ਸਾਲ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਚੱਲਿਆ ਤੇ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਛੁੱਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦਾ ਅਫਸਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਕੈਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਉਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਕੇ ਫਿਰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗ ਲਈ, ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਦਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ 'ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ' ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ 'ਮਾਣਯੋਗ' ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਸਤੇ ਪਏ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ

ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਵਜ਼ੀਰ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਛੱਡਣੀ ਪਈ। ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 'ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ' ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਬੀਬੀ ਜਗੀਰ ਕੌਰ ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੀ ਸਕੀ ਧੀ ਨੂੰ ਕਤਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੇਸ ਚੱਲਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਗੁਜ਼ਾਰਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੂੰ 'ਮਾਣਯੋਗ ਵਿਧਾਇਕ' ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਮਾਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇੰਦਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਕਈ ਦੂਸਰੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਚੱਲੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਤੀਸਰਾ ਮਾਮਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੱਕ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਇਸ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਨਾਂ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਕਟ ਦਾ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਜਦੋਂ ਪਟਿਆਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ ਤਾਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਿਚੋਂ ਗੱਡੀ ਕੱਢਣ ਦੇ ਮਾਮੂਲੀ ਸਵਾਲ ਉਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇੱਕ 65 ਸਾਲ ਦਾ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕੁੱਟ-ਕੁੱਟ ਕੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੇਸ ਚੱਲਿਆ ਤੇ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਉਹ ਛੁੱਟ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਜਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋ ਗਿਆ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦਾ ਮਾਰਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਉਹ ਬੈਂਕ ਦਾ ਅਫਸਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਕੈਦ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹੋਇਆ, ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਉਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਸਜ਼ਾ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕਰ ਕੇ ਫਿਰ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗ ਲਈ, ਜਿਹੜੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਗਿਆ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਅਦਾਰੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ 'ਮਾਣਯੋਗ ਮੈਂਬਰ' ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹੋ ਜਿਹੇ 'ਮਾਣਯੋਗ' ਆਗੂਆਂ ਤੋਂ ਹੁਣ ਸਤੇ ਪਏ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ

ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਚਾਰ ਥੰਮ ਅਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਚੁੱਪ

(ਸਫਾ 11 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦਾ, ਸਗੋਂ ਮਹਿਕਮੇ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨਸਾਫ਼ ਦੇ ਤਕਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਵਾਲ ਉਸ ਦੌਰ ਦੇ ਤਮਾਮ 'ਝੂਠੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ' ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਇਹ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਸੱਚ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਵਾਲ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਮਝ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਤਾਂ ਉਹ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਰਿਆ ਸਮਝ ਕੇ ਜਿਉਂਦਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੀ ਆਤਮਾ ਦਾ ਬੋਝ ਹਲਕਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬੋਲਣ ਨਾਲ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੋਵੇ।

ਗਵਾਹ ਤਾਂ ਮੌਕੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਸਹੀ ਇਸ਼ਰਤ ਜਹਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਤਾਂ ਮੌਕੇ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਪਤਾਅ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ। ਇਹੋ ਗਵਾਹ, ਗੁਨਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਵੀ ਇਹੋ ਦਲੀਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੇ ਦੌਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਖੁਲਾਸੇ ਹੋਣ ਲੱਗਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ

ਲਗਾਤਾਰ ਖ਼ਬਰਾਂ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਵੱਖਰਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਖੁਲਾਸੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦਾ ਸਬੱਬ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਬਣ ਸਕਣਗੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਖੁਲਾਸੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਫਸਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਕਈ ਵਾਰ ਕਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਉਸ ਦੌਰ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਵਧੀਕੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਖੁਫ਼ੀਆ ਰਪਟਾਂ ਭੇਜੀਆਂ ਸਨ। ਕੀ ਇਹ ਰਪਟਾਂ ਵੀ ਕਦੇ ਖੁਲਾਸੇ ਕਰਨਗੀਆਂ? ਕੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਵਾਹੀਆਂ ਜਾਂ ਸਬੂਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਏਗਾ? ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਫਸਰ ਅਰੀਦਮਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਸ ਵੇਲੇ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੀ 'ਨਿਸ਼ਾਨ' ਨਾਮ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਕੰਵਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਝੂਠੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਮ ਫ਼ੌਜੀ ਬਲਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ ਪਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਛਤਰੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਰੀਦਮਨ ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੀਆਂ ਵਧੀਕੀਆਂ ਦਾ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਕੰਮ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ.ਐਫ. ਤੋਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸੇ ਬੀ.ਐਸ.ਐਫ. ਨੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਇਹੋ ਕੁਝ ਕੀਤਾ।

ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਭਾਲਦੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਬੜਾ ਵਧੀਆ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਲਫਜ਼ ਵਰਤ ਕੇ ਉਹ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਇਸ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ 'ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ' ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਖੇਖਣ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 'ਸਾਡਾ ਦਿਲ ਵੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਉਤੇ ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੀ ਹੈ, ਪੂਰਨ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਕੋਈ ਸੂਰਤ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ।' ਕਾਰਨ ਉਹ ਹੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਲਿਖ ਆਏ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਮਨ ਉਤੇ ਵੀ ਦਾਗ ਹਨ।

ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੀ ਕਹਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਰੀਕਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਸਾਕ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਸ਼ਰੀਕਣੀ ਤੋਂ ਜਰਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਗਨ ਪਾਉਣ ਲੱਗਿਆ ਕਿਹਾ ਸੀ, 'ਪੁੱਤਰ ਜੀਤਿਆ, ਜਿਉਂਦਾ ਰਹਿ, ਜਿੰਦਾਂ ਰੱਬ ਨੇ ਮਿਹਰ ਕਰ ਕੇ ਤੈਨੂੰ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ, ਜੇ ਕਿਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਬ ਤੇਰੀ ਮਿਰਗੀ ਵੀ ਹਟਾ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਬਾਹੁਲਾ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹੋਵੇ।' ਅਸੀਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਵਧਿਆ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਚੰਗੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਪਰ ਜੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਅਕਸ ਦਾ ਖਿਆਲ ਵੀ ਰੱਖੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸੋਨੇ ਉਤੇ ਸੋਹਾਗਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੋਵੇਗੀ।

#

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ 'ਚ ਦਬਦਬਾ ਮੁੜ ਕਾਇਮ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵਿਚ ਅਹਿਮ ਅਹੁਦਾ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਦਬਦਬਾ ਬਣਾਉਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਨਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਸਾਥੀ ਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਮੁੜ ਜੁੜਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਖੁੱਸਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਦਮ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀਆਂ ਬਦਲ ਗਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਚੰਦ ਕੁ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਤੇ ਵਰਕਰ ਹੀ ਪੁੱਜਦੇ ਸਨ ਪਰ ਹੁਣ ਫਿਰ ਤੋਂ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਆਮ 'ਤੇ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮਤਭੇਦ ਨਾ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਇਕ ਮੱਥ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਜੁੱਟ ਹਨ। ਇਥੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ੀ ਭੁਗਤਣ ਆਏ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ

ਸੈਂਟ ਹੋਣ ਵਿਚ ਥੋੜ੍ਹਾ ਸਮਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗਠਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਸਰਗਰਮ ਆਗੂਆਂ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਮਿਲਦੇ ਹੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੋਨੀਆਂ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੂੜ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵੀ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਸੀ। ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਛੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਗੱਠਜੋੜ ਨੇ ਧੱਕੇਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਡਰਾ-ਧਮਕਾ ਕੇ ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀ ਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਫਤਵਾ ਕਹਿਣਾ ਬਿਲਕੁਲ ਗ਼ਲਤ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਦਲ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਲਾ ਪਾਉਣ ਦੀ ਆਦਤ ਹੈ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਖ਼ੁਦ ਹੀ ਖ਼ੂਨੀ ਸੰਘਰਸ਼



'ਤੇ ਉਤਾਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਖੁਦ ਹੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਕੈਪਟਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਦੋ ਅਹਿਮ ਪੱਖਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਕ ਤਾਂ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਕੌਮੀ ਨੀਤੀ ਤੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੂਜਾ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗੱਠਜੋੜ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਟੱਕਰ ਦੇਣ ਲਈ ਰਣਨੀਤੀ ਘੜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਭੁਲੇਖੇ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ

ਮੁਹਾਲੀ: ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਘੁਟਾਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮੁਹਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀੜੀ ਚਾਰ ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ) ਪਰਮਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮੰਗੀ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੋਵਾਂ ਪਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦਾ ਜਵਾਈ ਵਿਕਰਮ ਬਾਜਵਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸ. ਬਾਜਵਾ ਸਾਰੇ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਦੇ ਚਾਹਵਾਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯਕੀਨ ਵੀ ਦਿਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ

ਰਹੇਗੀ। ਉਂਜ, ਇਹ ਅਜੇ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿ ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਕੇਵਲ ਵਿੱਲੋਂ ਤੇ ਰਾਣਾ ਕੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵਿਚ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਂਜ, ਚਾਰ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ੋਨ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਹਾਲ ਹੋਰ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਣਾਉਣੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹਨ।

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੱਟੜ ਸਮਰਥਕ ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜੋ ਦੋਆਬਾ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵਿਚ ਲੈਣ ਦਾ ਚਾਂਸ ਘੱਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਯੁਕਤ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਤਿੱਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਚੋਤੇ ਰਹੇ ਕਿ ਦਲਿਤ



ਆਗੂ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸੂਚ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਾਪਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦੋਆਬਾ

ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਸ. ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਰਾਣਾ ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਨਵੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸ. ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਬੀਬੀ ਭੱਠਲ ਦੇ ਜਵਾਈ ਵਿਕਰਮ ਬਾਜਵਾ ਦਾ ਨਾਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਕਰਮ ਬਾਜਵਾ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸੇ ਅਹੁਦੇ ਉੱਤੇ ਸਨ।

ਅਮਲੋਹ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਣਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ

ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 40 ਮੈਂਬਰੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਸੂਚੀ ਭੇਜੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 10 ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ 20 ਸਕੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ 11 ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਨੌਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਸੱਤ ਸਕੱਤਰ, ਇਕ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਤੇ 33 ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੇ ਹੀ ਰਹਿਣਗੇ। ਸਮਰਾਲਾ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋਂ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਕਮਲਜੀਤ ਵਿੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਰਹੇਗਾ। ਸ. ਬਾਜਵਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੂਚੀ ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਹੁਦੇਦਾਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਐਲਾਨ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਧੜੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ।

ਸਾਬਕਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਕਸੂਤਾ ਘਿਰਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰ ਗਏ ਹਨ। ਵੀ.ਆਈ.ਪੀਜ਼ ਵੱਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਹੁੱਤਪੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਜਸਟਿਸ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੈਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਗ਼ਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੁੱਤਪ ਲਿਆ ਹੈ।

ਪੈਨਲ ਨੇ ਜੇਟੀਐਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 33 ਸਾਲ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ ਲੀਜ਼ ਉੱਤੇ ਦੇਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਫਰਜ਼ੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ

ਜ਼ਮੀਨ ਹੁੱਤਪਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਵੀ ਆਪੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਸਾਬਕਾ ਰੇਲ ਮੰਤਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੈਨਲ ਦੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਨੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਕਸੂਤੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਮੋਗਾ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਟਿਕਟ

ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਪਰ ਗਿੱਲ ਇਹ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਤੱਥ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ ਕਿ ਖਰੜ ਸਬ-ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਪਿੰਡ ਸੈਣੀ ਮਾਜਰਾ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸਾਬਕਾ ਏਡੀਜੀਪੀ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਟਰ-16 ਦੇ ਮਕਾਨ ਨੰਬਰ 500 ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਹਨ। ਪੈਨਲ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਨੇ 1199 ਕਨਾਲ ਤੇ ਇਕ ਮਰਲਾ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਹਸਬ ਰਸਾਲ ਜ਼ਰ ਖੇਵਟ

ਸੀ, ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਤੇ ਗ਼ਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹਥਿਆ ਲਈ। ਪੈਨਲ ਮੁਤਾਬਕ ਨਾਇਬ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਨੇ 27 ਜਨਵਰੀ, 2012 ਨੂੰ ਫ਼ੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਜੋ ਗਿਰਦਾਵਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਉਹ ਨਿਰੋਲ ਗ਼ੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਸਨੌਲੀ ਦੀ ਸ਼ਾਮਲਾਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2010-11 ਦੀ ਜਮ੍ਹਾਂਬੰਦੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਟੀਐਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨਲ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੂੰ 102 ਬਿੱਘਾ ਤੇ 18 ਬਿਸਦੇ ਜ਼ਮੀਨ 33 ਸਾਲ ਲਈ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਰਵੀ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਛੇ ਸਾਲ ਕੈਦ

ਰੂਪਨਗਰ: ਰੂਪਨਗਰ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਵਤਖੋਰੀ ਦੇ ਇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਛੇ ਸਾਲ ਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਤੇ ਇਕ ਲੱਖ ਤੇ 50 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਹੈ। ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਣ ਵੇਲੇ ਰਵੀ ਸਿੰਘੂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਖੁਦ ਹੀ ਕਾਰ ਚਲਾ ਕੇ ਆਏ ਤੇ ਚਾਬੀਆਂ, ਨਕਦੀ ਤੇ ਮੋਬਾਈਲ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਫਤਾ ਕੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਜੇਲ੍ਹ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਹੋ ਗਏ।

ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਕੰਵਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਜਵਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਵਿਜ਼ੀਲੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਬਾਣਾ ਫੇਜ਼-1 ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ 25 ਮਾਰਚ, 2002 ਨੂੰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਰੋਕੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) 88 ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਪਿਛੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰੂਪਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬੀਰਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਵਾਸੀ 1073 ਸੈਕਟਰ 39 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈਣ ਉਪਰੰਤ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂਕਿ ਕੁਲ ਸੋਦਾ 35 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਤੈਅ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਮਗਰੋਂ ਰਵੀ ਸਿੰਘੂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮਾਯੂਸ ਸਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਾ ਕੋਈ ਪਛਤਾਵਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ। ਰਵੀ ਸਿੰਘੂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੋਬਾਈਲ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਆਖਦੇ ਰਹੇ ਪਰ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੱਜ ਦੇ ਰੀਡਰ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਮਗਰੋਂ ਰਵੀ ਸਿੰਘੂ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਮੀਡੀਆ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਥੋਂ ਦੌੜ ਪਿਆ।

ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਦੀ 'ਖਾਮੋਸ਼ੀ' ਬਣੀ ਭਾਜਪਾ ਲਈ ਸਿਰਦਰਦੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਅੱਗੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂ ਬੇਵੱਸ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਤੀਜੀ ਪਾਰੀ ਖੇਡ ਰਹੇ ਇਸ ਸਿਆਸੀ ਖਿਡਾਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਸੀ ਭਵਿੱਖ ਬਾਰੇ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਧਾਇਕ ਪਤਨੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਸਿੰਘੂ ਕਈ ਵਾਰ ਆਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ 2014 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਤੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂਕਿ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਜੇ ਵੀ ਨਵਜੋਤ ਸਿੰਘੂ ਵੱਲੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਸਿੰਘੂ ਦੀ ਨਾਹ ਨੁੱਕਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਜਪਾ ਆਗੂ ਅਰੁਨ ਜੋਤਲੀ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ



ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੋਤਲੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੈਦਾਨੀ ਸਿਆਸੀ ਲੜਾਈ ਲਈ ਮਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕੇ। ਭਾਜਪਾ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਖੁਦ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਸਿੰਘੂ ਪਿਛਲੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ। ਰੌਚਕ ਤੱਥ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ

ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ ਦਾ ਮੀਡੀਆ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕੋਈ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਇਹ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਇਕ ਵਾਰੀ ਸਿਆਸੀ ਸੀਨ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਦਮ ਲੋਪ ਹੀ ਹੋ ਗਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਰਸ਼ਨ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਕਲਰਜ਼ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਚੈਨਲ ਦੇ ਕਮੇਡੀ ਸ਼ੋਅ 'ਕਮੇਡੀ ਵਿਦ

ਕਪਿਲ' ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਸਿਆਸੀ ਪੱਛਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹੀ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਤੋਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਬਣੇ ਇਸ ਸਾਬਕਾ ਖਿਡਾਰੀ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੋਂ ਜਾਂ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਤੋਂ ਮੋਹ ਭੰਗ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਸਿੰਘੂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਮਸਾਂ ਇਕ ਸੀਟ ਹੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਖਾਲੀ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਸ. ਸਿੰਘੂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪਤਲੀ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਤੋਂ ਕਿਨਾਰਾ ਕਰ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂ ਸੀਨੀਅਰ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Punjabi American Organization

ਮਾਣ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਮਿਡਵੈਸਟ ਦਾ 9ਵਾਂ ਰੰਗਾਰੰਗ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਤੀਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ 2013

ਸਿਰਫ
ਔਰਤਾਂ
ਲਈ



July 21st, 2013

(Sunday, Time: 11:00 AM to 5:00 PM)

@ Waterford Banquets & Conference Center

933 South Riverside Drive, Elmhurst, Illinois 60126

Ph:630-279-0270, Fax:630-279-1240,

www.waterfordbanquet.com

Items: Giddha, Dholki, Singing & Dancing with Live DJ

**Ticket Price \$10 -
Lunch Included, Kids
Under 5 yrs are Free!**

ਬੀਬੀਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਕਾਬਲਾ
'ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪੰਜਾਬਣ'

"Singing Competition"



ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਕ
ਆਸ਼ਾ ਸ਼ਰਮਾ

Stalls: *Mehndi *Jewelry *Gift Items *Punjabi Suits & Kurti

For More Information, Please Contact

Mrs Punjaban

Minni Multani 630-935-5239

Naina Singh 847-828-9412

Ruby Kular 847-791-8690

Fashion Show

Naiha Walia 847-687-9074

Renee Gakhal 630-863-2162

Pinki Walia 847-999-8720

Singing Competition

Navjot Bajwa 312-446-4432

Kanchan Lal 312-420-8848

Performance

Navjot Bajwa 312-446-4432

Jasmeet Suga 630-673-6300

Stalls and Tickets

Sukhi Singh 847-917-3664

Manisha Garg 847-904-7458

Aarti Singla 630-479-3661

Gidha

Minni Multani 630-935-5239

*Want to be part of Teeyan Committee Or High School Students
for Volunteer Hours, Please contact: Sukhi Singh*

Fashion show sponsored by:
Panache Fashion
Ph: 703-628-9419

Sponsors: Nick Gakhal (All State Transportation), Jasvir Singh Suga (Suga Builders & Construction), Amrita & Paul Dandona (The Goddard School), Gulzar Singh Multani (Pan-Oceanic Engineering Co.), Amardeep Lamba (Farmers Insurance Agency), Alpine, Gurbachan Singh Pappu.

Media Sponsors: Punjab Times, Sikh TV, Radio Chann Pardesi, TV Asia, Desi Junction, Radio Raunak Mela.



Punjabi American Organization

www.paochicago.org

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਹੋਵੇਗਾ ਰਿਜ਼ਰਵ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਬਿਊਰੋ): ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋਂ ਇਕ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਮਤਾ ਸੰਸਦ ਦੇ ਮਾਨਸੂਨ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਇਹ ਨਵੇਂ ਹਲਕੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਨਵੇਂ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੇ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਹੇ ਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਸਭਾ ਵੱਲੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਚਿੱਟ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਰਾਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਉਪਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ 2011 ਦੀ ਮਰਦਮਸ਼ੁਮਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਰਾਜ ਸਭਾ ਅੰਦਰ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਉਠਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਤੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਾਮਿਦ ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸੰਸਦ ਦੀ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਗੋਆ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਂਤਾ ਰਾਮ ਨਾਇਕ ਇਸ ਕਮੇਟੀ

ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਰਾਖਵਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ

ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਰਾਮ ਵਿਲਾਸ ਪਾਸਵਾਨ ਮੈਂਬਰ ਹਨ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਤੇ ਨੂੰ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ 2007 ਵਿਚ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਬਰਾਦਰੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੌਮੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਹੱਦਬੰਦੀ ਦਾ ਕੰਮ ਪਹਿਲੋਂ ਨਿਬੇੜ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਈ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਬਣਤਰ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਵੀਂ ਵਸੋਂ ਬਣਤਰ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਪਰ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਰਾਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਸੋਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਹੈ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਘੁਬਾਇਆ ਇਸੇ ਬਰਾਦਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਫਲੀਆਂਵਾਲਾ ਵੀ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਬਰਾਦਰੀ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਨਾਲਾ ਤੇ ਸਾਹਕੋਟ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਵੀ ਰਾਏ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਾਫੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਹਲਕੇ

ਵੀ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਏ ਜਾਣ ਲਈ ਵਿਚਾਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਾਰਲੀਮੈਂਟੀ ਹਲਕਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੈਂਡਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵੱਲੋਂ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਵਾਨ ਮਤਿਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਕਰਕੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਇਹ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਵੇਂ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ

ਤੇ ਅਗਲੇ ਵਰ੍ਹੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਹਲਕਾ ਰਾਖਵਾਂ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 13 ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਚਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ ਤੇ ਨਵੇਂ ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਨਾਲ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਪੰਜ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਵੀ 34 ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਬਾਂ 37 ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਰਿਜ਼ਰਵ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੇਖਦਿਆਂ ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਹਲਕੇ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਕਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹਵਾਈ ਗੇੜਿਆਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਰਿੜਕਿਆ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹਵਾਈ ਝੂਟਿਆਂ ਦਾ ਭਾਰੀ ਮੁੱਲ ਤਾਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਕੁ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਵੀ ਪਾਟਿਲ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਾਰਟਰਡ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਫ਼ਰ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨੇ ਪਏ।

ਸ੍ਰੀ ਪਾਟਿਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਰੀ ਰਾਜ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੌਰੇ ਵੀ ਕੀਤੇ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਹਵਾਈ ਖਰਚੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ 16 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਡੇਢ ਦਰਜਨ ਵਾਰੀ ਹਵਾਈ ਸਫ਼ਰ ਕੀਤਾ। 11 ਜੁਲਾਈ 2012 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਾਢੇ 13 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ। 21 ਅਗਸਤ 2012 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਨੂੰ 14 ਲੱਖ 45 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ 'ਚ ਪਿਆ। ਇਸੇ ਸਾਲ ਫਰਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਸ੍ਰੀ ਪਾਟਿਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਜੁਹੂ, ਪੰਚਰਪੁਰ ਤੇ ਲਾਹੌਰ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰੇ ਦਾ ਖਰਚ

11 ਲੱਖ 41 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਰਾਜਪਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ, ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦੀ ਬਹੁਤਾਤ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਦੂਜੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਮਾਣ

ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦਾ ਕੂਚ ਬਿਹਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਹਲਕਾ ਹੈ ਜਿਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ 53 ਫੀਸਦੀ ਵਸੋਂ ਹੈ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਹਲਕਾ ਰਾਏ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਵਸੋਂ ਵਾਲਾ ਦੂਜਾ ਹਲਕਾ ਹੈ ਤੇ ਇਥੇ ਹੁਣ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ 43.8 ਫੀਸਦੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਹਲਕੇ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ 31 ਫੀਸਦੀ ਹੈ। ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦੇ ਤਿੰਨ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਹੇ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿਚ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧ ਗਈ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਹਰਸਾਹੇ ਵਿਚ 57 ਫੀਸਦੀ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਵਿਚ 52 ਫੀਸਦੀ ਤੇ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ 43 ਫੀਸਦੀ ਦੇ ਕਰੀਬ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਹੈ। ਜਲਾਲਾਬਾਦ ਹਲਕੇ ਦੇ 20 ਪਿੰਡ ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ ਵਿਚ ਚਲੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦਾ ਵਸੋਂ ਬਣਤਰ ਵੀ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ।

'ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ ਨਵੀਂ 21 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੋਣ

ਡੈਲਸ, ਟੈਕਸਸ (ਬਿਊਰੋ): ਸਥਾਨਕ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾ 'ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ' ਦੀ 21 ਮੈਂਬਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਫੈਸਲਾ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਇਥੇ ਹੋਈ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਹੈ।

ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਪੂਰੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ। ਰਾਜਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ ਨੇ ਜਦੋਂ ਨਵੀਂ 21 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ

ਤਾਂ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਤਾਤੀਆਂ ਦੀ ਗੂੰਜ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ। ਨਵੀਂ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਰਾਜਾ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨਿੱਜਰ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖੱਟੜਾ, ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਰੂਪ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਰੋਜ਼ਰ ਸੰਘਾ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੱਲ੍ਹੀ, ਦਵਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ, ਬਿੱਲੂ ਬੈਣੀਪਾਲ, ਮਨਧੀਰ ਬੱਲ, ਗੁਲਾਮ ਵੜੈਚ, ਗੁਰਸਰਨ ਸਿੰਘ ਬਗਲੀ, ਹਰਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੀਪ ਬੈਣੀਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਚੁਣੀ ਗਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਪ੍ਰਤੀ ਨਿਸ਼ਠਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਲਿਆ।



ਹੱਸਦਾ ਪੰਜਾਬ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ

ਰੇਡੀਓ ਚੰਨ ਪ੍ਰਦੇਸੀ

ਫੋਨ 832-225-5354 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵੈਬਸਾਈਟ
www.channpardesi.com ਰਾਹੀਂ 24 ਘੰਟੇ 7 ਦਿਨ ਸੁਣੋ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਓ, ਫੋਨ: 815-557-4991
ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ, ਫੋਨ: 219-670-4579

ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਵਿਚ ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ/ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਨਾਂ ਕਰਨ ਗਿੱਲ

Ph: (734) 612-9984

Either Buying or Selling a Home in Michigan
"Always Go with the Winner"

44644 Ann Arbor Road Plymouth, MI 48170
Email: KarnGill@Hotmail.com
Website: www.KarnGill.com

ਇੰਡੀਆ ਕਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਤੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਸਰਵਿਸ

\$25 2,500 Minutes

www.011india.com

ਅਮਰੀਕਾ ਜਾਂ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਇਕੋ ਰੇਟ
ਸਾਡੀ ਸਰਵਿਸ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੋਂ।
Limited Time Offer. Restrictions & Additional Fees Apply.

- ✓ ਵਧੀਆ, ਸਾਫ਼ ਆਵਾਜ਼
- ✓ ਬਗੈਰ ਪਿੰਨ ਤੋਂ ਵਰਤੋਂ
- ✓ ਸਪੀਡ ਵਾਲੇ ਨੰਬਰ ਸੈਟ ਕਰੋ
- ✓ ਘਰੋਂ ਤੇ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੋਂ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਦੋ ਫੋਨ ਚੱਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

800.914.1013 • 408.659.9400

ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ ਡਿਟਰਾਇਟ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਖੇਡ ਮੇਲਾ

ਕੈਂਟਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ (ਬਿਊਰੋ): ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ (ਡਿਟਰਾਇਟ) ਵਲੋਂ ਇਥੇ ਵਿਕਟਰੀ ਪਾਰਕ ਵਿਚ 6 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

ਰੁਮਾਲ ਹੇਠ ਸਜੇ ਜੂਤੇ ਵਾਲੇ ਇਸ ਧੜਲੇਦਾਰ ਧਾਵੀ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਾਬਤ ਸੂਰਤ ਸਿੱਖੀ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਸਾਕਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ 2100 ਡਾਲਰ ਦਾ

ਉਚੇਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਗੋਲਡ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਚਿੰਨ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।

ਮੇਲੇ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਏ ਗਾਇਕ ਮਾਣਕ-ਈ ਅਤੇ ਬਲਬੀਰ ਸੂਫੀ ਨੇ ਆਪੋ ਆਪਣੀ ਗਾਇਕੀ ਰਾਹੀਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਸ਼ ਕੀਤਾ। ਜਿਥੇ ਮਾਣਕ-ਈ ਨੌਜਵਾਨ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕਾ ਜੰਮੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਖਿੱਚ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ, ਉਥੇ ਬਲਬੀਰ ਸੂਫੀ ਦੇ ਸੂਫੀ ਤਰਜਮੇ ਦੇ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤਾਂ ਦੀ ਚਾਹਵਾਨ ਪੁਰਾਣੀ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੇ ਖੂਬ ਮਾਣਿਆ। ਦੋਹਾਂ ਗਾਇਕਾਂ ਦੇ ਬੀਟ ਵਾਲੇ ਗੀਤਾਂ 'ਤੇ ਬਬੇਰੇ ਦਰਸ਼ਕ ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਂਦੇ ਦੇਖੇ ਗਏ। ਜਦੋਂ ਬਲਬੀਰ ਸੂਫੀ ਨੇ ਗਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਮੀਂਹ ਨੇ ਕੁਝ ਖਲਲ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਦਰਸ਼ਕ ਉਸ ਦੀ ਗਾਇਕੀ ਦੇ ਕੀਲੇ ਪੂਰੇ ਸਬਰ ਨਾਲ ਬੈਠੇ ਰਹੇ। ਅਖੀਰ ਇੰਦਰ ਦੈਵਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼ਰਮ ਆ ਗਈ ਅਤੇ ਮੀਂਹ ਹਟ ਗਿਆ। ਉਂਜ ਕਈ ਦਰਸ਼ਕ ਸਟੇਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਰ੍ਹਦੇ ਮੀਂਹ ਵਿਚ ਵੀ ਭੰਗੜਾ ਪਾਉਂਦੇ ਰਹੇ।

ਨੌਜਵਾਨ ਮੁੰਡੇ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੀਆਂ ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਗਿੱਧਾ ਟੀਮਾਂ ਨੇ ਗਿੱਧੇ ਅਤੇ ਭੰਗੜੇ ਦੇ ਜੋਰ ਵਿਖਾਏ।

ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਿਰੰਤਰ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਚਾਹ-ਪਕੌੜਿਆਂ, ਜਲੇਬੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੇ ਹੋਰ ਸਮਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਡੋਟ ਨਾ ਰਹੀ। ਖਾਣਾ ਦਿੱਲੀ ਹੋਟ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਤੋਂ ਆਇਆ। ਮਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਤੇ ਰੂਹ ਹਵਾ ਪਿਆਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਚੋਰੀ ਛਿੱਪੇ ਦਾਰੂ ਦਾ

ਦਿੱਤੀ। ਮੇਲੇ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਉਣ ਅਤੇ ਗਿੱਧੇ-ਭੰਗੜੇ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਰਾਜ ਨਿੱਜਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਸੀ। ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੁਖਵੰਤ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਸੁੱਖਾ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਪੂਰੀ ਮੁਸੜੈਟੀ

ਦਿਹ ਸਾਰੀਆਂ ਟੀਮਾਂ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀਆਂ ਅਤੇ ਚੋਖਾ ਪੈਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ। ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੋਂ ਕਈ ਨਾਮੀ ਕਬੱਡੀ ਪਲੇਅਰ ਪਹੁੰਚੇ। ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਜਿਹੇ ਦੂਰ-ਦੂਰੇਡੇ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ ਸਾਕਰ ਟੀਮਾਂ ਪਹੁੰਚੀਆਂ।



ਖੇਡ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਡਿਟਰਾਇਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਫਸਵੇਂ ਮੈਚਾਂ, ਗੀਤ-ਸੰਗੀਤ ਅਤੇ ਗਿੱਧੇ ਭੰਗੜੇ ਦਾ ਹੀ ਅਨੰਦ ਮਾਣਿਆ ਸਗੋਂ ਚਾਹ-ਪਕੌੜਿਆਂ ਅਤੇ ਜਲੇਬੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਭਰਪੂਰ ਜਾਇਕਾ ਮਾਣਿਆ।

ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਪਹਿਲਾ 7500 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਬਰਾਉਨਸ ਟਾਊਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ। ਇਹ ਇਨਾਮ ਸਥਾਨਕ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਚੈਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ 6000 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਇੰਡੀਆਨਾ ਦੀ ਟੀਮ ਜਿੱਤ ਕੇ ਲੈ ਗਈ। ਇਸ ਇਨਾਮ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰ ਸਨ ਸਥਾਨਕ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ। ਕਲੀਵਲੈਂਡ ਤੋਂ ਆਈ ਟੀਮ ਨੂੰ 4500 ਡਾਲਰ ਦੇ ਤੀਜੇ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਹੀ ਸਬਰ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਜੋ ਕਿ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਜੈਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਵਲੋਂ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੌਥਾ 3000 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ। ਕਬੱਡੀ ਅੰਡਰ-21 ਦਾ ਪਹਿਲਾ 2100 ਦਾ ਇਨਾਮ ਟੋਰਾਂਟੋ ਅਤੇ ਦੂਜਾ 1100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ।

ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਰਕਮ ਚੋਖੀ ਵੱਡੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਵਾਲੇ ਚੋਟੀ ਦੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਆਪਣਾ ਬਾਹੁਬਲ ਅਜਮਾਉਣ ਲਈ ਇਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਦਾ ਬਿਹਾਰੀਪੁਰੀਆ, ਸੰਦੀਪ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰੀਆ, ਬਲਜੀਤ ਸੈਦੇਕੇ, ਕੀਪਾ ਬਧਨੀਵਾਲਾ, ਜੱਸਾ ਸਿਧਵਾਂਵਾਲਾ, ਤਾਰੀ ਸੰਗਢੇਸੀਆਂ, ਇੰਦਰ ਅਤੇ ਕਾਲੇ ਮੂਲ ਦਾ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਆਇਆ ਖਿਡਾਰੀ ਡਾਂਟੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੜੀ ਉਮਦਾ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖੇਡ ਦਿਖਾਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਦਾ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਟੀਮ ਦਾ ਵਿੱਕੀ ਘੋਤੜਾ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ। ਚਿੱਟੇ

ਇਨਾਮ ਵਿੰਡਸਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿੱਤਿਆ ਜਦੋਂਕਿ ਨਿਊ ਯਾਰਕ ਦੀ ਟੀਮ ਦੂਜਾ 1100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤਣ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ। ਸਾਕਰ ਅੰਡਰ-12 ਦਾ ਪਹਿਲਾ 2100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਵਿੰਡਸਰ, ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਟੀਮ ਜਿੱਤ ਕੇ ਲੈ



ਮਾਣਕ ਈ

ਗਈ ਜਦੋਂਕਿ ਦੂਜਾ 1100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਕੈਂਟਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੀ ਟੀਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਇਆ। ਵਾਲੀਬਾਲ ਦਾ ਪਹਿਲਾ 2100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਵੀ ਵਿੰਡਸਰ ਵਾਲੇ ਫੁੰਡ ਕੇ ਲੈ ਗਏ ਜਦੋਂਕਿ ਟੋਰਾਂਟੋ ਦੀ ਟੀਮ ਦੂਜਾ 1100 ਡਾਲਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਜਿੱਤ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਕਰਵਾ ਗਈ।

ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਪੱਖੋਂ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਾ ਰਹੇ, ਇਸ ਲਈ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਅੱਜੀ ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੀ ਰਕਮ ਖਰਚੀ। ਚੈਨ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜੈਰੀ ਸਿੰਘ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੰਧੂ ਕਰਨ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ (ਵਰਲਡਵਾਈਡ ਟਰੈਵਲ) ਇਸ ਮੇਲੇ ਦੇ ਮੁੱਖ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨੇਟ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਗੈਰੀ ਪੀਟਰਸ ਇਸ ਮੇਲੇ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣਨ ਲਈ



ਬਲਬੀਰ ਸੂਫੀ

ਅਨੰਦ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਰਹੇ। ਪਰ ਮੇਲੇ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਗੱਲ ਇਹ ਰਹੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੜਾਈ ਝਗੜੇ ਤੋਂ ਬਚਾਅ ਰਿਹਾ, ਵਰਨਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮੇਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਦਾਰੂ ਪੀਣ ਪਿਛੋਂ ਬੱਕਰੇ ਬੁਲਾਏ ਬਿਨਾ ਮੇਲਾ ਪੂਰਾ ਹੋਇਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ।

ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੇ ਇਸ ਛੇਵੇਂ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰੇ 15 ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਇਕ ਕਰੀ ਰੱਖਿਆ। ਆਪਣੇ ਇਸ ਸਾਂਝੇ ਯਤਨ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੇ ਵੀ ਚੰਗੀ ਮਿਲੀ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਸੁਣੇ ਗਏ ਕਿ ਇਸ ਮੇਲਾ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਮੇਲੇ ਨੂੰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵੱਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਚ ਕਰਨ ਗਿੱਲ, ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਜ ਜਮਰਾਏ, ਅਰਜਨ ਗਿੱਲ, ਅਮਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਅਮਰੀਕ ਰਾਏ, ਰਾਜ ਨਿੱਜਰ, ਸੁੱਖ ਸੇਖੋਂ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਰਵਿੰਦਰ ਬਿੰਦ, ਕੁਲਬੀਰ ਗਿੱਲ, ਸੁਖਵੰਤ ਗਿੱਲ, ਸੁੱਖਾ ਸੇਖੋਂ, ਕੇਵਲ ਗਿੱਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਬਲਕਾਰ ਗਿੱਲ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਸਟੇਜ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਗਿੱਲ ਦੇ ਹੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਾਣ-ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਬਖੂਬੀ ਨਿਭਾਇਆ। ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ-ਰਾਜ ਜਮਰਾਏ, ਅਰਜਨ ਗਿੱਲ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਕੁਲਬੀਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਮੈਚਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੰਭਾਲੀ ਜਦੋਂਕਿ ਵਾਲੀਬਾਲ ਮੈਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਆਈ। ਸਾਕਰ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਜ਼ਿਮਾ ਸੁੱਖ ਸੇਖੋਂ ਅਤੇ ਗੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ। ਆਏ ਮੇਲੀਆਂ ਲਈ ਮੁਫਤ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਰਵਿੰਦਰ ਬਿੰਦ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕ ਰਾਏ ਦੇ ਜ਼ਿੰਮੇ ਸੀ ਜਿਸ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਆਉਣ



ਨਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਮੇਲੇ ਲਈ ਪੈਸੇ-ਧੋਲੇ ਦਾ ਹਿਸਾਬ-ਕਿਤਾਬ ਰੱਖਣ ਦਾ ਔਖਾ ਕੰਮ ਕੇਵਲ ਗਿੱਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਬਲਕਾਰ ਗਿੱਲ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ।

ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰਨ ਲਈ ਜਿਥੇ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀ ਅਤੇ ਪੜਵੰਤੇ ਸੱਜਣ ਪਹੁੰਚੇ, ਉਥੇ ਇਲੀਨਾਏ,

ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਗੋਲਡ ਸਪਾਂਸਰਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਲੇ ਲਈ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਪੈਸਾ ਦਿੱਤਾ, ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਪਾਂਸਰਾਂ ਵਿਚ ਸੰਨੀ ਯੂਤ, ਗੁਰਬਚਨ ਮਾਨ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਧੂ, ਰਤਨ ਸੇਖੋਂ, ਬਲਬੀਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਅਟਾਰਨੀ ਜੱਸੀ ਸਚਦੇਵਾ, ਡਾ. ਸੱਯਦ ਤਾਜ, ਮਨਜੀਤ ਨੰਨਣ, ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ, ਹਰਪਾਲ ਪੰਪਾ, ਨਰਿੰਦਰ ਮੁੰਦਰ, ਗੁਰਜਿੰਦਰ ਡਿੱਪਲ, ਜਰਨੈਲ ਪੰਪੀ, ਬਿਲ ਬਾਨ, ਇੰਦਰਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਗੁਰਿੰਦਰ ਧਨੋਆ, ਸੁੱਖੀ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਬਲਜੀਤ ਬੋਸ, ਹਰਪਾਲ ਸੰਘਾ, ਤਰਲੋਚਨ ਭੁੱਲਰ, ਰੂਬਲ ਨਿੱਜਰ, ਗੱਗੀ ਗਿੱਲ, ਡਾ. ਭੁਪਿੰਦਰ ਪੇਲੀਆ, ਬੱਬੂ ਨਰਵਾਲ, ਗੋਲਡੀ ਢਿੱਲੋਂ, ਚਰਨਜੀਤ ਚਸਟੀ, ਰੂਪੀ ਰੰਧਾਵਾ, ਜਗਤਾਰ ਜੱਗਾ, ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਧੂ, ਰਸਮਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਸੁਖਦੇਵ ਬਰਾੜ, ਚਮਕੌਰ ਗਿੱਲ, ਹਰਜਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਰਾਣੀ ਸੈਲੂਨ, ਜਸਵੀਰ ਰੰਧਾਵਾ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਧੂ ਅਤੇ ਜਗਦੇਵ ਗਰੇਵਾਲ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕਲੀਵਲੈਂਡ, ਓਹਾਇਓ ਤੋਂ ਆਏ ਇਕਬਾਲ ਬੋਪਾਰਾਏ, ਹਰਜੀਤ ਢਿੱਲੋਂ, ਮੋਹਿੰਦਰ ਭੇਲਾ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਗਰੇਵਾਲ, ਸੁਖਜੀਤ ਗਿੱਲ, ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ, ਡਾ. ਮੁਖਤਾਰ ਨਿੱਜਰ, ਜਸਵੀਰ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਧੂ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਪਹੁੰਚੇ ਸਗੋਂ ਮੇਲੇ ਲਈ ਭਰਵੀਂ ਆਰਥਿਕ ਮਦਦ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਹੋਰ ਤਸਵੀਰਾਂ ਸਵਾ 18-19 'ਤੇ
ਤਸਵੀਰਾਂ: ਪ੍ਰਿੰਟ ਆਰਟ ਗੈਲਰੀ,
ਸਿਨਸਿਨੈਟੀ, ਓਹਾਇਓ



ਨਾ ਬਈ ਨਾ ਕਾਕਾ, ਇੰਦਾਂ ਨਹੀਂ ਪੈਰਾਂ ਨੂੰ ਪਈਦਾ-ਸ਼ਾਇਦ ਇਹੋ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਧਾਵੀ ਵਿੱਕੀ ਘੋਤੜਾ ਜਾਫੀ ਨੂੰ। ਓਪਨ ਕਬੱਡੀ 'ਚ ਵਿੱਕੀ ਬੈਸਟ ਰੇਡਰ ਰਿਹਾ।

ਡਿਟਰਾਇਟ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ) ਦਾ ਖੇਡ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮੇਲਾ-ਤਸਵੀਰ



ਸਾਂ ਦੀ ਜੁਬਾਨੀ



Clay Oven



We Cater!
For all occasions
Up to 10,000 people
All live cooking on the spot.

Lunch Buffet
11am-3pm
\$7.95

Dinner
20% off

ਕੈਟਰਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਕਾਲ ਕਰੋ **Call for packages today** ਅਸੀਂ ਮਿਡਵੈਸਟ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚ ਕੈਟਰਿੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

Ph: 847-219-7432

855 East Schaumburg Rd., Schaumburg, IL 60194
Ph: 847-524-3007

The Anu Attorney Immigration Law Firm

Law offices of Anu Peshawaria

*More than 25 years of experience *Internationally Awarded-Extraordinary ability *Served as Legal Advisor to Govt. of India, Embassy of India, Washington, DC



US IMMIGRATION
*Green Cards (Investor, Employment)
*E-2 investor Visa, L1 (Intra Company)
*Family Green Card, Fiancee Visa
*Deportation Defense, VAWA, U Visa
*Asylum, Appeals, Ninth Circuit Court
*H1B, Computer Engineers, Cooks, Teachers, Students, Doctors, Nurses, Physical Therapist

ਪੰਜਾਬੀ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ, ਹਿੰਦੀ ਤੇ ਉਰਦੂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕਰੋ

Anu Peshawaria
Attorney at Law

Licensed to practice Immigration & Bankruptcy in all 50 states.
More than 20 year experience in US immigration & Indian law

ਹੁਣ ਸਿਆਟਲ ਵਿਚ ਵੀ ਦਫਤਰ ਖੁਲ੍ਹ ਚੁਕਾ ਹੈ

Contact numbers:
Seattle, WA
Ph: 206-774-0907
Fremont, California
Ph: 510-353-0102
Cell Phone 510-299-1907
Toll free: 1-866-586-6297
anu@anuattorney.com
www.anuattorney.com

FAMILY LAW
*Divorce *Annulment
*International Custody

INCORPORATIONS
*International Contracts, Mergers
*Attorney Supreme Court of India

*Bankruptcy Consultation & Filing

Weekends & Evening Appointments Available

46560 Fremont Blvd., STE#205, Fremont, CA 94538
801, Pine Street, # 21 H, Seattle, Washington 98101
Offices: Seattle, WA *Fremont, CA *UK *Canada *India

DJ Dice



ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਪੂਰ ਮਨੋਰੰਜਨ ਲਈ ਡੀ ਜੇ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਾਵਾਂਗੇ ਝੂਮਣ... ਅੱਡੀ ਲਾਵਾਂਗੇ ਬਿਰਕਣ...

734-812-7331
734-890-1767

28523 Ford Road, Garden City, MI 48135 - e-mail: DICECDJ@GMAIL.COM - www.thedjdice.com

Syan Video Production, Inc.



ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਹੋਵੇ, ਖੁਸ਼ੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਜਾਂ ਫਿਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀਨ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ ਮਿਸ਼ੀਗਨ, ਇੰਡੀਆਨਾ, ਇਲੀਨਾਏ, ਓਹਾਇਓ, ਆਇਓਆ

Professional HD Video & Digital Photo Production

Multiple Camera shooting/Digital Still Photography (with flush mount album)
Live Video Display With Large Screens
DJ Service with Laser Lights
Call Toll Free: 1-800-RAJ-SYAN
(with 17 years Experienced)

Call: 734-261-0936 or 734-890-1767
e-mail: raj@syanvideo.com or visit at: www.syanvideo.com

Dhillon Truck Stop

Dhillon Road Service

Interstate 40, exit 356, San Jon, NM



ਪੰਜਾਬੀ ਢਾਬਾ

ਗਿੱਲ ਮੰਜ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਵਾਲੇ

ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ਰੋਡ ਸਰਵਿਸ

New & Used Tires

Oil Change

ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਦੀ ਸਕੇਲ ਉੱਤੇ ਵੀ ਸਰਵਿਸ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ

Ph: 575-576-4111, 575-815-8536

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੁਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਆਸੀ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਰੋਸ ਹੈ। ਧਾਰਮਿਕ ਤੇ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਕੋਲ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ ਬਾਰੇ ਤੱਥ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਧਾਰਮਿਕ ਹਸਤੀਆਂ ਵਿਚ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਮੁੜ ਤੋਂ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ

ਲਾਲ ਬੱਤੀਆਂ ਖੁਸ਼ਣ ਕਾਰਨ ਜਥੇਦਾਰ ਹੋਏ ਖੜਾ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਅਹੁਦਿਆਂ ਲਈ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਜਾਂ ਨਾ ਦੇਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਪਰ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਸਰਵਉੱਚ ਤਖ਼ਤ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਵਾਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਧਰ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕਰੋਟ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਖੁਸ਼ਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਰਵਾਸ ਦੇਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਵਲ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਖੁਸ਼ਣ ਮਗਰੋਂ

ਲਾਮਬੰਦੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਤੇ ਪੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਏ.ਆਈ.ਜੀ. ਪੱਧਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਸਕੱਤਰ ਪੱਧਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਆਈ.ਜੀ. ਰੈਂਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਵੀ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਏ ਹਨ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੇ ਖੁਸ਼ਣ ਨੂੰ ਇੰਜ ਸਮਝਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਵਧੀਕੀ ਹੋ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ

ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 13 ਵਰਗਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਨੀਲੀ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਲ ਬੱਤੀ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨੀਲੀ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਧੜੱਲੇ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਤਹਿਸੀਲ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਨੀਲੀ ਬੱਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਰਗਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਬੱਬਰਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਅਗਸਤ ਨੂੰ

ਮੁਹਾਲੀ: ਬੱਬਰ ਖ਼ਾਲਸਾ ਦੇ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਭੁਤਨਾ, ਪ੍ਰਸ਼ੋਤਮ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਹਰਸਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਰਿਮਾਂਡ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਅਗਸਤ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਪਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜਮਾਨਤ 'ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ 3 ਮੁਲਜ਼ਮ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਨਿੰਮਾ ਤੇ ਤਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ 19 ਮਾਰਚ 2010 ਨੂੰ ਜ਼ੀਰਕਪੁਰ ਥਾਣੇ 'ਚ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਧਰ ਖਾਤਕੂ ਆਗੂ ਜਗਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਉਰਫ਼ ਬਾਬੂ ਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ 'ਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 23 ਜੁਲਾਈ ਤੱਕ ਜੁਡੀਸ਼ਲ ਰਿਮਾਂਡ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

Global Smiles

DENTAL CARE

8028 S. Emerson Ave. #A, Indianapolis, IN 46237

General Dentistry

Periodontal Care

Cosmetic Dentistry

Root-Canal

Invisalign, Crowns

Adults & Children

Urgent Care

ਸਾਡੇ ਪਾਸ ਆਓ, ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਪਾਓ

ਨਵੇਂ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤ

Accept all insurance including medicaid.

Open 7 Days a Week
Monday - Sunday
8am to 7pm

Walk-Ins Welcome
Evenings & Weekends
After Hours & Weekends

ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਦੇ ਹਾਂ

Ph: 317-893-2657

Fax: 317-893-2750 www.globalsmilesdental.com

Sky Entertainment

Photo-Video-DJ-Dhol

ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਨੰਬਰ ਇਕ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਡੀ ਜੇ-ਫੋਲੋ-ਫੋਟੋ-ਵੀਡੀਓ ਕੰਪਨੀ

Rated best in customer satisfaction

ਕਸਟਮਰ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਕੁਆਲਿਟੀ ਵਿਚ ਨੰਬਰ ਇਕ

We Specialise in Karizma Album Making

ਫੋਟੋ, ਵੀਡੀਓ, ਡੀ ਜੇ ਪੈਕੇਜ
ਦੇ ਨਾਲ ਮਾਡਰਨ ਫੋਟੋ ਬੁਕ
ਐਲਬਮ ਮੁਫਤ
(ਸੀਮਤ ਸਮੇਂ ਲਈ)

Free Modern Photo book Album with a Photo-Video-DJ package For Limited time only

Sky Entertainment- You can trust us with your memories
Serving all areas in Michigan-Ohio-Indiana-Illinois

Call Gagan: 734-674-1854

www.skymademymemories.com

INDIAN BAZAAR

ਇੰਡੀਅਨ ਬਜ਼ਾਰ

334 S. Emerson Ave.,
GREENWOOD, IN 46143

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਅਤੇ ਮਿਠਾਈਆਂ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ

- ਖਾਣਾ ਸ਼ੁੱਧ ਵੈਸ਼ਨੋ, ਤਾਜ਼ਾ ਸਮੋਸੇ, ਚਾਟ, ਥਾਲੀ
- ਕੈਟਰਿੰਗ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
- ਵੱਡੇ ਆਰਡਰ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਹਰ ਵੀਰਵਾਰ

ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ 10% ਛੋਟ

ਇਕ ਵਾਰ ਜ਼ਰੂਰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ, ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਤੁਸੀਂ ਖੁਦ ਹੀ ਆਓਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਹਰ ਚੀਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ 'ਚ ਅਤੇ ਵਾਜਬ ਰੇਟ 'ਤੇ ਮਿਲੇਗੀ।

ਤੁਹਾਡਾ ਆਪਣਾ ਸਾਫ਼ ਸੁਥਰਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ-ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਤੋਂ ਰਾਤ 9 ਵਜੇ ਤੱਕ

Preet BOUTIQUE

ਆਪਣੇ ਰੂਪ ਨੂੰ ਚਾਰ ਚੰਨ ਲਾਓ

DESIGNER LEHANGAS, SUITS, SAREES, KIDS WEAR

ਡਿਜ਼ਾਈਨਰ ਲਹਿੰਗੇ, ਸੂਟ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ

ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਪੁਸ਼ਾਕਾਂ

On Rent

ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਦੇ ਸ਼ਗਨਾਂ ਲਈ ਕਲੀਰੇ, ਗਾਨੇ, ਸੁਰਮੇਦਾਨੀ, ਕਿਰਪਾਨ, ਕਲਗੀ, ਸਿਹਰਾ, ਝੁੜਾ, ਜਾਗੋ ਮਟਕੀ, ਪਰਾਂਦੀ ਤੇ ਹੋਰ ਸਭ ਕੁਝ ਮਿਲਦਾ ਹੈ

Call: 317-603-4018, 317-332-1387

E-mail: spkaurus@yahoo.co.in
Facebook preetboutique

ਭਾਰ ਘਟਾਓ, ਰੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਚੋ

ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰ ਵਧਣ, ਸੂਗਰ, ਕੋਲੈਸਟਰੋਲ, ਬਲੱਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਕਬਜ਼, ਕਮਰ ਦਰਦ, ਜੋੜਾਂ ਦੇ ਦਰਦ, ਹਰਦਮ ਥਕੇ ਰਹਿਣ, ਥੋੜਾ ਜਿਹਾ ਤੁਰਨ ਨਾਲ ਸਾਹ ਚੜ੍ਹਨ ਆਦਿ ਅਲਾਮਤਾਂ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ?

> ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਦੇਸੀ ਦਵਾਈਆਂ ਵਰਤ ਕੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣਾ ਵਜ਼ਨ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਕੋਈ ਸਾਈਡ ਇਫੈਕਟ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ।

> ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਪਿਛਲੇ 32 ਸਾਲ ਤੋਂ 72 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਹਰਬਲ ਦਵਾਈਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

Safe & Easy Weight Loss

Ph: 317-886-4858

www.punjabweightloss.blogspot.com
www.goherbalife.com/skaur

Ph: 317-534-5151, 317-997-9140

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਤਣੀਆਂ

ਦੱਖਣੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਬੀਤੇ ਵਕਤਾਂ 'ਤੇ ਝਾਤੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ (ਕਾਠਮੰਡੂ, ਨੇਪਾਲ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਦੀ ਖਾਸੀਅਤ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਰਸਨਲ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। -ਸੰਪਾਦਕ



ਇਕ ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਲਜ ਦੇ ਪਾੜਿਆਂ ਦੀ 1966 'ਚ ਖਿੱਚੀ ਤਸਵੀਰ। ਗਰੈਜੂਏਟਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬੈਚ 'ਚ ਸਿਰਫ ਇਕ ਲੜਕੀ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਰੋਜ਼ਮੱਰਾ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਅਕਸਰ ਅਣਫੋਹੀਆਂ ਜਿਹੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਮਸਲਨ, ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਚਿਰਾਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਪਰਤਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਤੇ ਆਈ ਮਿੱਠੀ ਤੇ ਮਿੱਠੀ ਮੁਸਕਾਣ; ਜਾਂ ਘਰੋਂ ਤੁਰਨ ਵੇਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਉਤੇ ਛਾਈ ਉਦਾਸੀ; ਤਫਰੀਹ ਜਿਹੀ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਮਿੱਤਰਾਂ-ਦੋਸਤਾਂ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਤੇ ਉਥੇ



ਸੰਜਮਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 91-98720-21979

ਬਿਤਾਏ ਪਲਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਦਾਸਤਾ; ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਵੇਲੇ ਫੋਟੋ ਖਿਚਵਾਉਣ ਲਈ ਕੈਮਰੇ ਅੱਗੇ ਪੌਜ ਬਣਾਉਣਾ; ਜਾਂ ਨਿੱਕੇ ਹੁੰਦਿਆਂ ਗੋਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਐਨ ਅਫੇਪਲੇ ਜਿਹੇ; ਪਰ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਆਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਰਸ-ਕਸ ਅਤੇ ਸੱਚ ਛੁਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਉਹ ਪਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਤਾਉਮਰ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਜ਼ਰਬ ਦੇਣੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਰੰਗ ਭਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਰੰਗ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਭੇ ਪਏ ਹੁੰਦੇ

ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਕਿਤੇ ਇਹ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫੀ ਜਾਂ ਚਿੱਤਰਕਾਰੀ ਵਰਗੀ ਕਲਾ ਰਾਹੀਂ ਸਾਂਭੇ ਪਏ ਹੋਣ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਕੀ ਕਹਿਣੇ!

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਧਾਰਨ, ਪਰ ਅਹਿਮ ਪਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਇਸ ਹਫਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਕਲਾ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਹਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਸਾਊਥ ਏਸ਼ੀਅਨ ਰਿਸਰਚ ਐਂਡ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਕਾਠਮੰਡੂ (ਨੇਪਾਲ) ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵੱਲੋਂ ਲਾਈ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ, ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਨੇਪਾਲ, ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਅਤੇ ਤਿੱਬਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਸਵੀਰਾਂ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਹ ਤਕਰੀਬਨ ਤੀਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਰਸਨਲ ਕੁਲੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਵੀ ਆਈਆਂ। ਇਹ ਸਾਰੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਖੱਨਾ ਨੇਤਲੇ ਪਿੰਡ ਦਾਉਦਪੁਰ ਵੀ ਗਈ। ਸ਼ਾਇਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਲਾਈ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੁਮਾਇਸ਼ਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵਿਚ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਇਕ ਫੌਜੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਬੜਾ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਫੌਜੀ ਦੇ ਘਰਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰਵਾਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਾਂਗਾ ਉਡੀਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉਤੇ ਛਾਈ ਉਦਾਸੀ ਤੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਹ ਫੋਟੋ ਉਤਾਰੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ ਤਾਂਗਾ ਆ

ਗਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਉਤੇ ਉਡੀਕ ਦੀ ਇਹ ਉਦਾਸੀ ਉਸ ਦੀ ਘਰ ਵਾਪਸੀ ਤਕ ਚਿਪਕ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ!

ਹਰੀ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਿਤਾ ਰਾਮਮੂਰਤੀ ਦੱਸਦੀ ਹੈ, "ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਬੰਦੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਪਰ ਹਰ ਤਸਵੀਰ ਹਰ ਇਕ ਜਣੇ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ।" ਨੇਪਾਲੀ ਕਾਲਜ ਦੇ 9 ਜਣਿਆਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਇਕ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਜਿਹੜੀ 1966 ਵਿਚ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਡਿਗਰੀ ਆਫ ਲਿਬਰੇਸ਼ਨ' ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕੁੜੀ ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਬੈਚ ਦੀ ਇਕਲੌਤੀ ਗਰੈਜੂਏਟ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰਾ ਜਬਾ ਫੋਟੋ ਕਰਵਾ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਫਰੇਮ ਵਿਚ ਜੜਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਬਾਰੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਜੈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਦਿਲੋਂ-ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਗੱਲ ਛਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਦੇ ਉਹ ਪਲ ਯਾਦ ਆ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਦੁਆਲੇ ਉਸਾਰੀਆਂ ਗਈ ਕੰਧਾਂ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹ ਖੁਦ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਧਾਂ ਉਤੇ ਕਿੱਲ ਠੱਕ ਕੇ ਲਟਕਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ! ਖੁਸ਼!!...ਇਸ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਤਸਵੀਰ ਨਾਲ ਲਿਖੀ ਇਬਾਰਤ ਵਿਚ ਦਰਜ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਤਫਾਕ ਦੇਖੋ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮਹਿੰਦਰਗੜ੍ਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ 6 ਪੰਚਾਇਤਾਂ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਭੇਜਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਕਸੂਰ? ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲ ਆਉਂਦੀਆਂ-ਜਾਂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁੰਡੇ ਛੇੜਦੇ ਸਨ!

ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ

ਪੰਜਾਬ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਇਸ ਨੁਮਾਇਸ਼ ਵਾਲੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਜੱਦੋ-ਜਹਿਦ ਨਾਲ ਵਾਬਸਤਾ ਹਨ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕ ਦੀਆਂ ਸਾਧਾਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਚਾਸ਼ਣੀ ਵੀ ਘੁਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮਹਿਲਾ ਭਲਵਾਨ ਵੀਰਾਂ ਬਾਈ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਚੇ 'ਫੁੱਲਵਾਤੀ' ਦੇ ਜੁਲਾਈ 1937 ਵਾਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਛਪੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਦੀ ਕੈਪਸ਼ਨ ਹੈ: ਜੀਹਨੇ ਮਰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਛਾਤ ਛੱਡਿਆ! ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪਾਇਲਟ ਬਣਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਵਲਾਇਤ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀ ਉਡਾਣ ਭਰੀ। ਬੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਉਚੇਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਸਵੀਰਾਂ 'ਫੁੱਲਵਾਤੀ' ਦੇ ਫਰਵਰੀ 1930 ਵਾਲੇ ਅੰਕ ਦਾ ਸਿੰਗਾਰ ਬਣੀਆਂ ਸਨ। ਸਰਿਤਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, "ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਚੇਤਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਜੇ ਉਦੋਂ ਕੋਈ ਜਣਾ ਇਹ ਤਸਵੀਰਾਂ ਨਾ ਉਤਾਰਦਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਖਜ਼ਾਨੇ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਾ ਸੀ।" ਅਸਲ 'ਚ ਸਾਡੀ ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਥੀ ਆਪਣੀ ਪੰਜਾਬ ਡਿਜੀਟਲ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਸਾਂਭਣ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ।



ਬੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਜੋ 1930 ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਪੁੱਜਾ।

ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ

'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਕਾਲਮ 'ਆਖ ਤਸਵੀਰਾਂ ਬੋਲਦੀਆਂ' ਨੂੰ ਭਰਪੂਰ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਲਮ ਨੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਬੈਠੇ ਸ਼ਾਇਰ ਨੂੰ ਖੂਬ ਹਲੂਣਿਆ ਹੈ। ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਮਨ ਵਿਚ ਜੋ ਵਲਵਲੇ ਉਠਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਇਕ-ਦੋ ਸਤਰਾਂ 'ਚ ਸਾਨੂੰ ਤਸਵੀਰ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੇਜੋ। 'ਗਾਗਰ ਵਿਚ ਸਾਗਰ' ਭਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ, ਮਿਸਾਲ ਵਜੋਂ ਫੋਟੋ ਨਾਲ ਕਾਵਿ ਟੋਟਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਕੋਈ ਵਧੀਆ ਤਸਵੀਰ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਕਾਲਮ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਵਾਰ ਕੈਪਸ਼ਨ ਭੇਜਣ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਾਰੀਖ 27 ਜੁਲਾਈ ਹੈ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-74



ਤੇਰੀ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵਿਚ ਡੈਡੀ ਆਉਂਦੀਆਂ ਬੜੀਆਂ ਕਾਰਾਂ।
ਪਰ ਜੀਅ ਕਰਦੈ ਘਰ ਦੀ ਗੱਡੀ ਹੱਥੀਂ ਆਪ ਸੁਆਰਾਂ।
ਲੱਗਦੈ ਇਹਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸੱਚੀਂ ਹੋਈ ਹੁਣੇ ਖਰਾਬੀ।
ਇਸੇ ਲਈ ਮੈਂ ਚੋਰੀ ਚੋਰੀ ਫਿਰਾਂ ਘੁਮਾਉਂਦਾ ਚਾਬੀ।

ਕੈਪਸ਼ਨ ਮੁਕਾਬਲਾ-72



ਪਾ ਕੇ ਨਿਆਣਾ ਮਾਰ ਕੇ ਛਿੱਟੇ,
ਹੱਥ ਬਣਾਂ ਨੂੰ ਲਾਇਆ।
ਮਾਰ ਨਾ ਦੇਵੇ ਛੁੜ ਵਿਚਾਲੇ,
ਮੂਹਰੇ ਦਾਣਾ ਪਾਇਆ।
ਹੈਰਾਨ ਹੋਈ ਮੁਟਿਆਰ ਇਹ ਸੋਚੇ,
ਮੈਨੂੰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਇਹ ਸਿਖਾਇਆ।
-ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਧੋਰ
ਫੋਨ: 91-98783-37222

ਭਾਬੀ ਬੈਠੀ ਦੁੱਧ ਪਈ ਰਿੜਕੇ
ਤੇ ਵੀਰਾ ਮੱਖਣ ਖਾਵੇ,
ਰੱਬ ਕਰੇ 'ਸੁਰਜੀਤ' ਉਹ ਵੇਲਾ
ਫਿਰ ਮੁੜ ਕੇ ਆ ਜਾਵੇ।
-ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

ਸੱਸ ਸਮਝਾਵੇ ਨਵੀਂ ਬਹੂ ਨੂੰ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸੰਗ ਲੜਨਾ ਪਊ।
ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਾਂਹ ਨਹੀਂ ਸੁਣਦਾ
ਮਾਂ ਜੀ ਤੇ ਹਾਂ ਜੀ ਕਰਨਾ ਪਊ।
ਧਾਰਾਂ ਕੱਢਣੀਆਂ ਮਧਾਣੀਆਂ ਪਾਣੀਆਂ।
ਘਰ ਦਾ ਹਰ ਕੰਮ ਸਿੱਖਣਾ ਪਊ।
ਜੇ ਤੂੰ ਸੁੱਘੜ-ਸਿਆਣੀ ਬਣ ਜਾਏਂ
ਫਿਰ ਨਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਡਰਨਾ ਪਊ।
ਭਾਵੇਂ ਜਾਪਣ ਬੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ
ਸਭਿਆਚਾਰ ਸੰਗ ਖੜਨਾ ਪਊ।
-ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ ਨੂਰਪੁਰੀ
ਸੈਨ ਹੋਜੋ, ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ।

ਖੁਰਲੀ ਉਤੇ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਮੱਝਾਂ
ਬੋਬੇ ਕੱਢਦੀ ਧਾਰਾਂ,
ਦੁੱਧ ਮੱਖਣ ਲੱਸੀ ਨਾਲ
ਲੱਗੀਆਂ ਘਰ ਦੇ ਵਿਚ ਬਹਾਰਾਂ।

ਮਾਂ ਧਾਰਾਂ ਕੱਢਦੀ ਪਈ ਏ,
ਧੀ ਵੇਖੇ ਕੋਲ ਖੜ ਕੇ ਜੀ।
ਇਹ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਹੁੰਦੇ ਸੀ,
ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਤੇ ਤੜਕੇ ਤੜਕੇ ਜੀ।
-ਗੋਰਾ ਪ੍ਰਜਾਪਤ, ਨਿਊ ਯਾਰਕ

ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨੀ ਔਰਤ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ

ਨਿਊ ਯਾਰਕ: ਇਥੋਂ ਦੇ ਇਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਐਲਾਨੀ ਔਰਤ ਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿਚੋਂ ਡਾਕਟਰ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗ ਕੱਢਣ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਿਚ ਸਨ ਤਾਂ ਔਰਤ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਖੋਲ੍ਹ ਲਈਆਂ। 41 ਸਾਲਾ ਕੋਲੀਨ ਐਸ ਬਰਨਸ ਨੂੰ ਸੇਂਟ ਜੋਸਫ਼ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਵਿਚ ਸਾਲ 2009 ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬੈਨਾਡਰਿਲ ਤੇ ਹੋਰ ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਬਹੁਤਾਤ ਵਿਚ ਖਾ ਲਈਆਂ ਸਨ।



ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਕੌਰ, ਕੈਨੇਡਾ

ਮਨੁੱਖੀ ਦੇਹ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ

ਠੰਢੇ ਸੁਭਾ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਖਿਮਾ ਸਰੂਪ ਹੈ; ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਤੱਤਾਂ ਦੇ ਸੰਜੋਗ ਤੋਂ ਮਿਲ ਕੇ ਸਰੀਰ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਨੇ ਇਸ ਸਰੀਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਹੀ ਇਸ ਵਿਚ 'ਮੈਂ' ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਹਉਮੈ ਪਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ, ਜਨਮ ਮਰਨ ਹੈ, ਆਉਣਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ ਉਹ ਹੀ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਵਨ ਬਾਨ ਧੀਰਿਓ ਹੈ ਨਾਮਾ ਕਵਨ ਬਸਤੁ ਅਹੰਕਾਰਾ॥ ਕਵਨ ਚਿਹਨ ਸੁਨਿ ਉਪਰਿ ਛੋਹਿਓ ਮੁਖ ਤੇ ਸੁਨਿ ਕਰ ਗਾਰਾ॥1॥ ਸੁਨਹੁ ਰੇ ਤੂ ਕਉਨੁ ਕਹਾ ਤੇ ਆਇਓ॥ ਏਤੀ ਨ ਜਾਨਉ ਕੇਤੀਕ ਮੁਦਤਿ ਚਲਤੇ ਖਬਰਿ ਨ ਪਾਇਓ॥1॥ ਰਹਾਉ॥ ਸਹਨ ਸੀਲ ਪਵਨ ਅਰੁ ਪਾਣੀ ਬਸੁਧਾ ਖਿਮਾ ਨਿਭਰਾਤੇ॥ ਪੰਚ ਤਤ ਮਿਲਿ ਭਇਓ ਸੰਜੋਗਾ ਇਨ ਮਹਿ ਕਵਨ ਦੁਰਾਤਾ॥2॥ ਜਿਨਿ ਰਚਿ ਰਚਿਆ ਪੁਰਖਿ ਬਿਧਾਤੇ ਨਾਲੇ ਹਉਮੈ ਪਾਈ॥ ਜਨਮ ਮਰਣੁ ਉਸ ਹੀ ਕੇ ਹੈ ਰੇ ਓਹ ਆਵੈ ਜਾਈ॥ (ਪੰਨਾ 999)

ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਨੇ ਰਾਗੁ ਰਾਮਕਲੀ ਦੀ 'ਅਨੰਦ' ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਮਨੁੱਖੀ ਸਰੀਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸੰਸਾਰ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਸਿਸਟੀ ਦਾ ਮੂਲ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜੋਤਿ ਤੋਂ ਹੀ ਰਚਿਆ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਖੇਲ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਸਾਰੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਦਰਸ਼ਨ ਵਿਚ 'ਆਪਾ' ਜਾਂ 'ਆਤਮਾ' ਨੂੰ ਜਗਦੀਸ਼ੈ ਅੰਸ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਅੰਦਰ ਰੱਖੀ ਰੱਬੀ ਜੋਤਿ ਦਾ, ਜਗਦੀਸ਼ੈ ਅੰਸ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਮਨੋਰਥ ਹੈ। ਜੋਤਿ-ਸਰੂਪ ਹੋਣਾ ਸਵੈ ਦਾ ਖਾਸਾ ਹੈ, ਏ ਸਰੀਰਾ ਮੇਰਿਆ ਹਰਿ ਤੁਮ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਰਖੀ ਤਾ ਤੂ ਜਗ ਮਹਿ ਆਇਆ॥ ਹਰਿ ਆਪੇ ਮਾਤਾ ਹਰਿ ਆਪੇ ਪਿਤਾ ਜਿਨਿ ਜੀਉ ਉਪਾਇਜਗਤੁ ਦਿਖਾਇਆ॥ (ਪੰਨਾ 921)

ਸਿੱਖ ਧਰਮ-ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਵੰਡ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-ਮਨਮੁਖਿ ਅਤੇ ਗੁਰਮੁਖਿ। ਸ਼ਬਦ 'ਮਨਮੁਖਿ' (ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀਆਂ ਬਿਰਤੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਚੱਲਣਾ) ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੇ ਆਮ ਹਾਲਾਤ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ-ਬਿਰਤੀਆਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਬਦ 'ਗੁਰਮੁਖਿ' (ਗੁਰੂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ) ਆਦਰਸ਼ਕ ਮਨੁੱਖ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤਕ ਹੈ ਜੋ ਰਹੱਸਵਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਚੇਤੰਨਤਾ ਦਾ ਉਚਤਮ ਪੱਧਰ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਸਚਿਆਰ, ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਅਤੇ ਪੰਚ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਮਨਮੁਖਿ ਤੋਂ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤੱਕ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੀ ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਰਹੱਸਵਾਦ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੰਤਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਸ ਦੀ ਹਉਮੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਜੁਗਤਿ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਹਉਮੈ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਹਉਮੈ ਸਧਾਰਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦੀ 'ਮੈਂ' ਦੀ ਚੇਤੰਨਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਗਾਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਨਾਤੀ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਵੀ ਸੰਚਾਲਕ ਹੈ। ਇਥੇ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ 'ਹਉਮੈ' ਸਾਂਖ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ 'ਅਹੰਕਾਰ' ਨਾਲੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਸਾਂਖ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਵੈਤਵਾਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪੁਰਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੋ ਸਤਿ ਹਨ। ਇਥੇ 'ਅਹੰਕਾਰ' ਸਦੀਵੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਕਾਇਆ-ਕਲਪ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ। ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੰਤਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਤਿ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੈ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜਾਂ ਪਰਮਸਤਿ। ਉਹ ਕਰਤਾ ਪੁਰਖ ਹੈ ਬਾਕੀ ਸਭ ਉਸ ਦੀ ਕੁਦਰਤ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਹਉਮੈ ਮਨੁੱਖੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧ ਹੈ ਜੋ ਗੁਰੂ ਅਨੁਸਾਰੀ

ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ 'ਮੈਂ' ਹੈ, ਚੇਤੰਨਤਾ ਦੀ 'ਧਾਰਾ' ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੀਵ ਜਾਂ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਸੋਚ-ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਉਤੇਜਨਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ 'ਹਉਮੈ' ਨਿਰੰਕਾਰ ਦੀ ਆਪ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਪਰਮਸਤਿ 'ਅਫੂਰ' ਅਵਸਥਾ ਤੋਂ 'ਫੂਰ' ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਆਇਆ ਅਰਥਾਤ ਪ੍ਰਗਟ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਹੁਕਮ ਵਿਚ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਹਉਮੈ ਦੀ ਰਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਹਉਮੈ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਫਿਰ ਸਾਰੇ ਜਗਤ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਮੰਨਿਆ ਹੈ। ਹਉਮੈ ਅਗਿਆਨ ਹੈ, ਜੋ ਜੀਵ ਦਾ ਪਰਮਸਤਿ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇਵਾਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੀਵ ਦੇ ਬੰਧਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਹਉਮੈ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ 'ਨਾਮ' ਵਿਸਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹੀ ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਕਿਉਂ ਕਿਉਂ ਬਿਧਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਪੁਰਖਾ ਕਿਉਂ ਕਿਉਂ ਦੁਖਿ ਬਿਨਸਿ ਜਾਈ॥ ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ ਪੁਰਖਾ ਨਾਮਿ ਵਿਸਰਿਐ ਦੁਖੁ ਪਾਈ॥ ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਵੈ ਸੁ ਗਿਆਨੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੈ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ॥ ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ ਸਾਚੈ ਰਹੈ ਸਮਾਏ॥

ਇਹ ਹਉਮੈ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਹੈ ਜੀਵ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ। ਇਸ ਅਹਿਸਾਸ ਕਾਰਨ ਹੀ ਕਦੀ ਮਨੁੱਖ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਜਨਮ ਲੈਂਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਮਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਹੋਂਦ-ਬੰਦੀ ਵਿਚ ਹੀ ਉਹ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰਕ ਕਾਰ-ਵਿਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਭਰਮ (ਅਗਿਆਨ) ਕਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਜੀਵ ਆਪਣੇ ਪਾਪ ਅਤੇ ਪੁੰਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪਾਪ-ਪੁੰਨ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਉਹ ਕਦੀ ਨਰਕ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਦੀ ਸਵਰਗ ਵਿਚ। ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮੁਕਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਦੀ ਸੋਝੀ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਦੀ ਉਹ ਸਿਆਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਕਦੀ ਮੂਰਖ। ਇਸ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਮੋਹ-ਮਾਇਆ ਦੇ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜਨਮ ਧਾਰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹਉਮੈ ਦੀ ਪਰਵਿਰਤੀ ਹੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੀਵ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਹਸਤੀ ਹੋਣ ਦਾ ਸੁਭਾ ਟਿਕਿਆ ਰਹੇ। ਇਹੀ ਉਸ ਦੇ ਬੰਧਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਵਾਰ ਵਾਰ ਜੂਨਾਂ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੰਤਨ ਵਿਚ

ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਰਨ ਲਈ, ਇਸ ਦਾ ਪੂਰਨ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਸੰਨਿਆਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਉਮੈ ਨਹੀਂ ਮਰਦੀ, ਹਉਮੈ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ, ਪੂਰਨ ਵਿਚ ਅਪੂਰਨ ਦੀ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਹਉਮੈ ਨੂੰ ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਇੱਕ ਲੰਬਾ ਰੋਗ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਰੋਗ ਲਾ-ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਗੁਰੂ ਦੀ ਨਦਰਿ ਵਿਚ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਨਦਰਿ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੀਵ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅਸਲੀ 'ਆਪੇ', ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਦੀ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਹਉਮੈ ਏਹਾ ਜਾਤਿ ਹੈ ਹਉਮੈ ਕਰਮ ਕਮਾਹਿ॥

ਕਿਰਪਾ ਕਰੋ ਜੇ ਆਪਣੀ ਤਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਕਮਾਹਿ॥ ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸੁਣਹੁ ਜਨਹੁ ਇਤੁ ਸੰਜਮਿ ਦੁਖ ਜਾਹਿ॥ (ਪੰਨਾ 466) ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਦੀ ਸੋਝੀ ਵਾਸਤੇ ਜੋ ਗੁਰਮਤਿ ਜੁਗਤਿ ਦੱਸੀ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਗੁਰੂ ਦਾ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੰਤਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਜੁਗਤਿ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖ ਹਉਮੈ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਕਾਰ-ਕਾਮ, ਕ੍ਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਆਦਿ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਚਿੰਤਨ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਦਾ ਮਾਰਗ ਸਤਿ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਰਾਹੀਂ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਸੋਝੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿਰਦੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਵਾਲੀ ਨਜ਼ਰ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਹੀ ਅੰਦਰ ਹੀ ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੋਜਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਰਤਾ ਅਬਿਨਾਸੀ ਹੈ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਹ 'ਜੀਉ' ਨਾ ਮਰਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਜੰਮਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਹੁਕਮੀ ਹੈ ਜਿਸ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਮਝਿਆਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੀਦਾ ਹੈ, ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ ਪਛਾਣਹੁ ਅੰਦਰਿ॥ ਦੁਰਿ ਨਾਹੀ ਦੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨੰਦਰਿ॥ ਬਿਘਨੁ ਨਾਹੀ ਗੁਰਮੁਖਿ ਤਰੁ ਤਾਰੀ ਇਉ ਭਵਜਲੁ ਪਾਰਿ ਲੰਘਾਈ ਹੋ॥12॥

ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ॥ ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ॥ ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ ਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਈ ਕਰਿ ਦੇਖੈ ਸਬਦਿ ਰਜਾਈ ਹੋ॥(ਪੰਨਾ 1026)

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਮਤਿ ਜੁਗਤਿ ਇਕੱਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੰਗਤੀ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਮਨੁੱਖ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਤੇ ਸੇਵਾ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੀ ਹਉਮੈ ਮਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਭ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੁਰਮਤਿ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਲਿਆਣ ਹਿਤ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਜੁਗਤ 'ਚ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਕੱਤਕ ਵਿਚ ਕਠਿਨ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਕੇ, ਸਰੀਰਕ ਕਸ਼ਟ ਦੇ ਕੇ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਮਾਰਗ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ। ਸਰੀਰ ਤਾਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ 'ਨਾਮ' ਦਾ ਵਾਹਕ ਹੈ। ਨਾਮ ਦਾ ਵਾਸਾ ਇਸ ਦੇਹੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਪੇ ਦੀ ਪਛਾਣ, ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਇਥੇ ਹੀ ਉਸ ਨੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਕੇ 'ਸਚਿਆਰ' ਅਥਵਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਥਵਾ ਬ੍ਰਹਮਗਿਆਨੀ ਬਣਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ ਵਰਤਣਾ ਹੈ, "ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਪਰਉਪਕਾਰ ਉਮਾਹ॥"

ਇਥੇ ਇੱਕ ਗੱਲ ਹੋਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਦੇਣੀ ਕੁਝਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੇ ਲੜ ਲਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਲੜ ਲੱਗਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਸਾਧ, ਕਿਸੇ ਡੋਰੇਦਾਰ ਦੀ ਵਿਚੋਲਗਿਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਵਸਾਉਣਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਦੱਸੇ ਸਤਿ, ਸੰਤੋਖ, ਗਿਆਨ ਦੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਗੁਣ ਪੈਦਾ ਕਰਨੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਈ ਕਿਰਤ ਕਰਕੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨਾਲ ਵੰਡ ਕੇ ਛੁਡਾਣਾ ਹੈ। ਬਾਣੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਮ ਬੋਲਣ ਵਾਲੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ ਇਸ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵੇਦਾਂ-ਸ਼ਾਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਾ ਪਵੇ। ਅੱਜ ਕੱਲ ਦੇ ਡੋਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜਮਾਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਧਰਮ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਨਾਮ ਦੇ ਕੇ ਭੱਲੇ ਭਾਲੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਸੋਸ਼ਣ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਸਾਧਾਂ ਦੇ ਡੋਰੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੋ ਰਹੇ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਐਡਜਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿੱਤ ਨਵੇਂ ਡੋਰੇ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਾਧਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸਾ ਲਟਾਉਣ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੈ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਸਿੱਖ ਬੱਚੇ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦਾ ਖਰਚਾ ਓਟ ਲਿਆ ਜਾਵੇ, "ਗਰੀਬ ਦਾ ਮੂੰਹ ਗੁਰੂ ਦੀ ਗੋਲਕੀ"

ਤਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਧਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ...

ਸੋਚਨ ਮਹਲਾ 5
ਤਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਧਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਮਨੁ ਸੰਤਨ ਕਾ ਕੀਆ॥ ਸੰਤ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਤਬ ਬੀਆ॥੧॥ ਸੰਤਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ਬੀਆ॥ ਜੋ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸਾਧੁ ਕੀ ਸੇ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਕੀਆ॥ਰਹਾਉ॥ ਇਸ ਰਹਾਉ ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਹੇ ਭਾਈ! ਸੰਤਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ਬੀਆ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇ ਸਕੇ। ਹੇ ਜਗਤ ਦੇ ਲੋਕੋ! ਜਿਹੜਾ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਜੀਵ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪਾਰਗਰਾਮੀ, ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਿਟਹਿ ਜਨ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਿ ਗਾਈਐ॥ ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਉਜਲ ਜਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ॥੨॥ ਰਸਨਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਪੂਰਨ ਜਨ ਕੀ ਕੇਤਕ ਉਪਮਾ ਕਹੀਐ॥ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਦ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਰਣਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਲਹੀਐ॥੩॥ ਨਿਰਗੁਨ ਨੀਚ ਅਨਾਥ ਅਪਰਾਧੀ ਓਟ ਸੰਤਨ ਕੀ ਆਹੀ॥ ਬੁਡਤ ਮੋਹ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧੁ ਕੂਪ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਲੇਹੁ ਨਿਬਾਹੀ॥੪॥ ਸਾਹਿਬ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ! ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜੀਵ ਆਪਣਾ ਸਰੀਰ, ਆਪਣਾ ਮਨ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਧਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ; ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਹਰ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਨਾਲੋਂ ਲਗਾਉ ਤੋੜ ਕੇ ਸੰਤ, ਭਾਵ ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਉਸ ਮਾਲਕ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀ ਦੇ ਸਿਮਰਨ ਵਿਚ ਜੁੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਰਬ ਕੁਸਲ ਤਬ ਬੀਆ, ਭਾਵ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਮਿਹਰ ਨਾਲ

ਸਾਰੇ ਸੁੱਖ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਤਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ਬੀਆ॥ ਜੋ ਜੋ ਸਰਣਿ ਪਰੈ ਸਾਧੁ ਕੀ ਸੇ ਪਾਰਗਰਾਮੀ ਕੀਆ॥ਰਹਾਉ॥ ਇਸ ਰਹਾਉ ਦੀ ਪੰਕਤੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੇਵ ਪਿਤਾ ਆਖਦੇ ਹਨ, ਹੇ ਭਾਈ! ਸੰਤਨ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਦਾਤਾ ਬੀਆ, ਭਾਵ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਦਾਤਾ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਹੈ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜੋ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੀ ਦਾਤ ਦੇ ਸਕੇ। ਹੇ ਜਗਤ ਦੇ ਲੋਕੋ! ਜਿਹੜਾ ਜਿਹੜਾ ਵੀ ਜੀਵ ਪੂਰੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਜਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਗੁਰੂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਪਾਰਗਰਾਮੀ, ਭਾਵ ਸੰਸਾਰ ਸਮੁੰਦਰ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਟਿ ਪਰਾਧ ਮਿਟਹਿ ਜਨ ਸੇਵਾ ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਿ ਗਾਈਐ॥ ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਉਜਲ ਜਨ ਕਾ ਸੰਗੁ ਵਡਭਾਗੀ ਪਾਈਐ॥੨॥ ਹੇ ਭਾਈ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਮੁਤਾਬਕ ਜੋ ਜੀਵ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਹੀ ਪਾਪਾਂ ਦਾ ਨਾਸ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਰਿ ਕੀਰਤਨੁ ਰਸਿ ਗਈਐ, ਭਾਵ ਹੇ ਭਾਈ! ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸ ਵਿਚ ਡੁਬ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਈਹਾ ਸੁਖੁ ਆਗੈ ਮੁਖ ਉਜਲ, ਭਾਵ ਨਾਮ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਥੇ ਸੁੱਖ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਵਿਚ ਸੁੱਖ ਉਜਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹਦੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦਾ ਸੰਗ ਵੱਡੇ ਭਾਗਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਰਸਨਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਪੂਰਨ

ਗੁਰਬਾਣੀ ਗਿਆਨ
ਜਨ ਕੀ ਕੇਤਕ ਉਪਮਾ ਕਹੀਐ॥ ਅਗਮ ਅਗੋਚਰ ਸਦ ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਰਣਿ ਸੰਤਨ ਕੀ ਲਹੀਐ॥੩॥ ਹੁਣ ਗੁਰਦੇਵ ਜੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਉਪਮਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੇ ਭਾਈ! ਰਸਨਾ ਏਕ ਅਨੇਕ ਗੁਣ ਪੂਰਨ, ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਤਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਜੀਭਾ ਹੈ ਪਰ ਸੰਤ ਜਨ ਤਾਂ ਅਨੇਕਾਂ ਹੀ ਗੁਣਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਹਨ; ਜਨ ਕੀ ਕੇਤਕ ਉਪਮਾ ਕਹੀਐ, ਭਾਵ ਮੈਂ ਇੱਕ ਜੀਭ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸਿਫਤ ਸਲਾਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਅਗਮ ਜਿਸ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾ ਹੋ ਸਕੇ; ਅਗੋਚਰ ਗਿਆਨ ਇੰਦਰਿਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਤੋਂ ਪਰਾਂ; ਅਬਿਨਾਸੀ ਸਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਨ ਪਿਆਂ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਗੁਨ ਨੀਚ ਅਨਾਥ ਅਪਰਾਧੀ ਓਟ ਸੰਤਨ ਕੀ ਆਹੀ॥ ਬੁਡਤ ਮੋਹ ਗ੍ਰਿਹ ਅੰਧੁ ਕੂਪ ਮਹਿ ਨਾਨਕ ਲੇਹੁ ਨਿਬਾਹੀ॥੪॥ ਹੇ ਮਿਹਰਵਾਨ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀਓ! ਇਹ ਦਾਸ ਨਾਨਕ ਅਰਦਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਨਿਰਗੁਨ ਭਾਵ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕੋਈ ਗੁਣ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਰਮਾਂ ਕਰ ਕੇ ਨੀਚ ਭੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਨਾਥ, ਭਾਵ ਨਿਆਸਰਾ ਭੀ ਹਾਂ; ਅਪਰਾਧੀ ਵੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਅਪਰਾਧ ਭੀ ਬੋਝੇ ਕੀਤੇ ਹਨ ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਜੀਓ! ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸੰਤ ਜਨਾਂ ਦੀ ਓਟ, ਭਾਵ ਆਸਰਾ ਲਿਆ ਹੈ; ਹੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪਿਆਰਿਓ! ਮੇਰੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਖੂਹ ਵਿਚੋਂ ਮੈਨੂੰ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਨੂੰ ਬਚਾਓ ਤੇ ਸ਼ਰਨ ਪਏ ਦੀ ਲਾਜ ਰੱਖੋ।
-ਬੀਬੀ ਸੁਰਜੀਤ ਕੌਰ ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ
ਫੋਨ: 916-687-3536

ਪੰਨਾ 297: ਦੋ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਰਾਜਘਾਟ ਵਿਖੇ ਦੇਸੀ ਬੰਦੂਕ ਨਾਲ ਇਕ ਸਿੱਖ ਨੇ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਉਪਰ ਫਾਇਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਜਲੰਧਰ ਪੰਜਾਬ ਆਫੀਸਰਜ਼ ਮੈਸ ਦੇ ਲਾਅਨ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਸੈਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਤਾਂ ਸਵਖਤੋਂ ਸਵੇਰ ਸਾਰ ਪੁਲਿਸ ਵਰਦੀਆਂ ਪਹਿਨੀ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਆਏ ਖਾਤਕੂਆਂ ਨੇ ਸੰਤਰੀਆਂ ਉਪਰ, ਤੇ ਸਾਡੇ ਦੋਵਾਂ ਉਪਰ ਫਾਇਰਿੰਗ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀ। ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਿਲੇ ਵਿਚ ਉਹ ਉਸ ਜੀਪ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਜੀਪਾਂ ਵਾਂਗ ਰੰਗ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੋ ਸੰਤਰੀ ਥਾਂਏ ਮਾਰੇ ਗਏ, ਦੋ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਮੈਂ ਪੇਟ ਭਾਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦੀ ਬਾਂਹ ਵਿਚੋਂ ਗੋਲੀ ਪਾਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਕਿ ਮੈਂ ਮਰ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੀਪ ਵਿਚ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਭੱਜ ਗਏ। ਮੇਨ

ਜੂਲੀਓ ਰਿਬੋਰੋ
ਅਨੁਵਾਦ: ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ
ਫੋਨ: 91-94642-51454

ਰੋਡ ਉਪਰ ਇਕ ਟਰੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਖਲੋਤਾ ਸੀ, ਜੀਪ ਉਥੇ ਛੱਡ ਕੇ ਉਹ ਟਰੱਕ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਏ।

'ਟਾਈਮਜ਼ ਆਫ ਇੰਡੀਆ' ਨੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸੰਪਾਦਕੀ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ-ਰਿਬੋਰੋ ਉਪਰ ਜਾਨਲੇਵਾ ਹਮਲੇ ਦੀ ਖਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਦਾ ਉਸ ਨੇ ਚਾਰਜ ਲਿਆ ਹੈ, ਖਾਤਕੂਆਂ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਸਾਹ-ਸਤਹੀਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਜੋ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਮੰਨਣ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਕੁੱਝ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਖਾਤਕੂਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਇਰਾਦੇ, ਕਿਲੇਬੰਦ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਇਮਾਰਤ ਵਿਚ ਘੁਸਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਰਿਬੋਰੋ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਫਿਰ ਕੀ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ? ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਤੋਂ ਜਹਾਜ਼ ਚੜ੍ਹਨ ਲੱਗਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਖਬਰ ਮਿਲੀ। ਮੇਰੇ ਬੈਚਮੇਂਟ ਸਲਾਧਾਨਾ ਜੋ ਆਧਾਰ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਚੀਫ ਸੀ, ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵਾਲ-ਵਾਲ ਬਚ ਗਿਆ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਸੰਤੋਖ ਦਾ ਸਾਹ ਲਿਆ। ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸੋਮੇਈਆ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਫੋਨ ਤੇ ਕਿਹਾ-ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੌਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਉਸੇ ਵਕਤ ਸਰਕਾਰ ਭੰਗ ਕਰ ਕੇ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਹੋ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਫੌਜ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਦੰਗੇ ਭੜਕ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨੀ ਕੁ ਸੱਚਾਈ ਹੈ, ਰੱਬ ਜਾਣੇ, ਪਰ ਮੈਂ ਬਚ ਗਿਆ; ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਜੁਆਨ ਸਰਜਨ ਡਾ. ਮਾਂਗਟ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੇਰੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਮਾਂਗਟ ਦਾ ਬੇਟਾ ਸੀ। ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨਾਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀ, ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਸਿਆਣੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਰੇਡੀਓ ਤੋਂ ਖਬਰ ਨਸ਼ਰ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਸਾਡੀਆਂ ਧੀਆਂ ਕੋਲ ਬੇਜ਼ਮਾਰ ਫੋਨ ਆਉਣ ਲੱਗੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਂ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ, ਸੋ ਫਿਕਰਮੰਦ ਸੁਭਚਿੰਤਕਾਂ ਨੂੰ ਉਹ 'ਸਭ ਅੱਛਾ ਹੈ' ਦੀ ਖਬਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ।

ਖਾਤਕੂ ਕਿਸ ਰਸਤੇ ਬਚ ਕੇ ਭੱਜੇ, ਮੈਂ ਖੁਦ ਰੂਟ ਲੱਭਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਹਾਜ਼ਰ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਕਹੀ ਜਾਣ, ਤੁਸੀਂ ਮੈਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਾ ਨਿਕਲੋ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਮੰਨਣ ਵਾਲਾ ਕਿਥੇ ਸਾਂ! ਮੈਂ ਬੈਰਕਾਂ ਵਿਚਲੇ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ-ਦੋ ਕਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਅੰਦਰ ਮੌਜੂਦ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਖਾਤਕੂਆਂ ਤੱਕ ਮੇਰੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ, ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਖਬਰ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਦੁਆਲੇ ਹਰ ਵਕਤ ਸਿਪਾਹੀ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਸਾਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਕਿਲੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਗਾਰਦ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਤਾਇਨਾਤ ਤਾਂ ਸੀ। ਗਾਰਦ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪੁਲਿਸ ਗੱਡੀ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੇਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਰੇ ਪੀ.ਏ.ਪੀ. ਦੇ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗਾਰਡ ਸਨ। ਮੇਰੀ ਨਿੱਜੀ ਗਾਰਦ ਸਵੇਰੇ 8 ਵਜੇ ਆਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗ ਗਿਆ। ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਮੈਂ ਸਿੱਖ ਜੁਆਨਾਂ ਨਾਲ ਘੁਲਾ-ਮਿਲਾ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸਾਂ। ਖਾਤਕੂਆਂ ਨੇ ਇਹ ਖਬਰ ਫੈਲਾ ਰੱਖੀ ਸੀ ਕਿ ਰਿਬੋਰੋ ਸਿੱਖ ਜੁਆਨੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਆਇਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਦਾ ਸਾਂ-ਦੱਸੋ, ਮੈਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਫਸਰ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਦੀ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਹਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ? ਜਵਾਨ ਆਖਦੇ-ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਦੰਗੇਬਾਜ਼ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਮਲੇ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮੇਰਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸੀ, ਮੈਂ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦਾ, ਖਾਤਕੂਆਂ ਕੋਲ ਰਮਜ਼ ਜਾਣੀ ਸੀ ਕਿ ਮੈਂ ਡਰ ਗਿਆ ਹਾਂ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਖਮੀ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਮੈਂ ਦੁਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਰੇਡੀਓ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦਿੱਤੀ। ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਲੜਾਂਗਾ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਕੀਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟਾਂਗਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਂ ਪ੍ਰੈਸ ਬੁਲਾਈ। ਚਾਰ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮੇਰੀ ਖਬਰ ਦੀ ਸੁਰਖੀ ਛਪੀ-ਖਾਤਕੂਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜੰਗ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ-ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ.। ਬਰਨਾਲਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਗਿਆਨੀ ਜੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਯਾਦ ਕਰਵਾਇਆ-ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਬਹੁਤ ਖਤਰਨਾਕ

ਰਿਬੋਰੋ ਦੀ ਆਪਬੀਤੀ-7

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ...

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਜਨਰਲ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖੀ ਕੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਜੂਲੀਓ ਰਿਬੋਰੋ ਨੇ ਪਿਛਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅੱਸੀਵਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਉਪਰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਤਾਬਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਟੇਟ ਅਫਸਰਾਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਹ ਸਟੇਟ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਹਨ ਪਰ ਰਿਬੋਰੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭਿੰਨ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਉਹ ਸਟੇਟ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹੀ ਗੱਲ ਉਸ ਨੂੰ ਬਾਕੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਨਿਖੇੜਦੀ ਹੈ। ਰਿਬੋਰੋ ਦੀ ਧਿਰ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਰਤ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਲਿਖਤ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਟੇਟ ਕੀ ਸੋਚਦੀ ਰਹੀ, ਕੀ ਕਰਦੀ ਰਹੀ, ਕਿਉਂ ਕਰਦੀ ਰਹੀ? ਰਿਬੋਰੋ ਵਲੋਂ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬੁੱਲਟ ਫਾਰ ਬੁੱਲਟ' ਦੇ ਕੁੱਝ ਪੰਨਿਆਂ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਉਘੇ ਲੇਖਕ ਪ੍ਰੋ. ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਿਸ਼ਤਵਾਰ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸ਼ਤ ਵਿਚ ਆਵਾਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਪਰੋਏ ਗਏ ਹਨ। -ਸੰਪਾਦਕ

ਥਾਂ ਚੱਲੇ ਹੋ। ਇਥੋਂ ਦੋ ਜੁਆਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੱਦ ਕੇ ਆਪਣੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਕਿਊਰਟੀ ਵਧਾ ਲਈ। 5 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਤਜਰਬਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ ਖੁਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਾਸਤੇ ਸਲਾਹ ਮੰਗੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਮੌਕਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਸਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਸ ਨੇ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਚਿਦੰਬਰਮ, ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਬੁਲਾ ਰੱਖੇ ਸਨ, ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਕਤ ਉਹ ਬਾਹਰ ਰਹੇ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਉਠਿਆ, ਉਸ ਨੇ ਦੱਸਿਆ-ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਚਿਦੰਬਰਮ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਵੀ ਇਕ ਅਫਸਰ ਦਿਆਂ, ਜਿਹੜਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਉਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇ। ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਨ ਵਾਲਾ ਬੰਦਾ ਬੇਸ਼ਕ ਪੁਲਿਸਮੈਨ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣਾ ਬਚਾਉ ਆਪ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ-ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਕਿਊਰਟੀ ਅਫਸਰ ਤੁਹਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਜੁਨੀਅਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਹਰ ਗੱਲ ਮੰਨਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਆਈ.ਬੀ. ਵਿਚ ਤਾਇਨਾਤ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਅਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਲਾ ਲਿਆ। ਉਸ ਦੀ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਪਤਨੀ ਸੁਖਦੀਪ (ਸੁੱਖੀ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਕੇਡਰ ਦੀ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਦਲੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀਆਂ ਅਨੇਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਇਕ ਦਿਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਯਾਦ ਰਹੇਗੀ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਦੋਵਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਬਚਾਉ ਵਾਸਤੇ ਗੱਲਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਅੱਗੋਂ-ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਸਤੇ ਮੈਂ ਗਵਰਨਰ ਨਾਲ ਜਾਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਗਵਰਨਰੀ ਰਾਜ ਹੋ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਤਾਂ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀਕ ਹੋ ਗਈ। ਰਾਜੀਵ ਖੁਸ਼ਮਿਜਾਜ਼ ਬੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਚੰਗਾ ਲੱਗਾ। ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਸਦਾ ਰੁਚੀ ਰਹੀ। ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਆਪਣਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਤੇ ਖਾਸ ਨੁਕਤੇ ਖੁਦ ਫੀਡ ਕਰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਸੱਦਾ ਕਦੋਂ। ਸਾਰੀ ਸਾਰੀ ਰਾਤ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਤਾਜ਼ਾ ਦਮ ਹੁੰਦਾ। ਇਕ ਵਾਰ ਸਵੇਰ ਦੇ ਪੰਜ ਵਜੇ ਤੱਕ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਚਲਦੀ ਰਹੀ। ਪੂਰੇ ਅੱਠ ਵਜੇ ਫੇਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਡੈਸਕ ਉਪਰ ਆ ਬੈਠਾ।

ਆਪਣੇ ਦੌਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਅਨੇਕ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਪਿੱਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਏ?...ਦੂਜਾ ਗਿਲਾ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਬੰਦੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਲੂਸਟਾਰ ਵੇਲੇ ਫੜੇ ਗਏ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜਾਂ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤੁਅਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।...ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਵੇ ਵੀ ਸਨ। ਮਸਲਨ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਇਆ? ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਚਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਪੇਂਡੂਆਂ ਦਾ ਇਸ ਮੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਭਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ?

ਆਪਣੇ ਦੌਰਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਅਨੇਕ ਪੇਂਡੂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਦੋ ਨੁਕਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁੱਭ ਰਹੇ ਹਨ। ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਪਿੱਛੋਂ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਖ ਕਿਉਂ ਕਤਲ ਕੀਤੇ ਗਏ? ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਚਲਾਏ? ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਭੀੜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਗਜ਼ਨੀ ਤੇ ਕਤਲਾਂ ਲਈ ਉਕਸਾਇਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾਵਾਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ? ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਉਪਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਚਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਸਿਆਸੀ

ਇੱਛਾ ਸੀ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਕੀ ਕੀ ਖਿਆਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਿਆ? ਪੰਨਾ 302: ਪੇਂਡੂਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਗਿਲਾ ਜੋਧਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਬੰਦੀ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਬਲੂਸਟਾਰ ਵੇਲੇ ਫੜੇ ਗਏ। ਬਹੁਤਿਆਂ ਦਾ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਜਾਂ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤੁਅਲਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਤਾਂ ਪੰਜਵੇਂ (ਗਲਤੀਵਸ ਰਿਬੋਰੋ ਨੇ ਇਥੇ ਛੇਵੇਂ ਗੁਰੂ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ ਹੈ) ਗੁਰੂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੇ ਦਿਨ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਗਏ ਸਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਇਹੋ ਦਿਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ; ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਤਕੂਆਂ ਸਮੇਤ ਇਹ ਲੋਕ ਅੰਦਰੋਂ ਫੌਜ ਨੇ ਫੜੇ ਇਸ ਕਰ ਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਉਤੇ "ਸਟੇਟ ਵਿਰੁਧ ਜੰਗ ਛੇੜ ਦੇਣ" ਦਾ ਸੰਗੀਨ ਫਰਦ ਜੁਰਮ ਲਾ ਕੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੇਸ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੇਕਸੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਸਭ ਦੇ ਨਾਮ ਇਕੋ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸਨ, ਸੋ ਸਾਰੇ ਟੰਗੇ ਗਏ। ਪੇਂਡੂਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਬਰੀਕੀਆਂ ਦਾ ਕੀ ਪਤਾ? ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੀ, ਇੰਨਾ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਕਰ ਰਖਿਆ? ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਟਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਦੀ ਇਕ ਬੰਦੀ ਬਿਮਾਰ ਹੋਣ ਕਰ ਕੇ ਪੇਸ਼ੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਦੀ ਦੂਜਾ; ਅਦਾਲਤਾਂ ਤਰੀਕ ਦਾ ਤਰੀਕ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ। ਦੋ ਸੌ ਬੰਦੀ ਸਨ, ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਧਾੜ ਸੀ, ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਿਰੂਾ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਫਲਸਰੂਪ ਸਿਰੇ ਤਾਂ ਕੀ ਲੱਗਣਾ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਹੋਰ ਸ਼ਿਕਵੇ ਵੀ ਸਨ। ਮਸਲਨ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਲਾਗੂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਇਆ? ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਪੰਜਾਬ ਹਵਾਲੇ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਚਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਪੇਂਡੂਆਂ ਦਾ ਇਸ ਮੰਗ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੁਭਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਪਾਣੀ ਹਰਿਆਣਾ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ? ਖੇਤੀ ਵਾਸਤੇ ਪਾਣੀ ਹੀ ਲਹੂ ਹੈ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸੱਚਾ ਹੋਵੇ ਚਾਹੇ



ਅਪਰੈਲ 1988 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਵਰਨਰ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਕੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਪੁਲਿਸ ਚੀਫ; ਉਸ ਨੇ ਗਵਰਨਰ ਕੋਲ ਮੇਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਕੂਆਂ ਪਿੱਛੇ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ।...

ਬੂਠਾ, ਜੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਣੀ ਬਾਹਰ ਭੇਜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਉਹ ਬੇਚੈਨ ਹੋਣਗੇ ਹੀ ਹੋਣਗੇ। ਪੰਨਾ 303: ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਖਿਆਲਾਤ ਗਵਰਨਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਾਸ ਨਿਰੰਤਰ ਪੁੱਜਦੇ ਕਰਦਾ। ਰੋਅ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਦਾ ਟੂਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਸੀ ਪਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹੋਰ ਬਥੇਰੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ, ਅਰੁਣ ਨਹਿਰੂ, ਫੋਤੇਦਾਰ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਚਿਦੰਬਰਮ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਕੱਤਰ ਸਰਲਾ ਗਰੇਵਾਲ ਅਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰ ਦੇਸ਼ਮੁਖ ਖਮੋਸ਼ ਬੈਠੇ ਰਹਿੰਦੇ। ਲਗਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 29 'ਤੇ)

ਸਿੱਖੀ, ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ-7

ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਝਰੋਖੇ 'ਚੋਂ

ਕਿੱਥੋਂ ਦਾ ਸੀ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ

ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰਾਂ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਹਨ। ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਕੱਤਕ ਸੁਦੀ 15 ਸੰਮਤ 1727 ਬਿਕਰਮੀ (ਭਾਵ 27 ਅਕਤੂਬਰ 1670) ਨੂੰ ਪੱਛਮੀ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪੁਣਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਰਾਜੌਰੀ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੋਇਆ। ਪੀ.ਐਨ. ਬਾਲੀ (ਕਰਤਾ 'ਮੋਹਿਆਲਾ' ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ) ਬੰਦੇ ਦੇ ਜਨਮ ਮਿਤੀ ਬਾਰੇ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਤਾਂ ਸਹਿਮਤ

(ਜੰਮੂ) ਦੀ ਮਾਤਾ ਜੋਗਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜਨਮ ਪੀਰ ਪੰਜਾਲ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਰਮਣੀਕ ਪਿੰਡ ਜੋਰੇ-ਕੇ-ਗੜ੍ਹ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਚ ਇਹ ਸਥਾਨ ਲੱਭਣਾ ਨਾ-ਮੁਮਿਕਨ ਹੈ। ਬੈਰਾਗੀ ਮਹਾਂ ਮੰਡਲ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਬੰਦਈ ਸਿੱਖ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜਨਮ 16 ਅਕਤੂਬਰ 1670 ਨੂੰ ਤੱਛਕ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੋਇਆ। ਗਿਆਨੀ ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਸਾਡੇ ਸ਼ਹੀਦ' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਸ਼ਮੀਰੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਰਾਜੌਰੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 50 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਤੱਛਕ 'ਚ ਇਕ ਬਰਬਾਦ ਕਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਮਿਲੇ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਬੰਦੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਰਾਮਦੇਵ ਪਹਾੜੀ ਰਾਜਾ ਸੀ ਜੋ ਤੱਛਕ ਦੇ ਇਲਾਕੇ 'ਤੇ ਰਾਜ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਸੋ, ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਰਾਜੇ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ।

ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲਛਮਣ ਦੇਵ (ਭਾਵ ਬੰਦਾ) ਨੇ ਬੈਰਾਗੀ ਮੱਤ ਕਸੂਰ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਬੰਮਣ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਜੇਮਸ ਬਰਾਉਨ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਬ ਵਿਚ ਸੀ। ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਉਨਾ ਨੇੜੇ (ਹੁਣ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)

ਲਿਖੀ ਪੁਸਤਕ 'ਮੁੰਤਖਬੂ-ਲ-ਲੁਬਾਬ' ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ "ਜਦ ਉਸ (ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ) ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਖਬਰ ਪੰਜਾਬ ਜੋ ਇਸ ਗੁੰਮਰਾਹ ਫਿਰਕੇ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹੈ, ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਬੇਸ਼ਰਮ ਸ਼ਖਸ ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਮ ਬਾਰੇ ਮੱਤਭੇਦ ਹਨ (ਉਸ ਦਾ ਇਸ਼ਾਰਾ ਬੰਦੇ ਵੱਲ ਹੈ), ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਮਕਤੂਲ

ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 916-236-8830

ਹੈ, ਪਰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਦਾ ਜਨਮ ਪੁਣਡ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਮੋਧੜ ਵਿਚ ਹੋਇਆ।

ਗਣੇਸ਼ ਦਾਸ ਵਦੇਰਾ ਨੇ ਬੰਦੇ ਬਾਰੇ ਫਾਰਸੀ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, "ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਗੋਦਾਵਰੀ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਸ਼ਖਸ ਮਿਲਿਆ ਜਿਸ ਨੂੰ ਨਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈ ਹੀ ਸੀ; ਨਾ ਹੀ ਉਸ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਧਰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣਾ ਨਾਇਬ ਥਾਪ, ਮਾਖੋਵਾਲ (ਭਾਵ ਅਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ) ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ।" ਬਟਾਲੇ ਦੇ ਅਹਿਮਦ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਜੇ.ਡੀ. ਕਨਿੰਘਮ 'ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਸਿੱਖਸ' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਾਸਿੰਦਾ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੇਜਰ ਏ. ਈ. ਬਾਰਸਟੋਅ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਸੀ (ਹੈਂਡਬੁੱਕ ਆਫ ਸਿੱਖਸ); ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦੇ ਜਨਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਰਹੇ ਹਨ।

ਮੇਜਰ ਜੇਮਸ ਬਰਾਉਨ (ਇੰਡੀਆ ਟਰੈਕਸ) ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਦਾ ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਬ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੰਡੋਰੀ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਪੰਡੋਰੀ ਕਿਹੜੀ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਹੁਣ ਇਕ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਡੋਰੀ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚ ਪਠਾਨਕੋਟ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਮੋਹਿਆਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਪੰਡੋਰੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਾਂ ਹੈ (ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਮੋਹਿਆਲ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਘੜੀ ਗਈ ਜਾਪਦੀ ਹੈ)।

ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਅਖਬਾਰ 'ਪੰਜਾਬ ਕੇਸਰੀ' ਵਿਚ ਅਖਿਲ ਭਾਰਤੀ ਬੰਦਈ ਸਿੱਖ ਸੰਪਰਦਾ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਵੇਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮੱਕੜ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਦਾ ਜੰਮੂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜੌਰੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਤੱਛਕ ਵਿਚ 16 ਅਕਤੂਬਰ 1670 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਦੇਵ ਭਾਰਦਵਾਜ ਦੇ ਘਰ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ ਕਿ ਰਾਮਦੇਵ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪੂਤ।

ਡਾ. ਹਰੀ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ 'ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਸਿੱਖਸ-ਭਾਗ 2' ਵਿਚ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੰਦਾ ਕਾਹਨ ਦੀ ਪਹਾੜੀ ਰਿਆਸਤ ਸਿਰਮੌਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਕਿਧਰੇ ਵੀ ਜਨਮਿਆ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਕਾਹਨ ਦੇ ਖਿੱਤੇ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਕਫ ਸੀ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮੁਖਲਿਸ ਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਪੈਰਾਂ ਹੇਠ ਸਥਿਤ ਸੀ।

ਓ. ਪੀ. ਰਲਹਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਹਿਸਟਰੀ ਆਫ ਦਿ ਸਿੱਖ ਪੀਪਲ' ਵਿਚ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਸਿਰਮੌਰ ਰਿਆਸਤ ਦਾ ਵਸਨੀਕ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਡਾ. ਗੋਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦੇ ਦੇ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਅਤੇ ਹਿਮਾਲਿਆ ਦੀਆਂ ਹੇਠਲੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦਾ ਚੰਗਾ ਜਾਣਕਾਰ ਹੋਣਾ ਉਸ ਦੇ ਸਿਰਮੌਰ ਵਾਸੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਪੁਖਤਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪ੍ਰਿੰ. ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹੀ ਵੱਖਰੇ ਭੇਸ ਵਿਚ ਸਨ। ਉਂਜ, ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਬੰਦੇ ਦਾ ਭੇਸ ਧਾਰਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ?

ਐਮ. ਐਸ. ਚੰਦੇਲਾ ਅਨੁਸਾਰ "ਜੇ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਲਛਮਣ ਦੇਵ (ਭਾਵ ਬੰਦਾ) ਨੇ ਬੈਰਾਗੀ ਮੱਤ ਕਸੂਰ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਬਾਬਾ ਰਾਮ ਬੰਮਣ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਧਾਰਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ, ਜੇਮਸ ਬਰਾਉਨ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਬ ਵਿਚ ਸੀ। ਜੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਕੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬੰਦੇ ਦੇ ਉਨਾ ਨੇੜੇ (ਹੁਣ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼)



ਚੱਪੜਚਿੜੀ (ਮੋਹਾਲੀ) ਵਿਚ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਯਾਦਗਾਰ

ਸਥਿਤ ਪੰਡੋਰੀ ਵਿਚ ਜਨਮੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।"

ਮਿਰਜ਼ਾ ਮੁਹੰਮਦ ਹਾਰਿਸੀ ਜੋ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਮਕਾਲੀ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ 'ਇਬਰਤਨਾਮਾ' (1718 ਈਸਵੀ) ਵਿਚ ਲਿਖੀ। ਉਹ ਬੰਦੇ ਬਹਾਦਰ ਦੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਦਾ ਹੈ, "ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਜੋ ਸੰਨ 1121 ਹਿਜਰੀ (1709) ਦੀ ਸੀ, ਤਕੜੇ ਵਜੂਦ ਤੇ ਬੁਲੰਦ ਇਰਾਦੇ ਵਾਲਾ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਚਕਲਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਕਿਸੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਉਹੋ (ਗੁਰੂ) ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਹਾਂ ਤੇ ਉਸ ਲਾਅਨਤੀ (ਅਫਗਾਨ) ਤੋਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਬਚਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਇਆ ਹਾਂ ਤੇ ਇਸ ਥਾਂ 'ਤੇ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਹਾਂ।"

ਗੁਰੂ (ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ) ਦੀ ਰੂਹ ਦਾ ਅਵਤਾਰ ਬਣ ਕੇ ਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨਵੇਂ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਗੁਰੂ (ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ) ਨੇ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਲ ਬਦਲ ਲਈ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਦਾੜ੍ਹੀ ਤੇ ਸਿਰ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਸਹਿਤ ਇਸ ਕਹਿਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਸ਼ਖਸ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਬੁੱਧ ਸਿੰਘ ਅਰੋੜਾ (ਰਿਸਾਲਾ ਦਰ ਅਹਿਵਾਲ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ ਦਰਵੇਸ਼-1783 ਈਸਵੀ) ਜੋ ਲਾਹੌਰ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਜਾਤ ਦਾ ਅਰੋੜਾ ਸੀ (ਕੁਝ ਵਿਦਵਾਨ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਤ ਦਾ ਖੱਤਰੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ), ਲਿਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੰਦਾ ਬੈਰਾਗੀ ਸੀ, ਭਾਵ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੈਰਾਗੀ ਸੰਪਰਦਾਇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ। ਉਹ ਬਾਬਾ ਬੰਦਾ ਸਿੰਘ ਬਹਾਦਰ ਦਾ ਜਨਮ ਪੁਣਡ ਦੇ ਪਿੰਡ ਰਾਜੌਰੀ ਦੀ

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਸੰਸਕਾਰ ਇਨਸਾਨ ਦੇ ਦਿਲੋ-ਦਿਮਾਗ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਮਿਟ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਛਾਵੇਂ ਵਾਂਗ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਅਤੇ ਕਥਨੀ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਮੂਰਦ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਸਾਦ-ਮੁਰਾਦੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਦੁਆਲੇ

ਦਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਜਨਾਲਾ
ਫੋਨ: 661-834-9770

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਆਭਾ ਮੰਡਲ ਮਹਿਸੂਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੋਰੀ ਅਨਪੜ੍ਹ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪਾਠ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਰਦੀ ਅਤੇ ਕੰਧ ਉੱਤੇ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅੱਗੇ ਮੌਨ ਅਰਦਾਸ ਕਰਨੀ ਵੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਸਾਹ ਤਕ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭੁੱਲੀ। ਮੇਰਾ ਬਚਪਨ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਦੀ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਗੁਜ਼ਰਨ ਕਰ ਕੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਪੱਕੀ ਸਾਕਾਦਾਰੀ ਬਣ ਗਈ।

ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਦੋ ਮੰਗਾਂ ਰੱਖਦੀ। ਪਹਿਲੀ ਮੰਗ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਕਿ 'ਬਾਬਾ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰੀ ਨਾ ਲੱਗਣ ਦੇਵੀ', ਤੇ ਦੂਜੀ

ਮੇਰਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ

ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਕਿ 'ਹੇ ਦਾਤਾ, ਮੈਨੂੰ ਚਲਦੀ ਫਿਰਦੀ ਨੂੰ ਲੈ ਜਾਵੀਂ, ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਮਰਨ ਬਿਸਤਰੇ 'ਤੇ ਨਾ ਪਾਵੀਂ।' ਮੈਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ, ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਨੇ ਮਾਤਾ ਦੀਆਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮੰਗਾਂ ਇਨ-ਬਿਨ ਪੂਰੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਉਹ ਸੌ ਸਾਲ ਤੱਕ ਜੀਵੀ, ਪਰ ਉਸ ਵੱਲ ਕਿਸੇ ਛੋਟੀ ਮੋਟੀ ਬਿਮਾਰੀ ਨੇ ਝਾਕ ਕੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ। ਮਰਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਦਿਨ ਪੂਰਾ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪਈ ਰਹੀ ਅਤੇ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਦੁੱਖ ਤਕਲੀਫ ਦੇ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਵੇਲੇ ਪ੍ਰਾਣ ਤਿਆਗ ਦਿੱਤੇ।

ਮੈਂ ਏਡਾ ਮੂਰਖ, ਕਮਜ਼ੋਰ, ਨਾਦਾਨ ਅਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ ਸਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਮੈਂ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਫ਼ਰ ਕਰਦਿਆਂ ਬਿਖੜੇ ਰਾਹਾਂ, ਔਖੀਆਂ ਘਾਟੀਆਂ, ਭਿਆਨਕ ਖਤਰਿਆਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਗਿਆ। ਮੇਰਾ ਕੋਈ ਸੰਗੀ ਸਾਥੀ ਹੋਣਾ ਤਾਂ ਪਾਸੇ ਰਿਹਾ, ਮੇਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਆਉਣ ਵਾਲਿਆਂ, ਜਿਹੜੇ ਖੁਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਹਾਉਂਦੇ

ਸਨ, ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਾਹਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਕੰਡੇ ਬੀਜੇ ਕਿ ਜੇ ਕਿਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨਾਲ ਮੇਰੀ ਸੱਚੀ, ਸੁੱਚੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਖੜੇ ਰਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਕਦਮ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੁਰ ਸਕਦਾ।

ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਹੀ ਲਾਲ ਚੰਦ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੇ ਸਪੀਕਰਾਂ 'ਤੇ ਵੱਜਦੇ ਰੂਹ ਟੁੰਬਦੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਿਚ 'ਸਤਿਗੁਰ ਨਾਨਕ ਤੇਰੀ ਲੀਲਾ ਨਿਆਰੀ ਐ' ਜਿਹੇ ਅਮਰ ਗੀਤ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੀਤਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਜਾਦੂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਕ ਦਿਨ ਗੱਤੇ ਦੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਡੰਡਾ ਅੜ੍ਹਕ ਕੇ ਤੂੰਬੀ ਬਣਾ ਲਈ। ਲੁਕ-ਛਿਪ ਕੇ ਬੇਸੂਰੀ ਤੇ ਬੇਢੰਗੀ ਜਿਹੀ ਤੂੰਬੀ ਵਜਾ ਵਜਾ ਕੇ ਸ਼ਰਧਾ ਵੱਸ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੇ ਗੀਤ ਗਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣਾ। ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਦੀ ਤੂੰਬੀ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅੱਜ 60 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਤੱਕ ਵੀ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਫ਼ਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਨਾ ਤਾਂ ਯਮਲਾ ਜੱਟ ਤੋਂ ਵਿਧੀਵਤ ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੇਰੇ ਗੀਤ ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੁਣੇ; ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮੈਂ

ਕਦੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸੁਣਾਉਣ ਦੀ ਜਹਿਮਤ ਉਠਾਈ। ਬੱਸ ਅਸਾਂ ਨੇ ਤਾਂ ਗੁਰੂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਅਕੀਦਤ ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸ਼ਰਧਾ ਹੀ ਭੇਟ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਉਂਜ ਕਦੇ ਕਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਕਦੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦਾ ਕਲਾਮ ਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰ ਛੱਡੀ ਸੀ।

ਇੱਥੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਗੂੜ੍ਹ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਫਲਸਫ਼ੇ ਦੀ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਨਾ ਕਰ ਹੀ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਕਿਸੇ ਸਿਆਣੇ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸਤੀ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਲਾਓ, ਤੇ ਜੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਲਾ ਲਓ ਤਾਂ ਫਿਰ ਜੀਅ ਜਾਨ ਨਾਲ ਸਿਰੇ ਲਾ ਦਿਓ। ਮੇਰੀ ਵਿਚਾਰ-ਚਰਚਾ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੁਰੂ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸੌ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੇ, ਪਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਨਾ ਕੁਝ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਆਉਣੀ ਹੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਹੈ ਤੇ ਬਗਲ ਵਿਚ ਫੂਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਨਾ ਬਣਦੀ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ, ਫਿਟ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ ਜਿਤੁ ਖਾਇ ਵਧਾਇਆ ਪੇਟੁ॥

(ਚਲਦਾ)

ਜੁਆਨ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੁੜ ਦਰਸ਼ਨ

ਖੇਡ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀ

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਜਿਉਂਦੇ ਜੀਅ ਮਿੱਥ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਮਾਨਸਿਕਤਾ 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ 'ਹੀਰੋ' ਦਾ ਮੁਕਾਮ ਹਾਸਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਜੁਆਨ ਕਿਤੇ ਦੌੜਨ ਦੀ ਸ਼ੇਖੀ ਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਆਖਦੇ ਹਨ, "ਤੂੰ ਕਿਹੜਾ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਐ!"

'ਭਾਗ ਮਿਲਖਾ ਭਾਗ' ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਜੁਆਨ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਮੁੜ ਯਾਦ ਆ ਗਿਆ। 1958 'ਚ ਮੈਂ ਉਹਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਫਿਲਮੀ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਦੌੜਦਾ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕਰਡਿਫ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ 'ਚੋਂ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜਿੱਤਿਆ ਸੀ। ਫਿਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਦੀ ਦੌੜ ਦਾ ਟ੍ਰੇਲਰ ਵਿਖਾਇਆ



ਪ੍ਰਿ. ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ
ਫੋਨ: 905-799-1661

ਗਿਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਜਗਦੀਸ਼ ਦੇ ਸਿਨਮਾ ਘਰ 'ਚ ਵੇਖਿਆ। ਸੰਭਵ ਹੈ, ਮੇਰੇ ਖੇਡ ਲੇਖਕ ਬਣਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੌੜ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਅਸਰ ਹੋਵੇ। ਫਿਰ ਮੈਂ 1962 'ਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਟੇਡੀਅਮ ਵਿਚ ਦੌੜਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਨਾ ਸਿਰਫ ਵੇਖਿਆ ਬਲਕਿ ਉਸੇ ਟਰੈਕ ਉਤੇ ਅਸੀਂ ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਅਥਲੀਟ ਵੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰ ਰਹੇ ਸਾਂ। ਉਹ ਛਕ-ਛਕ ਕਰਦਾ ਦੌੜਦਾ ਸੀ ਤੇ ਉਹਦਾ ਚਿੱਟਾ ਕੱਛਾ ਹਵਾ 'ਚ ਸੂਕਦਾ ਸੀ।

ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ 1966 ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਪਹਿਲੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵੀ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ 'ਫਲਾਈੰਗ ਸਿੱਖ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਤੇ 'ਦੌੜ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ' ਵੀ। ਫਲਾਈੰਗ ਸਿੱਖ ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵੰਡ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੰਮਿਆ ਸੀ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲਿਖਵਾਈ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਨਾਮਵਰ ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਨੇ ਲਿਖੀ ਉਸ ਦੀ ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਦਾ ਨਾਂ ਇਸੇ ਕਰਕੇ 'ਫਲਾਈੰਗ ਸਿੱਖ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ' ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਸਵੈਜੀਵਨੀ ਲਿਖਣ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ 'ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦੇਸ਼' ਦੇ ਬਾਨੀ ਐਡੀਟਰ ਤਰਸੇਮ ਪੁਰੇਵਾਲ ਨੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਗੱਲ ਗੀਤਕਾਰ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸੀ ਸੀ ਜਿਹੜਾ ਪਾਸ਼ ਦਾ ਜੋਟੀਦਾਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਖਰੀ ਕਾਡ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਅੜ ਬਹਿਣ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸੰਧੂ ਹੀ ਲਿਖੇ ਤਾਂ ਵਧੇਰੇ ਜਚੇਗੀ। 'ਦੌੜ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ' ਸਿਰਲੇਖ ਮੈਂ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ ਦਾ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਜੋ ਮੇਰੀ ਪਹਿਲੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉਘੇ ਖਿਡਾਰੀ' ਵਿਚ ਛਪਿਆ।

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਵਿਚ ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕਿਆ ਸੀ ਜੋ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਿਆ। ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਿੱਤਰ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਘਰੇਲੂ ਮਹੌਲ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਗੱਲਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਬਚਪਨ ਪੱਛਮੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫਰਗੜ ਵਿਚ ਕਸਬੇ ਕੋਟ ਅੰਦੂ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ

ਵਿਚ ਬੀਤਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਪੰਜ ਭਰਾ ਸਨ ਤੇ ਤਿੰਨ ਭੈਣਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੋ ਕੱਚੇ ਕੋਠੇ ਸਨ-ਇਕ ਵਿਚ ਡੰਗਰ ਬੱਝਦੇ ਤੇ ਦੂਜੇ 'ਚ ਟੱਬਰ ਸੌਂਦਾ। ਪਿੱਛੋਂ ਪੰਜ ਮੀਲ ਦੂਰ ਉਹ ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਪੜ੍ਹਨ ਜਾਂਦਾ। ਤਪਦੀ ਧੁੱਪ 'ਚ ਤੱਤੇ ਰੇਤਲੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਉਹਦੇ ਪੈਰ ਭੁੱਜਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਦੌੜਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਤੇ ਕਿਸੇ ਰੁੱਖ ਦੀ ਛਾਂਵੇਂ ਰੁਕ ਕੇ ਠੰਢੇ ਕਰਦਾ। ਤੱਤੀ ਰੇਤ ਉਤੇ ਦੌੜਨਾ ਉਸ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਦੌੜਾਂ ਸਨ।

ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਉਦੋਂ ਉਹਦਾ ਵੱਡਾ ਭਾਈ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨ ਫੌਜ ਵਿਚ ਸੀ। ਗੋਬਿੰਦਪੁਰੇ ਨੂੰ ਜਨੂੰਨੀ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਨੇ ਘੇਰਾ ਪਾਇਆ ਤਾਂ ਬਾਰਾਂ ਤੇਰਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੌੜ ਕੇ ਮੁਲਤਾਨ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਗੱਡੀ ਜਾ ਫੜੀ। ਗੱਡੀ 'ਚ ਥਾਂ ਪਰ ਥਾਂ ਲਗੂ ਡੁੱਲਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਜ਼ਨਾਨੇ ਡੱਬੇ ਵਿਚ ਸੀਟਾਂ ਹੇਠ ਜਾ ਲੁਕਿਆ। ਅੱਰਤਾਂ ਉਹਨੂੰ ਜੇਬਕਤਰਾ ਸਮਝ ਕੇ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗਿਆਂ। ਮਾਸੂਮ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਤਰਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਰੌਲਾ ਨਾ ਪਾਉਣ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਨੂੰਨੀ ਉਹਦਾ ਜੁੜਾ ਵੇਖ ਕੇ ਉਹਨੂੰ ਮਾਰ ਦੇਣਗੇ। ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬੱਝੋ ਦਇਆ ਵੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਰੋਂਦੇ ਬੱਝੇ 'ਤੇ ਤਰਸ ਖਾ ਗਈਆਂ ਤੇ ਉਹਨੂੰ ਲੁਕਿਆ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ। ਇਉਂ ਉਹ ਦੌੜਾਂ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਬਣਨ ਲਈ ਬਚ ਗਿਆ!

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਮੁਲਤਾਨ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਭਰਜਾਈ ਨਾਲ ਫੌਜੀ ਟਰੱਕ ਵਿਚ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਆ ਗਿਆ। ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਫੌਜ 'ਚ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਨਾ ਬਚਾ ਸਕਿਆ। ਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਅੱਗ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ, ਸਣੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਤੇ ਭੈਣ ਭਾਈਆਂ ਦੇ, ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਕੇਵਲ ਵਿਆਹੀ ਹੋਈ ਭੈਣ ਆਪਣੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਨਾਲ ਬਚ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਆ ਸਕੀ।

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ 'ਚ ਰੁਲਣ, ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਜੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਤੇ ਰੋਣ ਅਤੇ ਰੋਟੀ-ਟੁੱਕ ਲਈ ਫੌਜੀਆਂ ਦੇ ਬੂਟ ਪਾਲਸ਼ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਆਪਣੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਜਾ ਮਿਲਿਆ। ਭੈਣ ਆਪਣੇ ਵੀਰੇ ਲਈ ਬੇਹੀ ਰੋਟੀ ਵੀ ਸਹੁਰਿਆਂ ਤੋਂ ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖਦੀ ਤੇ ਉਹ ਸੁੱਕੀ ਰੋਟੀ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਨਿਗਲਦਾ। ਨਿੱਤ ਉਹਨੂੰ ਤਾਅਨੇ-ਮਿਹਣੇ ਸੁਣਨੇ ਪੈਂਦੇ। ਉਹਨੇ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਪਰ ਛਾਤੀ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਜਵਾਬ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ। ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਇਆ ਉਹ ਅਵਾਰਾਗਰਦ ਬਣ ਗਿਆ, ਚੋਰੀ ਕੀਤੀ, ਚਾਕੂ ਚਲਾਏ ਤੇ ਰੇਲ ਗੱਡੀ 'ਚ ਬੇਟਿਕਟਾ ਸਫਰ ਕਰਦਿਆਂ ਫੜਿਆ ਗਿਆ। ਭੈਣ ਨੇ ਟੁੰਮਾਂ ਗਹਿਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਜੇਲ੍ਹੋਂ ਕਢਾਇਆ। ਭਰਾ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ 1952 ਵਿਚ ਉਹ ਫੌਜ ਦਾ ਲਾਂਗਰੀ ਬਣਿਆ। ਰੰਗਰੂਟੀ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕਰਾਸ ਕੰਟਰੀ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਉਹ ਛੇਵੇਂ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਆਇਆ। ਉਸਤਾਦ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਜੁਆਨ ਚਾਰ ਸੌ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਲਾ ਲਏਗਾ?"

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ, "ਚਾਰ ਸੌ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਐ?"

ਉਤਰ ਮਿਲਿਆ, "ਟਰੈਕ ਦਾ ਇਕ ਪੂਰਾ ਚੱਕਰ।"

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਇਕ ਚੱਕਰ ਤਾਂ ਕੀ, ਮੈਂ ਦਸ ਚੱਕਰ ਲਾ ਸਕਦਾਂ।"

ਉਸਤਾਦ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਇਕੋ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਹੀ ਦਸ ਚੱਕਰਾਂ ਜਿੰਨਾ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਦੌੜਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਤਾਂ



ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ

ਉਹ ਸਾਧਾਰਨ ਦਾਲ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਦੌੜਨ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਲੱਗਾ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਹੋਰ ਫੌਜੀ ਸੁੱਤੇ ਹੁੰਦੇ ਤਾਂ ਉਹ ਚੋਰੀ ਛਿਪੇ ਟਰੈਕ ਵਿਚ ਦੌੜਿਆ ਫਿਰਦਾ। ਹਨੇਰੇ 'ਚ ਦੌੜਦਾ, ਕੁਝ ਪਲ ਬਹਿੰਦਾ ਤੇ ਫੇਰ ਦੌੜਨ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ। ਜਦੋਂ ਸਰੀਰ ਦੀ ਸੱਤਿਆ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਚਾਰਪਾਈ ਹੇਠਾਂ ਪਲੇਟ ਨਾਲ ਢਕੀ ਰੋਟੀ ਖਾ ਕੇ ਸੌਂ ਜਾਂਦਾ। ਉਹਨੂੰ ਕੋਈ ਸਾਇੰਟੇਫਿਕ ਕੋਚਿੰਗ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਰਹੀ। ਬੱਸ ਦੌੜਨ ਦੀ ਲਗਨ ਹੀ ਉਹਦੀ ਕੋਚਿੰਗ ਸੀ!

ਉਸ ਨੇ 70 ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ 82 ਦੌੜਾਂ ਦੌੜੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ 79 ਵਾਰ ਉਹਨੂੰ ਜਿੱਤ ਨਸੀਬ ਹੋਈ। ਉਸ ਨੇ ਤਿੰਨ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਏਸ਼ੀਆਈ ਤੇ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਕਈ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤੇ ਤੇ ਕਈ ਰਿਕਾਰਡ ਰੱਖੇ। 1960 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ 200 ਮੀਟਰ ਦੌੜ 20.8 ਸੈਕੰਡ ਤੇ 400 ਮੀਟਰ 45.6 ਸੈਕੰਡ 'ਚ ਲਾਈ। ਉਹਦੇ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੱਕ ਕਾਇਮ ਰਹੇ। ਟੋਕੀਓ-58 ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਸਮੇਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਦੌੜਾਕ ਅਬਦੁੱਲ ਖਾਲਿਕ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਿਗਾਹ ਹੇਠ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆਉਂਦਾ। 200 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਫੜ੍ਹ ਮਾਰੀ, "ਏਸ ਸਿਖਤੋ ਨੇ ਮੇਰਾ ਧੱਕਾ ਕਿਥੋਂ ਸਹਿਣਾ ਏ?"

ਅਬਦੁੱਲ ਖਾਲਿਕ 100 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਜਿੱਤ ਚੁੱਕਾ ਸੀ ਤੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ 400 ਮੀਟਰ ਦੀ। ਜਿਹੜਾ 200 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੌੜ ਜਿਤਦਾ ਉਹ ਏਸ਼ੀਆ ਦਾ ਬੈਸਟ ਅਥਲੀਟ ਬਣਨਾ ਸੀ। ਦੌੜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤੇ ਅਖੀਰ ਤਕ ਦੋਵੇਂ ਬਰਾਬਰ ਦੌੜਦੇ ਗਏ। ਜੇਸ਼ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਪੈਰਾਂ ਭਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਦੌੜ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਲੜਖਤਾ ਕੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਉਡੀਕਣ ਤੇ ਦੌੜ ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਫੋਟੋ ਘੋਖਣ ਉਪਰੰਤ ਐਲਾਨ ਹੋਇਆ-ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਫਸਟ! ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖੁਸ਼ੀ-ਵੱਸ ਹੁੰਡ ਵਹਿ

ਨਿਕਲੇ। ਉਹਦੇ ਉਤੇ ਕੈਮਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਜਗਣ ਬੁਝਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸਾਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜੱਫੀਆਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਮਧੋਲ ਲਿਆ। ਡੌਰ-ਡੌਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਪੁੱਜਾ। ਉਹ ਸ਼ੀਸ਼ੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਇਆ। ਉਹਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਹ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ...ਭੁਜਦੇ ਪੈਰਾਂ ਨਾਲ ਰੇਤਲੇ ਰਾਹਾਂ 'ਤੇ ਰੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਂਵਾਂ ਵੱਲ ਦੌੜਦਾ, ਲਹੂ ਲਿਬੜੀ ਗੱਡੀ 'ਚ ਲੁਕ ਕੇ ਸਫਰ ਕਰਦਾ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਕੈਂਪ 'ਚ ਰੁਲਦਾ, ਬੂਟ ਪਾਲਸ਼ ਕਰਦਾ, ਲੁਕਾ ਕੇ ਰੱਖੀ ਬੇਹੀ ਰੋਟੀ ਖਾਂਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਮੁੰਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮੁੜ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ। ਸਿਰ ਬਾਹਾਂ ਵਿਚ ਘੁੱਟ ਲਿਆ ਤੇ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਲੇਟ ਗਿਆ। ਜੋ ਕੁਝ ਖੁਆਬ 'ਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਹਕੀਕਤ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਪਾਨ ਦਾ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹ ਉਹਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਤਿਰੰਗਾ ਲਹਿਰਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ 'ਜਨ ਗਨ ਮਨ' ਗੂੰਜ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 'ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ-ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ' ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ!

ਉਸੇ ਸਾਲ ਕਾਰਡਿਫ ਦੀਆਂ ਕਾਮਨਵੈਲਥ ਖੇਡਾਂ ਹੋਈਆਂ। ਉਹ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਥਲੀਟ ਵਜੋਂ ਜਿੱਤਿਆ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀ ਮਲਕਾ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੱਦ ਕੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਿੱਛੋਂ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਇੰਗਲੈਂਡ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਜ਼ਾਦੀ ਐਨ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬੱਘੀ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲ ਰੁਕਵਾ ਲਈ ਤੇ 'ਹੈਲੋ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ' ਕਹਿ ਕੇ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਇੰਡੋ-ਪਾਕਿ ਅਥਲੈਟਿਕ ਮੀਟ ਲਾਹੌਰ ਹੋਈ ਤਾਂ ਉਥੇ ਉਹ ਕਈ ਕਦਮਾਂ ਦੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਫਸਟ ਆਇਆ। ਅਨਾਊਂਸਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, "ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਦੌੜ, ਦੌੜ ਕੇ ਨਹੀਂ, ਉਡ ਕੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਏ। ਅਸੀਂ ਇਹਨੂੰ 'ਫਲਾਈੰਗ ਸਿੱਖ' ਦਾ ਖਿਤਾਬ ਦੇਨੇ ਆਂ।"

1960 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਰੋਮ ਦੀਆਂ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਹੋਈਆਂ ਉਦੋਂ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਦਾ



ਅਦਾਕਾਰ ਇਰਫਾਨ ਅਖਤਰ ਫਿਲਮ 'ਭਾਗ ਮਿਲਖਾ ਭਾਗ' ਵਿਚ

ਉਲੰਪਿਕ ਰਿਕਾਰਡ 45.9 ਸੈਕੰਡ ਸੀ। ਸਵੀਡਨ 'ਚ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਇਹ ਦੌੜ 45.9 ਸੈਕੰਡ ਵਿਚ ਦੌੜ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਪੈਰਿਸ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਦੌੜ 45.8 ਸੈਕੰਡ ਵਿਚ ਲਾ ਕੇ ਪਹਿਲਾ ਰਿਕਾਰਡ ਤੌਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਖੱਕਾ ਹੋ ਗਿਆ

ਫੁੱਲ ਹਨ ਤੇ ਸਿੰਥੈਟਿਕ ਟਰੈਕ ਵੀ ਰਬੜ ਵਰਗੇ ਹਨ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਿੱਲਾ ਵਾਲੇ ਬੂਟ ਪਟਿਆਲੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੋਰਟਸ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਹਨ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੁਆਨਾਂ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰ ਰਹੇ ਹਨ, "ਆਵੇ ਕੋਈ ਨਿੱਤਰੇ!"

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਵੇ ਦਰਕਿਨਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ...

(ਸਫਾ 25 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ ਤਾਂ ਰੋਅ ਨੇ ਪੇਂਡੂ ਜਨਤਾ ਵਿਚ ਦੌਰੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੇ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਕਾਮਰੇਡ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਹਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵੱਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ। ਬੀ.ਜੇ.ਪੀ. ਲੀਡਰ, ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਹਿਤ ਅਭਿਲਾਸੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ, ਪਿੰਡ ਜਾਣੇ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਦੇ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਨੇ ਹਰ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕੀਤਾ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਰਕਰ ਆਉਂਦੇ, ਜਦੋਂ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ, ਉਹ ਵੀ ਹਟ ਗਏ। ਮੁੜ

ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਨਾ ਰਹੀ। ਮੈਂ ਰੋਅ ਨਾਲ ਹਰ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਾਂਦਾ। ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਦੂਰ ਰਹਿੰਦੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਜਾਣ ਕੇ।

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਫਸਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਮੇਰੇ ਮੇਲ-ਮਿਲਾਪ ਵਾਲੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਸੱਕ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਾਲ ਦੇਖਦੇ ਸਨ। ਮੇਰਾ ਡਿਪਟੀ ਕੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਮੇਰਾ ਆਲੋਚਕ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਅਜਿਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ। ਉਹਨੂੰ ਖਾਤਕੂਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਭਾਉਂਦਾ ਸੀ ਤੇ ਇਹ ਕੰਮ ਮੈਂ ਉਸੇ ਉਪਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਸੀ ਤੇ ਸਫਲ ਆਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਦਾ, ਪਰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਹੁੰਦਾ ਕੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ; ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਦੋਂ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਤਾ। ਜੇ

ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਦੀ ਬਾਹ ਪਾਉਣ ਵਾਸਤੇ ਉਹ ਮੇਰਾ ਮਦਦਗਾਰ ਹੁੰਦਾ।

ਅਪਰੈਲ 1988 ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਗਵਰਨਰ ਦਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨਿਯੁਕਤ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਗਿੱਲ ਪੁਲਿਸ ਚੀਫ, ਉਸ ਨੇ ਗਵਰਨਰ ਕੋਲ ਮੇਰੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਉਹ ਖਾਤਕੂਆਂ ਪਿਛੇ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਦੋਂ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਅਫਸਰਾਂ ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਡਰ ਦਾ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਚਮਨ ਲਾਲ ਆਈ.ਜੀ. ਬਾਰਡਰ ਰੋਜ ਬਿਲਕੁਲ ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਸੋਚਦਾ, ਮੇਰੇ ਵਾਂਗ ਵਰਤਦਾ। ਮੈਂ ਨਾ ਹੁੰਦਾ, ਉਹ ਤਾਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਰਹਿੰਦਾ। ਸਿੱਖ ਕਿਸਾਨੀ ਉਸ ਦਾ ਪੂਰਾ ਆਦਰ ਕਰਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਤਾ ਸੀ ਨੌਕ ਹੈ, ਇਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ

ਰੱਖਦੈ। ਗਿੱਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਹਟਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ। ਰੋਅ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਦਾ ਪਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਜੋ ਮੈਂ ਅਤੇ ਚਮਨ ਲਾਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਠੀਕ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜੋ ਗਿੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ, ਉਹ ਵੀ ਸਹੀ ਹੈ; ਕਿਉਂਕਿ ਖਾਤਕੂਆਂ ਨਾਲ ਇਵੇਂ ਸਿੱਝਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਆਮ ਬੰਦੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਹੈ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਕੰਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣਾ ਨਹੀਂ। ਇਉਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਲੋਕ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਡਰਨੋਂ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਨੇ। ਰੋਅ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਇਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ-ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੀ ਚੱਲ। ਗਿੱਲ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰੀ ਜਾਣ ਦੇਹ; ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਾ, ਟੋਕ ਨਾ।

(ਚਲਦਾ)

ਗਜ਼ਲ

ਜ਼ਾਲਮ ਬਾਦਲ ਤੋਂ ਡਰ ਲੱਗਦਾ,
ਤਾਰੀਖ਼ ਨੀਲੀ ਛੱਤਰੀ ਤਾਣੀ।
ਲੀਡਰ ਦਾ ਜੋ ਮੌਨ ਵਰਤ ਏ,
ਉਸ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਬਜ਼ ਪਛਾਣੀ।
ਵੋਟਾਂ ਵੇਲੇ ਅੱਖੀਆਂ ਫੇਰਨ,
ਇਹ ਵੋਟਰ ਦੀ ਰੀਤ ਪੁਰਾਣੀ।
ਲੱਖਾਂ ਰੰਗ ਤਮਾਸ਼ੇ ਵੇਖੇ,
ਐਪਰ ਖੁਦ ਦੀ ਅਜਬ ਕਹਾਣੀ।
ਭਾਈ ਸੀ ਜੋ ਸੱਜੀਆਂ ਬਾਹਾਂ,
ਵੰਡਣ ਵੇਲੇ ਠਾਣੇ-ਠਾਣੀ।
ਮੂੰਹ ਦਾ ਮਿੱਠਾ, ਸ਼ਕਲੋਂ ਮੋਮਨ,
'ਗਿੱਲ' ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਤੌਰ ਪਛਾਣੀ।
ਤੇਰਾ ਤੇਰਾ ਕੀ ਤੋਲੇਗਾ,
ਤੇਰੀ 'ਗਿੱਲ' ਤੱਕੜੀ ਕਾਣੀ।

-ਜੁਗਰਾਜ ਗਿੱਲ ਸ਼ਾਰਲਟ
ਫੋਨ: 704-257-6693



ਫਿਰ ਹੋ ਗਈ ਮਿਲਖਾ ਮਿਲਖਾ

ਅੱਧੀ ਸਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਜ ਹੋਈ ਸੀ ਮਿਲਖਾ ਮਿਲਖਾ...

ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ (1935) ਅਣਵੰਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੁਜ਼ੱਫਰਗੜ੍ਹ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗੋਬਿੰਦਪੁਰਾ ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ, ਭਰਾ ਅਤੇ ਦੋ ਭੈਣਾਂ ਫੌਤ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਦਰਦ ਨਾਲ ਬਿੰਨਿਆ ਬਾਲ ਮਿਲਖਾ ਦਿੱਲੀ ਪੁੱਜਾ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਭੈਣ ਉਸ ਨੂੰ ਕੈਂਪ ਵਿਚ ਮਿਲ ਪਈ। ਇਕ ਵਾਰ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਬਿਨਾਂ ਟਿਕਟ ਸਫਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹ ਵੀ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਝੰਬਿਆ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਇਕ ਵਾਰ ਡਾਕੂ ਬਣਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਉਹ ਫੌਜ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਥੇ ਇਕ ਦੌੜ ਦੌਰਾਨ ਕੋਚ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੀ ਨਿਗੂ 'ਚ ਆ ਗਿਆ। ਫਿਰ ਤਾਂ ਚੱਲ ਸੋ ਚੱਲ...ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਕੌਮੀ ਅਤੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਤਮਗਿਆਂ ਦਾ ਢੇਰ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। 1956 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਸਟਰੇਲੀਆ 'ਚ ਹੋਈਆਂ ਮੈਲਬਰਨ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ 400 ਮੀਟਰ ਦੌੜ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ, ਪਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨਾ ਮਿਲੀ। 1958 ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਕੌਮੀ ਖੇਡਾਂ ਮੌਕੇ 200 ਅਤੇ 400 ਮੀਟਰ ਵਿਚ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਇਆ। ਉਸੇ ਸਾਲ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤ ਕੇ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ 1958 ਵਿਚ ਹੀ ਰਾਸ਼ਟਰਮੰਡਲ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਵੀ 400 ਮੀਟਰ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਿਆ। 1960 ਵਿਚ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਦੌੜਾਕ ਅਬਦੁੱਲ ਖਲਿਕ ਨਾਲ ਦੌੜਿਆ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਉਥੇ ਹੀ ਜਨਰਲ ਆਯੂਬ ਖਾਨ ਨੇ ਉਹਦੇ ਲਈ 'ਉਡਣਾ ਸਿੱਖ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜੋ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਸ ਨਾਲ ਸਦਾ ਸਦਾ ਲਈ ਜੁੜ ਗਿਆ। 1960 ਦੀ ਰੋਮ ਉਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤਦਾ ਜਿੱਤਦਾ ਰਹਿ ਗਿਆ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਰਿਹਾ। 1962 ਦੀਆਂ ਏਸ਼ੀਆਈ ਖੇਡਾਂ ਜੋ ਜਕਾਰਤਾ (ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ) ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ, ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ 400 ਮੀਟਰ ਅਤੇ 4 ਗੁਣਾਂ 400 ਮੀਟਰ ਰਿਲੇਅ ਦੌੜ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਮਗੇ ਜਿੱਤੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਨਿਵਾਜਿਆ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਦੇ ਘਰੇ ਤਿੰਨ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਟੇ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ। ਬੇਟਾ ਜੀਵ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਗੋਲਡ ਦਾ ਉਘਾ ਖਿਡਾਰੀ ਹੈ। 1999 ਵਿਚ ਇਸ ਜੋੜੀ ਨੇ ਹੌਲਦਾਰ ਬਿਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ 7 ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈ ਲਿਆ। ਉਹ 1999 ਵਿਚ ਕਾਰਗਿਲ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਫਿਲਮ 'ਭਾਗ ਮਿਲਖਾ ਭਾਗ' ਵਿਚ ਫਰਹਾਨ ਅਖਤਰ

ਹੁਣ ਧੀ ਸੋਨੀਆ ਸੁਣਾਏਗੀ ਬਾਪੂ ਦੀ ਕਹਾਣੀ



‘ਫਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ’ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਧੀ ਸੋਨੀਆ ਸਨਵਾਲਕਾ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਆਪਣੀ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ 'ਦਿ ਰੇਸ ਆਫ ਮਾਈ ਲਾਈਫ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਸਾਲ 25 ਅਗਸਤ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਮੁਤਾਬਕ ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਉਸ ਵੱਲੋਂ 1977 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਛਪਵਾਈ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ 'ਫਲਾਇੰਗ ਸਿੱਖ - ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ' ਦੀ ਹੀ ਅਗਲੀ ਕਤੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਲੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ 1977 ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚ ਖੇਡਾਂ 'ਤੇ ਪਈ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮਾਰ ਦਾ ਉਚੇਚਾ ਜ਼ਿਕਰ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਨਹੀਂ; ਉਡਣੇ ਸਿੱਖ ਬਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼

‘ਉਡਣੇ ਸਿੱਖ’ ਵਜੋਂ ਜੱਗ-ਜਹਾਨ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਬਣੀ ਫਿਲਮ ‘ਭਾਗ ਮਿਲਖਾ ਭਾਗ’ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ, ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬੱਲੇ ਬੱਲੇ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਰਾਕੇਸ਼ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ‘ਰੰਗ ਦੇ ਬਸੰਤੀ’ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਕੇ ਬਬੇਰੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰੇ ਨਿਆਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਫਿਲਮ ਲਈ ਮਹਿਰਾ ਨੇ ਮਿਹਨਤ ਦੀ ਬਬੇਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕ ਇਹ ਫਿਲਮ ਕੁਝ ਵਧੇਰੇ ਹੀ ਲੰਮੀ ਹੋ ਗਈ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਗੱਲ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਫਿਲਮ ਉੱਤੇ ਪਕੜ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਫਲੈਸ਼-ਬੈਕ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਾਰ ਵਾਰ ਕਹਾਣੀ ਅਗਾਂਹ-ਪਛਾਂਹ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮਜ਼ਾਲ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਦਾ ਧਿਆਨ ਉਖੜ ਜਾਵੇ! ਫਿਲਮ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਇੰਨੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕ ਕਿਤੇ ਵੀ ਗੁਆਚਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅਸ-ਅਸ ਕਰ ਉਠਦਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨ ਕਲਾ ਜਿਹੜੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿਲਮ ਦੀ ਜਿੰਦ-ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਹੈਰਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਆਖਰਕਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਹੋ ਨਿਬੜਦੀ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਫਰਹਾਨ ਅਖਤਰ ਨੇ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਕਿਰਦਾਰ ਵਿਚ ਰੂਹ ਫੂਕ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਉਂਜ ਬੜਾ ਪੇਚੀਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਵੇਲੇ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਫਰਹਾਨ ਨੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਕੋਲੋਂ ਨਿੱਕੀ ਤੋਂ ਨਿੱਕੀ ਗੱਲ ਵੀ ਪੁੱਛੀ, ਉਹਦਾ ਸਟਾਈਲ

ਸਮਝਿਆ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸੇ ਕਰ ਕੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਨਿਰਮਲ ਕੌਰ ਜੋ ਖੁਦ ਭਾਰਤੀ ਵਾਲੀਬਾਲ ਟੀਮ ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਰਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ: “ਇਸ ਮੁੰਡੇ ਨੇ ਤਾਂ ਕਮਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।” ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਫਰਹਾਨ ਦੀ ਅਦਾਕਾਰੀ ਦਾ ਸਵੈ-ਭਰੋਸਾ ਕਮਾਲ ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਕਿਰਦਾਰ ਇੰਨਾ ਖੁੱਭ ਕੇ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਜਦ ਕਦੀ ਵੀ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗੱਲ ਚੱਲੇਗੀ, ਫਰਹਾਨ ਅਖਤਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਵੀ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ ਕਰੇਗਾ; ਐਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਾਰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮ ‘ਗਾਂਧੀ’ ਵਿਚ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਦਾਕਾਰ ਬੈਨ ਕਿੰਗਸਲੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਦੌੜ ਮੁਕਾਬਲਾ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕ ਤਾੜੀਆਂ ਵਜਾਉਂਦੇ ਹਨ; ਐਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਅਸਲੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੇਲੇ ਲੋਕ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ਉਠ ਉਠ ਕੇ ਤਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਕੂਕਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹਨ। ਇਉਂ ਰਾਕੇਸ਼ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਮਹਿਰਾ ਅਤੇ ਫਰਹਾਨ ਅਖਤਰ ਨੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਕਰੀਨ ਉੱਤੇ ਸਾਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਫਰਹਾਨ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਹੋਰ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪੂਰਾ ਰੰਗ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੈ। ਸੋਨਮ ਕਪੂਰ ਨੇ ਤਾਂ ਸੁਹੱਪਣ ਦੇ ਰੰਗ ਬਖੇਰੇ ਹੀ ਹਨ; ਦਿਵਿਆ ਦੱਤਾ, ਪਵਨ ਮਲਹੋਤਰਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਜ ਨੇ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਜਾਨ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫੌਜ ਦੇ ਕੋਚ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਾ ਦੇ ਜੋਰ ਦਿਖਾਏ ਹਨ। ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਹੋਰ ਰੋਲ ਨਿਭਾਏ ਕੇ ਕਈ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੇ ਭਰਪੂਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲੁਆਈ ਹੈ। ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਜਪਤੋਜ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਕਿਰਦਾਰ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ।



ਪਾਸ਼ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂ



ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਰਾਕੇਸ਼ ਮਹਿਰਾ ਦੱਸਦਾ ਹੈ: “ਮੇਰੇ ਇਕ ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਜੀਵਨੀ ‘ਉਡਣਾ ਸਿੱਖ: ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ’ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਸਫੇ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਸਨ ਕਿ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ, ਮਨ ਹੀ ਮਨ ਫੇਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ ਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮ ਤਾਂ ਬਣਾਉਣੀ ਹੀ ਬਣਾਉਣੀ ਹੈ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਰੈਕਟਰ ਵਿਚ ਅੰਤ ਦੇ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਚੰਗੀ ਕਹਾਣੀ ਹੋਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਕਿਤਾਬ ‘ਚ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਤਹਿਆਂ ਇਕ ਇਕ ਕਰ ਕੇ ਫਰੋਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ।” ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਪਾਸ਼ ਨੇ ਬੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।

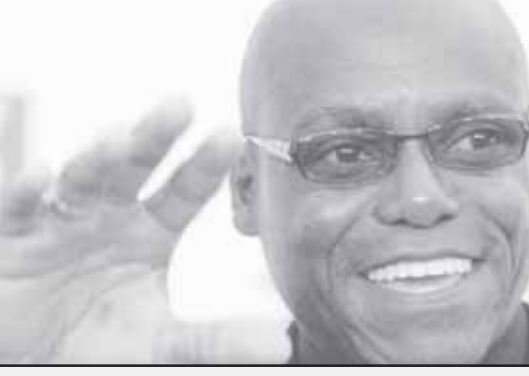


ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਦੇ ਵਿ ਸ਼ੋਸ਼ ਸ਼ੋਅ ਦੌਰਾਨ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਕੋਚ ਨਾਲ। ਤਸਵੀਰ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਦਾ ਹੀਰੋ ਫਰਹਾਨ ਅਖਤਰ ਤੇ ਸੋਨਮ ਕਪੂਰ ਵੀ ਹਨ।

ਫਿਲਮ ਦੇਖ ਕੇ ਕਾਰਲ ਲੂਈਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਫੋਨ

‘ਭਾਗ ਮਿਲਖਾ ਭਾਗ’ ਦੀ ਕਲਗੀ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਫੁੰਦਾ ਲੱਗ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਫਿਲਮ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਮਹਾਨ ਅਮਰੀਕੀ ਦੌੜਾਕ ਕਾਰਲ ਲੂਈਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਦੀ ਮੱਦਦ ਨਾਲ ਦੇਖੀ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕੀਤਾ। ਮਿਲਖਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਰਲ ਲੂਈਸ ਦੇ ਫੋਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ: “ਕਾਰਲ ਇਸ ਗੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇੰਨੇ ਅੱਖੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ। ਕਾਰਲ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਤੋਹਫਾ ਭੇਜਣ ਕਈ ਵੀ ਆਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਸਿਰਨਾਵਾਂ ਲੈ ਲਿਆ ਹੈ। ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਕਿੰਨੇ ਤਰੱਦਦ ਨਾਲ ਮੇਰਾ ਫੋਨ ਲੱਭਿਆ ਹੋਵੇਗਾ।” ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਮਹਾਨ ਖਿਡਾਰੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਮਿਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹੀ ਕਦੀ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਹੈ।



ਕਾਰਲ ਲੂਈਸ

ਸ਼ੇਰ-ਏ-ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਐਂਡ ਕਲਚਰਲ ਕਲੱਬ ਸ਼ਿਕਾਗੋ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਕਬੱਡੀ ਕੱਪ



ਅਤੇ ਵਾਲੀਬਾਲ ਮੁਕਾਬਲੇ

1 ਸਤੰਬਰ 2013 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ)

@ Busse Wood Forest Preserve South, Elk Grove, IL



ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੰਦੜਾ
ਚੇਅਰਮੈਨ



ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਪ੍ਰਧਾਨ

ਮੇਲਾ ਮਿਡਵੈਸਟ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਟਿਕਟ ਨਹੀਂ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਮੁਫਤ, ਖਾਣਾ ਮੁਫਤ। ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਇਕ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਗੇ।

ਸਮੂਹ ਖੇਡ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੱਦਾ

ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 4 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੈਚ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਾਇਕੀ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਲੱਗੇਗਾ।

RSVP: Board Members:

ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੱਸੀ, ਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਨੀਪਾਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਮਿਨਹਾਸ, ਦੀਪਾ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ, ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਬੱਬੀ ਬਾਠ, ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮੰਗੀ, ਚਮਨ ਲਾਲ, ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਲਾਲੀ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ

ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ: ਪਰਮਿੰਦਰ ਵਾਲੀਆ, ਜਿੰਦੀ ਖੰਗੂੜਾ, ਅਮਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਦੇਸ਼ਾ, ਰਫ਼ਪਾਲ ਖੰਗੂੜਾ

ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ: ਡਾ. ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੰਦੜਾ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਪੱਪੂ, ਪਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਅਤੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸੱਲੂਂ ਪਿਛਲੇ ਮੇਲਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ: ਜੈ ਸਿੰਘ ਵਾਲੀਆ (ਮਿਲਵਾਕੀ), ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਡਿਪਟੀ (ਇੰਡੀਅਨਾਪੋਲਿਸ), ਹਰਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਭੱਟੀ (ਸ਼ਿਕਾਗੋ), ਬਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਮਿਲਵਾਕੀ, ਓਕ ਕਰੀਕ) ਪਦਮਸ਼੍ਰੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ (ਸਾਬਕਾ ਕੈਪਟਨ ਹਾਕੀ ਇੰਡੀਆ)

ਸਪੋਰਟਸ ਵਿੰਗ: (ਕਬੱਡੀ) ਵਿੱਕੀ ਸੰਮੀਪੁਰੀਆ, ਰਾਣਾ ਭੰਡਾਲ, ਹਨੀ ਖੰਗੂੜਾ, ਸੁਖਦੀਪ ਸੋਮਲ, ਓਂਕਾਰ ਸਹੋਤਾ, ਸੋਨੂੰ ਸਹੋਤਾ, ਰਾਜਾ ਤੱਲਣ, ਕਾਲਾ ਪੱਡਾ, ਹਰਪ੍ਰੀਤ, ਸਾਹਬੀ, ਅਨੂਪ, ਮਨਵੀਰ ਚੱਠਾ, ਹੈਪੀ ਰਾਏ, ਪਿੰਦਾ ਰਾਏ, ਨਵ ਸੰਧੂ, ਸੋਨੂੰ। (ਵਾਲੀਬਾਲ) ਟੋਨੀ ਸੰਘੋੜਾ, ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੁੰਡ, ਰਾਮਸਰੂਪ ਸਿੰਘ।



ਗਾਇਕ ਗਿੱਲ ਹਰਦੀਪ

For Further Information, Please Contact: Amritpal Gill Ph: 920-460-1001, Jinder Benipal Ph: 773-895-2041
Jindhi Khangura Ph: 847-529-1464, Parminder Walia Ph: 847-477-1613, Amardev Singh Ph: 708-612-7963

Sher-e-Punjab Sports & Cultural Club (Chicago)

ਗੁਰਬਾਣੀ

24 ਘੰਟੇ ਸੁਣਨ ਲਈ

Dial 832.551.5029 Ext. 4

www.GurbaniRadio.org

ਪੰਜਾਬੀ ਗਾਣੇ

24 ਘੰਟੇ ਸੁਣਨ ਲਈ

Dial 832.551.5029 Ext. 3

www.NonStopPunjabi.com



Uniting Punjabi's All Over

www.PunjabiRadioUSA.com

408-272-5200

DIAL TO LISTEN:

US: 832-551-5029 | 605-475-6868 | 712-432-5838 (METRO PCS)

UK: +44 203-519-0455

GERMANY: +511 80-90-40-41

NEW PROGRAM: TODAY IN SIKH HISTORY | ਅੱਜ ਦਾ ਦਿਨ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ DAILY | ਰੋਜ਼ਾਨਾ 9AM | 12PM

KHALSA INSURANCE AGENCY, INC.



**STARTING A NEW OR HAVE AN EXISTING TRUCKING BUSINESS?
LONG HAUL OR LOCAL TRUCKING**

- » General Liability
- » Auto Liability
- » Bobtail Liability
(Non-Trucking)
- » Cargo
- » Physical Damage
- » Work - Comp

Call now for the
LOWEST PRICES!

408-272-2500

www.KHALSAINSURANCE.com

3750 McKee Rd Suite A , San Jose, CA 95127

Call to check our lowest rates for Auto • Home • Health • Life. You won't believe It.

Licensed in: Alabama • Arkansas • Arizona • California • Colorado • Connecticut • DC • Georgia
Florida • Idaho • Iowa • Indiana • Illinois • Kansas • Louisiana • Maryland • Mississippi • Michigan
Minnesota • Nevada • New Jersey • New York • New Mexico • Oregon • Ohio • Oklahoma
Pennsylvania • Texas • Utah • Virginia • Vermont • Washington • Wisconsin

Khalsa Insurance Agency, Inc. CA LICENSE #0F89805

PUNJABI CULTURAL SOCIETY OF CHICAGO

Proudly Presents

19th Annual Punjabi Sports Festival

SATURDAY July 27th, 2013, 9am-7pm at

FALCON PARK, 2195 N. HICKS RD, PALATINE, IL. 60074

**VOLLEYBALL, BASKETBALL, ATHLETICS, MUSICAL CHAIR, YOGA, BHANGRA
AEROBICS, SENIOR RACES, KOKLA SHAPAKI, KIDS EVENTS & MUCH MORE.**

**Free entry, Free food, Free parking, Come one come all, Its Indoor & Outdoor event,
Enjoy Family Style Fun, All day Sports Festival.**

All Teams Register by July 21st, 2013 at PCSChicago.org. Team Registration fee is \$50.



For More Information Please Contact: 847-359-5PCS, Surinder S Sangha 847-532-0610, Pardeep Deol 630-346-7245, Vick Singh 847-508-5184, Gurmit Dhillon 847-814-6566, Balwinder Girm 847-452-9897, Ronny Kular 312-318-4426, Baljit Sidhu 630-862-0941, Pamma Bhinder 847-361-3579, Sunny Kular 312-226-4425, Raj Mago 630-440-7730 or any PCS Officials.

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਸਭਾ

PUNJABI CULTURAL SOCIETY OF CHICAGO

P.O. BOX 1244, PALATINE, IL. 60078

E- mail: info@PCSChicago.org or Visit www.PCSChicago.org

Facebook: PUNJABI CULTURAL SOCIETY OF CHICAGO



Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome

Chicago welcomes the delegates and their families & Amritsar Medical and Dental Alumni Association of North America

at Annual Conference - **AMDAANA 2103**

From July 18-21st 2013

At Hyatt Schaumburg, Illinois.

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਤੇ ਡੈਂਟਲ ਅਲੂਮਨੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ, ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾ (ਅਮਦਾਨਾ) ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਲੋਂ

ਨਿੱਘੀ ਜੀ ਆਇਆਂ ਨੂੰ



ਡਾ. ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ

ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਵਧਾਈ ਅਤੇ ਸੁਭ ਕਾਮਨਾਵਾਂ

Enjoy your stay and have fun



ਡਾ. ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ



ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ ਡਾ. ਹਰਗੁਰਮੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਡਾ. ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਨੰਦੜਾ ਡਾ. ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ

Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome Welcome

AMDAANA 2013

AMDAANA 2013

AMDAANA 2013

AMDAANA 2013

AMDAANA 2013

AMDAANA 2013